konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفترچهٔ شمارهٔ (۱)

صبح شنبه
۱۴۰۵/۵/۳۱

۱

آزمون ۳۱ مردادماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۳۵ صبح — **۸۰ سؤال در ۹۵ دقیقه**

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر ردهٔ ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اختیاری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اختیاری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	اجباری	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	اختیاری	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	اختیاری	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	اجباری	جامعه‌شناسی (۲)	۵	۶۱	۶۵	۵
۸	اختیاری	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۶۶	۷۰	۵
۹	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهدهٔ فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد اسدی، محمد بحیرایی، محمد پردل نظامی، هادی پولادی، شمیم پهلوان‌شریف، احمد حسن‌زاده‌فرد، محمد حمیدی، رضا خانبابائی، شکیب رجبی، امیر زراندوز، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، مهرداد مهربان، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، فاطمه رضائیان، سینا غلامی، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی، فرید هادی
عربی، زبان قرآن	نوید امساکی، ولی برجی، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، کامران عبدالهی، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدصادق محسنی، سید محمدعلی مرتضوی، رضا معصومی، محمدمهدی یعقوبی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا پدرام، یاسین ساعدی، علیرضا سالمی، حسین سهرابی، حامد صفرخانیان، تابان صیقلی، عاطفه طاهر، فاطمه عزیزی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، فرهاد قاسمی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی محمدمهدی اسلامی	مسئول درس: فریبا رئوفی ویراستار: محسن جمشیدی، الناز معتمدی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	———	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محسن جمشیدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور، محمد قزی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تابع
(توابع پلکانی و قدرمطلقی)
صفحه‌های ۳۴ تا ۴۴

۱- دامنه و برد تابع $f(x)=|\text{sign}(x)|$ کدام است؟

۱) $D_f=R\ ,\ R_f=R$

۲) $D_f=R\ ,\ R_f=\{-1,0,1\}$

۳) $D_f=R\ ,\ R_f=\{1,0\}$

۴) $D_f=\{1,0\}\ ,\ R_f=R$

۲- نمودار تابع $y=|2x-1|+3$ کدام است؟

۱)
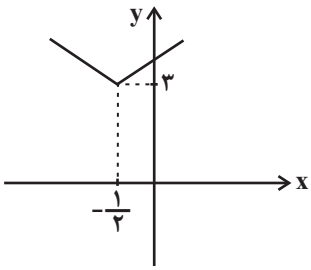

۲)
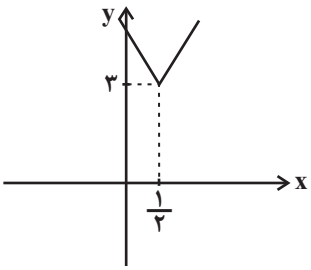

۳)
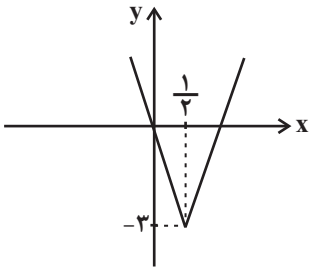

۴)
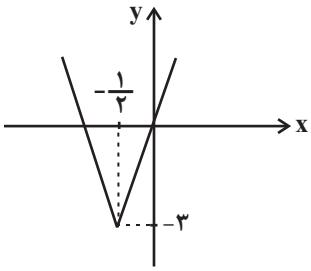

۳- نمودار تابع $y=\text{sign}(\sqrt{x})$ کدام است؟

۱)
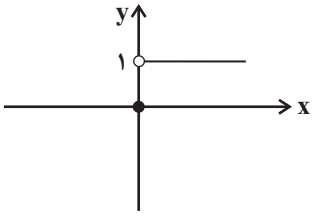

۲)
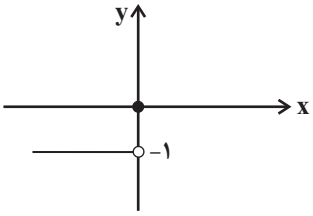

۳)
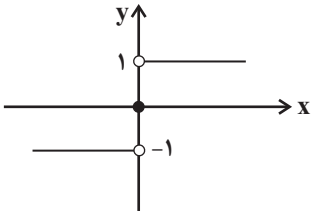

۴)
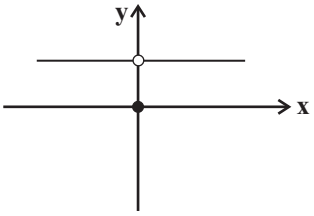

۴- اگر $[3x+2]=-2$ باشد، محدودهٔ x کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱) $-\frac{4}{3}\le x<-1$

۲) $-\frac{5}{3}\le x<-\frac{4}{3}$

۳) $-2\le x<-1$

۴) $-\frac{2}{3}\le x<-\frac{1}{3}$

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۵- اگر تابع $f(x)=\begin{cases}(3a+6)x+b & , \quad x<0\\ (b+1)x^2+a & , \quad 0\le x\le 1\\ a+b & , \quad x>1\end{cases}$ تابعی پلکانی باشد، مقدار $\frac{f(2)}{f(0)}$ کدام است؟

۱) $\frac{2}{3}$ ۲) $\frac{3}{2}$ ۳) $-\frac{3}{2}$ ۴) $-\frac{1}{3}$

۶- اگر $f(x)=[x+3/7]+\text{sign}(1-x)$ باشد، حاصل $f(1/7)$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱) ۲ ۲) ۶

۳) ۳ ۴) ۴

۷- اگر نمودار تابع $f(x)=|x-2a|+b$ به صورت زیر باشد، حاصل $\left[\frac{3a+1}{2}\right]+[b]$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

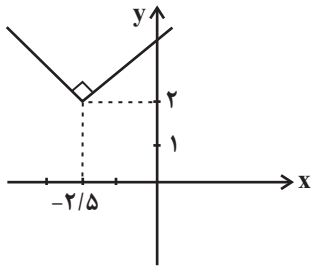

۱) ۱

۲) ۲-

۳) ۱-

۴) صفر

۸- اگر $\text{sign}(3a^2+a)=0$ باشد و $a\neq 0$ باشد، $\text{sign}(-a)+\text{sign}(-1+a)$ کدام است؟

۱) ۱- ۲) ۱

۳) صفر ۴) ۲

۹- جدول مالیاتی یک سازمان به صورت زیر است. مبلغ مالیات پرسنل با دریافتی ۵ میلیون تومان، برحسب تومان کدام است؟

حقوق دریافتی (میلیون تومان)	نرخ مالیات (درصد)
دریافتی تا ۲/۴	معاف از مالیات
مازاد ۲/۴ تا ۳/۵	٪۱۲
مازاد بر ۳/۵ تا ۴/۵	٪۱۷
مازاد بر ۴/۵	٪۲۰

۱) ۲۸۶۰۰۰

۲) ۴۰۲۰۰۰

۳) ۱۸۶۰۰۰

۴) ۳۰۲۰۰۰

۱۰- با توجه به محور زیر که محل قرارگیری اعداد A، B، C و D را نشان می‌دهد، حاصل عبارت $\frac{2[A]-3[B]}{4[C]+6[D]}$ کدام است؟ ([ ] نماد جزء صحیح است.)

۱) $\frac{2}{9}$ ۲) $\frac{5}{7}$

۳) $\frac{7}{2}$ ۴) $\frac{3}{14}$

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تابع
(نمودار تابع خطی، نمودار تابع درجهٔ ۲)
صفحه‌های ۵۶ تا ۷۰

۱۱- اگر نمودار تابع خطی f از مبدأ مختصات بگذرد و $f(2a+1)=6$ و $f(a)=2$ باشند، ضابطهٔ تابع f کدام است؟

۱) $f(x)=2x$ ۲) $f(x)=3x$ ۳) $f(x)=-2x$ ۴) $f(x)=-3x$

۱۲- اگر $f(x)=(3+a)x^2+bx-a$ تابعی خطی باشد و $f(2)=-7$ باشد، مقدار $f(1)$ کدام است؟

۱) 3 ۲) -2 ۳) 5 ۴) -5

۱۳- رأس سهمی $y=-2(x+3)^2+1$ کدام است؟

۱) $(-6,-2)$ ۲) $(-6,1)$ ۳) $(-3,1)$ ۴) $(3,1)$

۱۴- بیش‌ترین مقدار تابع $f(x)=-3x^2-4x+b$ برابر ۸ است. مقدار b کدام است؟

۱) $-\frac{28}{3}$ ۲) $\frac{28}{3}$ ۳) $\frac{20}{3}$ ۴) $-\frac{20}{3}$

۱۵- اگر $2x+5a=100$ باشد، بیش‌ترین مقدار $y=ax$ کدام است؟

۱) 250 ۲) 500 ۳) 600 ۴) 450

۱۶- در تابع $f(x)=-3x+m$، اگر دامنه و برد به صورت $1\le x<8+a$ و $-6<y\le 2$ باشد، حاصل $3a+m$ چقدر است؟

۱) -5 ۲) $-\frac{13}{3}$ ۳) 5 ۴) -8

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۷- اگر نقطهٔ $(-۲,۳)$، رأس سهمی $y = ۳x^۲ + ۲ax + ۳b$ باشد، محور تقارن سهمی $y = ۲x^۲ - bx + ۵$ کدام است؟

۱) $x = ۲$ ۲) $x = ۲/۵$ ۳) $x = ۱/۲۵$ ۴) $x = -۱/۵$

۱۸- یک کارگاه تولیدی، قمقمهٔ ورزشی را به قیمت ۲۰۰۰ تومان برای هر عدد می‌فروشد. اگر در یک روز x عدد قمقمه تولید شود و فروخته شود، تابع هزینهٔ تولید آن برابر است با $C(x) = x^۲ + ۶۰۰x$ بیشترین سود روزانهٔ کارگاه کدام است؟

۱) ۴۸۰,۰۰۰ ۲) ۴۹۰,۰۰۰ ۳) ۵۰,۰۰۰ ۴) ۵۱۰,۰۰۰

۱۹- می‌خواهیم با یک قطعه سیم به طول ۵۶ متر، زمینی به شکل مستطیل، که یک طرف آن دیوار است محصور شود. بیشترین مساحت زمین محصور شده، کدام است؟

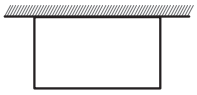

۱) ۳۶۴ ۲) ۳۷۸

۳) ۳۹۲ ۴) ۴۰۶

۲۰- رابطهٔ بین درجهٔ دما بر حسب سانتی گراد (C) و فارنهایت (F) به صورت $F = \frac{۹}{۵}C + ۳۲$ است. اگر دمای یک جسم $۱۵^\circ C$ کاهش یابد، دمای آن بر حسب فارنهایت چگونه تغییر می‌کند؟

۱) ۲۷ درجهٔ فارنهایت افزایش می‌یابد. ۲) ۲۷ درجهٔ فارنهایت کاهش می‌یابد.

۳) ۵۹ درجهٔ فارنهایت افزایش می‌یابد. ۴) ۵۹ درجهٔ فارنهایت کاهش می‌یابد.

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آمار و احتمال
درس ۲: احتمال
صفحه‌های ۱۲ تا ۲۴

۲۱- نهایی در پرتاب دو تاس، پیشامد آن که مجموع اعداد ظاهر شده مضرب ۳ باشد، چند عضو دارد؟

۱) ۸ ۲) ۱۴ ۳) ۱۲ ۴) ۱۰

۲۲- نهایی احتمال این‌که امروز باران ببارد، ۰/۸ از احتمال این‌که باران نبارد بیشتر است. احتمال باریدن باران در امروز کدام است؟

۱) ۰/۲ ۲) ۰/۸ ۳) ۰/۱ ۴) ۰/۹

۲۳- یک سکه را پرتاب می‌کنیم، اگر رو بیاید ۳ سکه دیگر و اگر پشت بیاید ۳ تاس می‌ریزیم. تعداد اعضای فضای نمونه این آزمایش تصادفی کدام است؟

۱) ۲۲۴ ۲) ۱۷۲۸ ۳) ۲۱۶ ۴) ۱۲۰۰

۲۴- با ارقام ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ تمام اعداد دو رقمی بدون تکرار ارقام را می‌سازیم و از بین آن‌ها دو عدد به تصادف انتخاب می‌کنیم. فضای نمونهٔ این آزمایش تصادفی چند عضو دارد؟

۱) ۲۰ ۲) ۱۹۰ ۳) ۲۰۰ ۴) ۴۰

۲۵- نهایی در پرتاب یک تاس، سه پیشامد A، B و C به‌ترتیب به صورت «عدد اول آمدن»، «عدد مربع کامل آمدن» و «عدد کوچکتر از ۴ آمدن» تعریف می‌شوند. کدام دو پیشامد ناسازگارند؟

۱) A,C ۲) A,B ۳) B,C ۴) همهٔ پیشامدها سازگارند.

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۲۶- اگر $A \subseteq B'$ باشد، آنگاه حاصل $P(A \cup B) - P(A)$ همواره کدام است؟

۱) $P(A)$ ۲) $P(B)$ ۳) صفر ۴) ۱

۲۷- هرگاه A و B دو پیشامد ناسازگار باشند و $P(A \cup B) = \frac{۴}{۵}$ و $P(A) = \frac{۲}{۳}P(B)$ باشد $P(A')$ کدام است؟

۱) $\frac{۱۷}{۲۵}$ ۲) $\frac{۱۳}{۲۵}$ ۳) $\frac{۸}{۲۵}$ ۴) $\frac{۲}{۵}$

۲۸- اگر $n(A) = ۳n(B) = ۱۲n(A \cap B)$، حاصل $\frac{n(A \cap B)}{n(A \cup B)}$ کدام است؟ (A و B ناتهی هستند.)

۱) $\frac{۱}{۲۰}$ ۲) $\frac{۱}{۱۵}$ ۳) $\frac{۱}{۱۸}$ ۴) $\frac{۳}{۲۰}$

۲۹- در پرتاب ۵ سکه با هم، احتمال اینکه تعداد حالات رو بیشتر از پشت باشد، چند برابر احتمال تعداد حالاتی است که همهٔ سکه‌ها مثل هم باشند؟

۱) ۲ ۲) ۱۶ ۳) ۸ ۴) $\frac{۱}{۸}$

۳۰- کیسه‌ای دارای ۵ مهرهٔ آبی و ۳ مهرهٔ قرمز می‌باشد. به‌طور تصادفی ۳ مهره از کیسه خارج می‌کنیم. احتمال آنکه تعداد مهره‌های آبی خارج شده

دو برابر تعداد مهره‌های قرمز خارج شده باشد، کدام است؟

۱) $\frac{۱۵}{۲۸}$ ۲) $\frac{۱}{۴}$ ۳) $\frac{۱}{۳}$ ۴) $\frac{۲}{۵}$

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۵۷ تا ۷۶

۳۱- کدام عبارت از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ایراد دارد؟

۱) شاعران قرن یازدهم سروده‌های خود را بیشتر با تبدیل موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه و به زبان کهن همراه کردند.

۲) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل قرن یازدهم را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن کلیم کاشانی را برجسته ساخته است.

۳) بابافغانی شیرازی از شعرای تأثیرگذار قرن دهم در ایران است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

۴) بهاندادن به شعر ستایشی در در دورهٔ صفوی موجب شد که شاعران مدیحه‌سرا برای امرار معاش یا ثروت‌اندوزی راهی دیار هند شوند.

۳۲- سبکِ شعرِ کدام شاعر، حدّ واسط سبک دورهٔ عراقی و سبک هندی است و شاخصهٔ اصلی آن چیست؟

۱) وحشی بافقی، واقع‌گرایی
۲) محتشم کاشانی، مرثیه‌سرایی
۳) بابا فغانی شیرازی، ظرافت و رقّت معانی
۴) کلیم کاشانی، ابداع معانی و خیال‌های رنگین

۳۳- در کدام بیت واژگان قافیه دارای استعارهٔ مصرحه هستند؟

۱) عبیر ارزان ز جعد مشک‌بیزش / شکر قربان ز لعل شهدخیزش
۲) به دست آویز شیرافکندن شاه / مجال دست‌بوسی یافت آن ماه
۳) خداوندا به زاری آن بتم کشت / به راه عشق‌بازی لعبتم کشت
۴) همه چشمه ز جسم آن گل‌اندام / گل بادام و در گل مغز بادام

۳۴- کدام ابیات دارای استعارهٔ آشکار هستند؟

الف) لعل شکربار او شبی که ببوسم / از دهنم صبح طعم نیشکر آید
ب) مادر دوران عقیم شد که پس از تو / زشت بود گرچه آفتاب بزاید
ج) بنفشه دیدم و نرگس مقام کرده و باغ / بدین دو گشته ز خوبی چو صد هزار نگار
د) همچو لعلم جگری پرخون است / عکسش اینک ز رخم دیداری
هـ) تا توان گفتن همی با خسرو سیارگان / کای ز کیوان پاسبان وز ماه دربان یافته

۱) «الف» و «ب»
۲) «ب» و «ج»
۳) «ج» و «هـ»
۴) «الف» و «هـ»

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۳۵- در چند بیت هر دو نوع استعاره مشهود است؟

الف) چرخ مینا شکند شیشهٔ عمر تو به سنگ / گر ز مینا می گل‌رنگ به ساغر نکنی

ب) تو بدین لعل گهربار که داری حیف است / که ثنای کف بخشندهٔ داور نکنی

ج) گر تو زان تنگ شکر خنده مکرر نکنی / کار را از همه سو تنگ به شکر نکنی

د) آفتاب فلکت سجده «فروغی» نکند / تا شبی سجدهٔ آن ماه منور نکنی

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۳۶- در ابیات زیر مجموعاً چند استعاره وجود دارد؟

«شهر پر شور شد از پستهٔ شکرپاشت / دهر پر فتنه شد از سنبل نسرین‌پوشت»

«ای تو را تعبیه در تنگ شکر مروارید / تا به کی خنده زند لعل تو بر مروارید»

۱) پنج ۲) شش ۳) هفت ۴) هشت

۳۷- به‌ترتیب، چند بیت بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» و «مفتعلن مفتعلن فاعلن» سروده شده است؟

الف) آنکه به گرماست همین رنجش و بس / لیک شود کشته ز سر ما همه کس

ب) لقمه‌ای از زهر زده در دهن / مرگ فشردش همه در زیر غن

ج) گر شرف یابد ز دانش جانت بر گردون شود / لیکن اندر چاه ماند دون، گر او را دون کنی

د) ماه منی و ماه را چرخ فدای تو دهد / گر به دیار دشمنان وقت زوال تو رسد

هـ) جان به صابون خرد بایدت شستن، کین جسد / تیره ماند گر مرو را جمله در صابون کنی

۱) یک ـ دو ۲) دو ـ یک

۳) سه ـ یک ۴) دو ـ دو

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۳۸- کدام بیت بر مبنای ویژگی‌های زیر سروده شده است؟

الف) دو هجای بلند در ابتدای مصراع

ب) یک هجای بلند و یک هجای کوتاه در آخر مصراع

۱) یک ذره وفا را به دو عالم نفروشیم — هرچند درین عهد خریدار ندارد

۲) گفتی ببند عهد و به من اعتماد کن — نفرین به عهد بستن و لعنت به اعتماد

۳) تیر بلای او را جز دل هدف نشاید — تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد

۴) چاره می‌خواستم اندر غم عشقش، در دل — گفت: جان می‌سپرد، هر که به دریا افتاد

۳۹- کدام گزاره دربارهٔ رباعی زیر درست است؟

«شمع ارچه به گریه جان‌گدازی می‌کرد — گریه‌زده خندهٔ مجازی می‌کرد

آن شوخ سرش را ببریدند و هنوز — استاده بد و زبان‌درازی می‌کرد»

۱) ابیات فاقد تشبیه، استعاره و جناس هستند.

۲) حرف روی قافیه «ی» است.

۳) در وزن همسان «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» سروده شده است.

۴) با بیت «از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است» تناسب مفهومی ندارد.

۴۰- مفهوم کدام دو بیت یکسان است؟

۱) با کاروان حله برفتم ز سیستان — با حله‌ای تنیده ز دل بافته ز جان

گفتا که مرو به غربت و می‌بارید — از نرگس تر به لاله بر مروارید

۲) هر کاو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید — در رهگذار باد نگهبان لاله بود

دهقان سالخورده چه خوش گفت با پسر — کای نور چشم من به‌جز از کِشته ندروی

۳) دگرباره خیاط باد صبا — بر اندام گل دوخت رنگین‌قبا

گل به چمن در برست، ماه مگر یا خورست — سرو به رقص اندرست، بر طرف جویبار

۴) آینه‌ات دانی چرا غمّاز نیست؟ — زان‌که زنگار از رخش ممتاز نیست

تنها نه ز راز دل من پرده برافتاد — تا بود فلک شیوهٔ او پرده‌دری بود

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۸

۴۱- جاهای خالی زیر به‌ترتیب با موارد کدام گزینه به‌درستی پر می‌شوند؟

الف) تقسیم‌بندی شعر فارسی توسط بهار، بر مبنای ... صورت گرفته است.

ب) چهارمین دورهٔ نثر فارسی در تقسیم‌بندی بهار دورهٔ ... است.

۱) حوزهٔ جغرافیایی و تاریخی ـ سبک عراقی (مصنوع)
۲) موضوع و نوع ـ سبک عراقی (مصنوع)
۳) حوزهٔ جغرافیایی و تاریخی ـ بازگشت
۴) موضوع و نوع ـ بازگشت

۴۲- در کدام عبارت ویژگی سبک نثر دورهٔ غزنوی و سلجوقی به چشم نمی‌خورد؟

۱) امیر مسعود از این بیازرد که چنین درشتی‌ها دید از عمّش و قضاء غالب با این یار شد تا یوسف از گاه به چاه افتاد، و نعوذ باللّه من الادبار.

۲) کارها برقرار می‌رفت و مردم لشکری و رعیّت و بزرگان و اعیان همه شادکام و دل‌ها بر این خداوند محتشم بسته.

۳) چون مردم بدانست که روی چیزی نماند پایدار، بدان کوشد تا نام او بماند و نشان او گسسته نشود.

۴) اما فقر را رسمی و حقیقتی است. رسمش افلاس اضطراری است، و حقیقتش اقبال اختیاری.

۴۳- کدام بیت فاقد ترصیع و دارای موازنه است؟

۱) چون او بتی شمن نستاید به صد بهار / چون او گلی چمن ننماید به صد بهار
۲) ای منور به تو نجوم جمال / وی مقرر به تو رسوم کمال
۳) برگ بی‌برگی بود ما را نوال / مرگ بی‌مرگی بود ما را حلال
۴) چرخ ار چه رفیع، خاک پایت / عقل ار چه بزرگ، طفل راهت

۴۴- کدام بیت، فاقد هر دو آرایهٔ سجع و موازنه است؟

۱) قلم بر بی‌دلان گفتی نخواهم راند و هم راندی / جفا بر عاشقان گفتی نخواهم کرد و هم کردی
۲) بدم گفتی و خرسندم عفاک الله نکو گفتی / سگم خواندی و خشنودم جزاک‌الله کرم کردی
۳) چه لطف است این‌که فرمودی مگر سبق‌اللسان بودت / چه حرف است این‌که آوردی مگر سهوالقلم کردی
۴) مکن سرگشته آن دل را که دست آموز غم کردی / به زیر پای هجرانش لگدکوب ستم کردی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۴۵- کدام بیت، دارای آرایهٔ «موازنه» است؟

۱) هر دوستی که کردم تأثیر دشمنی داد / هر خون دل که خوردم از دیده‌ام روان شد

۲) چند سوزیم من و شمع شبستان همه شب / چند سازیم چنین بی سر و سامان همه شب

۳) لعل شیرین تو وصفش بر شکر باید نوشت / مهر رخسار تو شرحش بر قمر باید نوشت

۴) منزلگه جان است که جانان من آن جاست / یا روضهٔ خلد است که رضوان من آن جاست

۴۶- به‌ترتیب، در ابیات زیر چه آرایه‌هایی به کار رفته است؟

الف) بکش جام جلالی را فدا کن نفس و مالی را / مشو سخره حلالی را مخوان باده حرامی را

ب) چرخ ارچه رفیع، خاک پایت / عقل ارچه بزرگ، طفل راهت

ج) خاک و خس این خانه همه عنبر و مشک است / بانگ در این خانه همه بیت و ترانه است

۱) سجع ـ موازنه ـ تکرار

۲) واج‌آرایی ـ ترصیع ـ موازنه

۳) واج‌آرایی ـ موازنه ـ موازنه

۴) سجع ـ ترصیع ـ تکرار

۴۷- خط عروضی کدام مصراع درست آمده است؟

۱) نمانده بود مرا طاقتِ جدایی او: نَ مان دِ بود مَ را طا قَ تِ جُ دا یِ او

۲) خواهم که دهم جان به تو میلِ دلم این است: خا هَم کِ دَ هَم جان بِ تُ مِی لِ دِ لَم این است

۳) خوش‌لب و خوش‌دهن و چابک و شیرین‌حرکات: خُش لَ بو خُش دَ هَ نو چا بُ کو شی رین حَ رَ کات

۴) حسن هم داد خدا بر وی حسن عجبی: حُسن هَم داد خُ دا بَر وِی حُس نِ عَ جَ بی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۴۸- تقطیع هجایی درست بیت زیر کدام است؟

«خرد بهتر از هر چه ایزد بداد ستایش خرد را به از راه داد»

۱)

–	U	–	–	U	–	–	U	–	–	U
–	U	–	–	–	–	–	U	–	–	U

۲)

–	U	–	–	U	–	–	–	–	–	U
–	U	–	–	U	–	–	U	–	–	U

۳)

–	U	–	–	U	–	–	U	–	–	U
–	U	–	–	U	–	–	U	–	–	U

۴)

U–	U	–	–	U	–	–	U	–	–	U
U–	–	–	–	U	–	–	U	–	–	U

۴۹- کدام ابیات مفهوم مشترکی را بیان می‌کنند؟

الف) عبادت از سر اخلاص کن ریا مگذار — بپوش جامهٔ تقوی چه مصطفی چه علی

ب) سر چیست تا به طاعت او بر زمین نهند؟ — جان در رهش دریغ نباشد نثار کرد

ج) چو دیگران نه به ظاهر بود عبادت ما — حضور قلب نماز است در شریعت ما

د) به طاعت قرب ایزد می‌توان یافت — قدم درنه گرت هست استطاعت

هـ) طاعت آن نیست که بر خاک نهی، پیشانی — صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست

۱) «الف» ـ «ج» ـ «هـ» ۲) «الف» ـ «ب» ـ «ج» ۳) «د» ـ «هـ» ـ «ج» ۴) «هـ» ـ «د» ـ «ب»

۵۰- کدام ابیات با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

«دانه باشی مرغکانت برچنند غنچه باشی کودکانت برکنند»

الف) مگوی بی‌گنهم سوخت شعلهٔ تقدیر — همین گناه تو را بس که نیستی بر ور

ب) سر به دنبالش گذارد چشم بدبین بیشتر — هر قدر بال و پر طاووس رنگین می‌شود

ج) بسوزند چوب درختان بی‌بر — سزا خود همین است مر بی‌بری را

د) رطب از شاهدی و شیرینی — سنگ‌ها می‌زنند بر شجرش

۱) «الف» ـ «ب» ۲) «الف» ـ «د»

۳) «ب» ـ «ج» ۴) «ب» ـ «د»

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ‌ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
پایه‌های آوایی ناهمسان
صفحه‌های ۱۸ تا ۲۸

۵۱- نهایی ترجمهٔ آثار اروپایی با ایجاد چاپ‌خانه در زمان کدام یک از شاهان قاجار در ایران آغاز شد و یکی از آثار ترجمه‌شده در این عهد کدام است؟

۱) فتحعلی‌شاه ـ سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی
۲) ناصرالدّین‌شاه ـ تاریخ بیداری ایرانیان
۳) مظفرالدّین‌شاه ـ سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی
۴) فتحعلی‌شاه ـ تاریخ بیداری ایرانیان

۵۲- نهایی نوع نثر دهخدا در «چرند و پرند» مشخصاً مورد توجّه چه کسانی در نویسندگی قرار گرفت؟

۱) جلال آل‌احمد ـ صادق هدایت
۲) جلال آل‌احمد ـ سیمین دانشور
۳) محمدعلی جمال‌زاده ـ صادق هدایت
۴) محمدعلی جمال‌زاده ـ سیمین دانشور

۵۳- با توجه به ویژگی‌های روزنامه‌نگاری در دورهٔ بیداری، کدام موارد صحیح است؟

الف) مجلهٔ بهار نشریه‌ای علمی محسوب می‌شد که در سال‌های مشروطه به‌وسیلهٔ میرزا یوسف اعتصامی (پدر پروین اعتصامی) منتشر شد.

ب) روزنامه‌های محدودی در این دوره انتشار یافت که دربردارندهٔ مطالب اجتماعی، سیاسی و گاه تاریخی بود.

ج) مدیر روزنامهٔ نسیم شمال، سید اشرف‌الدین گیلانی بود که مسائل سیاسی، اجتماعی و... را با لحن انتقادی و طنزآمیز بیان می‌کرد.

د) در سال‌های پایانی مشروطه، بیشتر روزنامه‌نگاران مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند.

هـ) دو مجلهٔ دانشکده و نوبهار با مدیریت ملک‌الشعرای بهار در سال‌های مشروطه و پس از مجلهٔ بهار به عرصهٔ ظهور رسیدند.

۱) ج ـ د
۲) الف ـ د
۳) ج ـ هـ
۴) ب ـ الف

۵۴- نهایی به‌ترتیب هر یک از آثار «تاریخ بیداری ایرانیان ـ شمس و طغرا ـ منشآت» از کیست؟

۱) محمدتقی بهار ـ میرزا حسن‌خان بدیع ـ قائم‌مقام فراهانی
۲) ناظم‌الاسلام کرمانی ـ محمدباقر میرزا خسروی ـ قائم‌مقام فراهانی
۳) محمدتقی بهار ـ محمدباقر میرزا خسروی ـ ادیب‌الممالک فراهانی
۴) میرزا آقاخان کرمانی ـ میرزا حسن‌خان بدیع ـ ادیب‌الممالک فراهانی

۵۵- از میان موارد زیر، چند گزاره غلط است؟

الف) نمونه‌های رمان را می‌توان در ادبیات کلاسیک ایران نیز یافت.

ب) نمایشنامه‌نویسی در دوران ناصرالدین‌شاه در ایران رواج یافت.

ج) غالب‌ترین نوع رمان در دورهٔ مشروطه، رمان اجتماعی بود.

د) موضوع کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» تاریخ مشروطه است.

۱) یک
۲) دو
۳) سه
۴) چهار

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۵۶- عبارات همهٔ گزینه‌ها به‌جز ... از نظر سبکی مشابه نوشته‌های قائم مقام فراهانی است.

۱) مخلصان را امشب بزمی نهاده و اسباب عیشی ترتیب داده. دلم پیاله، مطربم ناله، اشکم شراب، جگرم کباب.

۲) در نعت وجود و شرح شهودش از قصور گریزی نیست و در قدس جمال و عزّ جلالش شبیه و نظیری نه.

۳) هیچ دیوار و هیچ مانعی، حتی دیوار و پردهٔ حقایق و طبیعیات و حتی اوهام و نیستی‌ها، مانع و رهبند خیال و فکر بشر نتوانند شد.

۴) چون ارادهٔ ازلی بر این بود که نخل امکان به بار آید و باغ کیهان بیاراید، حقیقت انسانی موجود شد.

۵۷- سبک کدام عبارت به سبک «چرند و پرند» دهخدا نزدیک است؟

۱) اگر زنده ماندم و بهاران ان‌شاءالله تعالی موافق خواهش آمدم، رفع همهٔ حرف‌ها به فضل خدا می‌شود و اگر مردم و نیامدم، عذر ما بپذیر.

۲) چه لازم که رای خود را در رای نوکر و چاکر مستهلک سازی و خود بالمرّه عاطل و مستدرک باشی.

۳) این قدر از این دروغ‌ها می‌گفت؛ مثل این‌که خانه‌خراب‌شده این دو ساعت که در میدان قاپوق و کاه‌فروش‌ها در دکّان علّافی بارش را می‌فروخته، هرچه راپورتچی در شهر بوده‌اند پیش او آمده‌اند.

۴) در تاریکی نمی‌بینیم ما که کِی روشن است و کی تاریک تاریک. تاریک بوده است حتماً، مثل ما که ساکت و تاریک سر جایمان بودیم و حتی پچپچه نمی‌کردیم.

۵۸- کدام بیت با رکن «مفعولُ» آغاز شده است؟

۱) جان چراغ است و عقل روغن او / عقل جان است و جان ما تنِ او

۲) فروختم به یکی جرعه گنج عقل آری / شراب‌خواره نبیند کساد کالا را

۳) عقل آبله‌پای و کوی تاریک / و آنگاه رهی چو موی باریک

۴) رو غم آینده خور گذشته رها کن / کی بود آینده با گذشته همانند

۵۹- وزن بیت زیر کدام است؟

«بلبل عاشق تو عمر خواه که آخر / باغ شود سبز و شاخ گل به برآید»

۱) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۲) مفتعلن مفتعلن فاعلن

۳) فاعلاتن مفاعلن فعلن

۴) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

۶۰- وزن کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

۱) سعدیا گر بکند سیل فنا خانهٔ عمر / دل قوی دار که بنیاد بقا محکم از اوست (فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

۲) با زمین‌گیری سپهر گرم‌رفتاریم ما / همچو مرکز پای برجاییم و سیاریم ما (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)

۳) دلم جز مهر مه‌رویان طریقی برنمی‌گیرد / ز هر در می‌دهم پندش ولیکن درنمی‌گیرد (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)

۴) عمری است تا من در طلب هر روز گامی می‌زنم / دست شفاعت هر زمان بر نیک‌نامی می‌زنم (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعهٔ جهانی
تحولات نظام جهانی
جهان دوقطبی
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۵۵ تا ۸۲

۶۱- به ترتیب کدام گزینه دربارهٔ مرحلهٔ «استعمار و ادغام جوامع غیرغربی» و «به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری» از مراحل شکل‌گیری نظام نوین جهانی درست و نادرست است؟

۱) استعمار مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود ـ قدرت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند.

۲) کشورهای ایران و چین باتوجه‌به مقاومت‌هایی که داشتند بر اثر تهدید کشورهای غربی به‌صورت کشورهایی درآمدند که بخش‌هایی از آنها تحت تسلط کشورهای غربی بود ـ جوامع غربی از طریق سازمان‌های فراماسونری فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند.

۳) فراماسونری ابزاری برای تخریب جامعهٔ جهانی پیشین و ساختن جامعهٔ جهانی جدید بود ـ چین از جمله جوامعی بود که قدرت مقاومت بیشتری داشت پس از طریق تهدید نظامی و روابط اقتصادی به کشور ضعیفی تبدیل شد.

۴) برخی از کشورها توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمدند؛ مانند اندونزی و ژاپن ـ جوامع غربی از طریق سازمان‌های فراماسونری فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند.

۶۲- به‌ترتیب علت، پیامد و پیامد هر کدام از موارد زیر کدام است؟

ـ کم اهمیت شدن مرزهای سیاسی

ـ تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده

ـ وابستگی کشورهای استعمارزده

۱) هویت جدید سکولاری و جهانی شدن ـ سلب قدرت چانه‌زنی ـ محدود شدن صادرات به یک محصول خام

۲) گسترش صنعت ارتباطات ـ وابستگی اقتصادی به کشورهای استعمارگر ـ انتقال ثروت به کشورهای غیرغربی

۳) انباشت ثروت ـ سلب قدرت چانه‌زنی ـ عبور از مرحله استعمار به استعمار نو

۴) پدید آمدن شرکت‌های چندملیتی ـ وابستگی اقتصادی به کشورهای استعمارگر ـ تعادل مبادلات تجاری

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۶۳- کدام گزینه درمورد سیر امپراتوری رسانه درست است؟

۱) در گذشته برخورد جوامع از طریق جنگ، تجارت و ... صورت می‌گرفته است. در ادامه برخورد استعماری جوامع غیرغربی، سبب ایجاد خودباختگی فرهنگی در جوامع غربی شد.

۲) در شرایطی که جوامع غیرغربی مدیریت خود را در گزینش عناصر مناسب فرهنگ غرب از دست می‌دهد، غرب مدیریت انتقال فرهنگ خود را در دست می‌گیرد.

۳) توسعهٔ صنعت ارتباطات، فاصله‌های زمانی و مکانی را بیشتر و جهان را به صورت دهکده‌ای واحد درآورده است.

۴) امپراتوری رسانه‌ای که تازه تأسیس شده، کشورهای توسعه یافته در برابر آن آسیب‌پذیرترند و منابع لازم برای حفظ استقلال فرهنگی خود را ندارند.

۶۴- با توجه به نظریه‌های ریکاردو و مالتوس، به‌ترتیب هر عبارت با کدام گزینه مرتبط است؟

الف) در چه صورتی طبیعت حکم به رفتن انسانی می‌کند و این حکم را اجرا می‌کند؟

ب) تأمین پیشرفت کشور، به بهترین وجه چگونه رخ می‌دهد؟

۱) جامعه خواهان کار او نباشد ـ بلاهت و حماقت فاقد مجازات طبیعی باشد.

۲) در دنیای از قبل تملک شده به دنیا بیاید. ـ کالاها قیمت مناسب خود را داشته باشند.

۳) نتواند قدرت خود را از حکومت دریافت کند. ـ استعداد و تلاش به پاداش طبیعی خود برسد.

۴) حکومتگران خواهان افزایش دستمزد و رفاه وی باشند. ـ سرمایه، پرسودترین راه خود را دنبال کند.

۶۵- هر یک از موارد زیر، به‌ترتیب با چه موضوعی مرتبط هستند؟

- اشتراک سوسیالیسم و کمونیسم

- شعار جوامع سوسیالیستی

- تفاوت سوسیالیسم و سرمایه‌داری

- جامعهٔ آرمانی مارکس

۱) فردگرایی ـ عدالت اجتماعی و از بین بردن مالکیت خصوصی ـ سوسیالیسم برخلاف سرمایه‌داری به مالکیت خصوصی معتقد نیست. ـ سوسیالیسم

۲) مخالفت با مالکیت خصوصی ـ عدالت اقتصادی و توزیع مناسب ثروت ـ سرمایه‌داری برخلاف سوسیالیسم مالکیت خصوصی را مطلق می‌داند. ـ مارکسیسم

۳) جامعه‌گرایی ـ عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت ـ سوسیالیسم برخلاف سرمایه‌داری مالکیت خصوصی را مطلق نمی‌داند. ـ کمونیسم

۴) اعتقاد به جامعهٔ آرمانی ـ عدالت اقتصادی و ایجاد طبقهٔ جدید ـ سوسیالیسم برخلاف سرمایه‌داری به مالکیت خصوصی معتقد است. ـ کمونیسم

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

ارزیابی جهان‌های اجتماعی
هویت، بازتولید
هویت اجتماعی
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۵۵ تا ۸۵

۶۶- به‌ترتیب کدام موارد با «قلمرو آرمانی جهان اجتماعی»، «تأثیر جهان نفسانی بـر جهـان اجتمـاعی» و «انسـان در جهان معنوی اسلام» در ارتباط است؟

۱) ارزش‌هایی که مردم از آنها جانب‌داری می‌کنند اما ممکن است در عمل برخی از آنها را نادیده بگیرند ـ جهان اجتماعی مانع شکوفایی برخی از اخلاقیات می‌شود – خلیفهٔ خداوند است

۲) هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند به همان اندازه آرمان‌ها وارد قلمرو آرمانی جهان اجتماعی می‌شوند ـ «یک انسان باتقوا جهانی را تغییر می‌دهد» - هر دخل و تصرفی را در طبیعت مجاز می‌داند

۳) اگر مردمی مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصلهٔ میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعهٔ خود را کاهش می‌دهند ـ «یک انسان باتقوا جهانی را تغییر می‌دهد» - وظیفهٔ عمران و آبادانی طبیعت را دارد

۴) در تمام جهان‌ها پدیده‌های اجتماعی ثابت و یکسان در قلمرو آرمانی است ـ برخی از بیماری‌های جسمانی با کمک قوای روانی درمان می‌شوند ـ هر نوع تصرفی را برای بهره‌برداری بیشتر از طبیعت انجام می‌دهد

۶۷- به‌ترتیب رابطهٔ جهان‌های اجتماعی با حق و باطل چگونه است و کدام ویژگی هویتی یک ویژگی «اجتماعیِ انتسابیِ ثابت» است؟

۱) جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخند اما حق و باطل بر مدار بینش و گرایش آنها دچار تغییر نمی‌شود ـ ایرانی بودن

۲) حق و باطل بر مدار جهان‌های اجتماعی می‌چرخند ـ زودرنج بودن

۳) جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخند ـ دانشجو بودن

۴) حقایق خود تغییرپذیرند ـ متولد تهران بودن

۶۸- هر عبارت زیر به‌ترتیب، مربوط به کدام موضوع است؟

ـ کمک‌گرفتن از دیگران برای شناخت خود

ـ وجود نظریات مختلف دربارهٔ هویت

ـ هویت فرهنگی جهان متجدد با هویت روانی و اخلاقی معنوی ناسازگار است.

۱) هویت پنهان ـ گستردگی هویت ـ تناسب میان هویت اجتماعی با هویت اخلاقی و روانی افراد

۲) سرگشتگی انسان ـ امکان خطا در شناخت هویت ـ شکل‌گیری هویت اجتماعی هر فرد بر اساس عقاید و ارزش‌های آن جامعه

۳) هویت پنهان ـ امکان خطا در شناخت هویت ـ تناسب میان هویت اجتماعی با هویت اخلاقی و روانی افراد

۴) سرگشتگی انسان ـ گستردگی هویت ـ شکل‌گیری هویت اجتماعی هر فرد بر اساس عقاید و ارزش‌های جامعه

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۶۹- پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه به‌ترتیب درست بیان شده است؟

الف) کدام روش کنترل اجتماعی، فرهنگ را در افراد درونی می‌سازد و قدرتِ این روش در چه فرهنگی بیشتر است؟

ب) تشویق و تنبیه غیررسمی چه ویژگی و چه عاملانی دارد؟

ج) امر به معروف و نهی از منکر در کدام فرایندها نقش مهمی دارد؟

۱) اقناع، در فرهنگی ناسازگار با فطرت ـ آثار عمیق دارد و توسط نهادهایی مثل مؤسسات اجتماعی انجام می‌شود ـ تشویق و تنبیه

۲) تنبیه، در فرهنگی عقلانی ـ آثار سطحی دارد و توسط خانواده اعمال می‌شود ـ جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

۳) تشویق، در فرهنگی منطقی ـ آثار عمیق دارد و توسط عموم مردم اعمال می‌شود ـ اقناع و تبلیغ

۴) اقناع در فرهنگی منطقی و عقلانی و سازگار با فطرت ـ آثار عمیق دارد و توسط خانواده، همسالان و عموم مردم اعمال می‌شود ـ جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

۷۰- موارد ذکر شده در زیر به‌ترتیب با چه موضوعی مرتبط هستند؟

- اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها با جهانی که فرد در آن متولد می‌شود.

- جهان اجتماعی ارزش‌ها و شیوهٔ زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد.

- عدم پذیرش هویت جهان اجتماعی توسط برخی انسان‌ها

۱) خانواده ـ آشنایی افراد با جهان اجتماعی ـ کنترل اجتماعی

۲) مدرسه ـ بقا و تداوم جهان اجتماعی ـ کنترل اجتماعی

۳) خانواده ـ بقا و تداوم جهان اجتماعی ـ کژروی اجتماعی

۴) مدرسه ـ آشنایی افراد با جهان اجتماعی ـ کژروی اجتماعی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

احساس، توجه، ادراک
حافظه و علل فراموشی
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۶۶ تا ۱۱۱

۷۱- درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه مطرح شده است؟

ـ گوش سپردن به صدایی که در محیط شنیده می‌شود، بیانگر تعبیر و تفسیر اطلاعات است.

ـ تقویت حواس بینایی و لامسه برای پوشش نقص شنیداری، بیانگر پدیدهٔ جبران حسی است.

ـ تلفظ کلمات یک زبان خارجی حین دیدن تصاویر مرتبط با آن، یادگیری را آسان‌تر می‌سازد.

ـ در مطالعه و یادگیری مطالب معمولا در مرحلهٔ «تمرکز» با مشکل مواجه می‌شوید؛ یعنی ممکن است نتوانید محرک مورد نظر را احساس کنید.

۱) نادرست ـ درست ـ نادرست ـ درست
۲) درست ـ نادرست ـ درست ـ نادرست
۳) نادرست ـ درست ـ درست ـ نادرست
۴) درست ـ نادرست ـ درست ـ درست

۷۲- کدام گزینه دربارهٔ «توجه و آماده‌سازی» درست است؟

۱) منابع توجه فقط به محرک‌های بیرونی بستگی دارد و حافظه نقشی در آن ندارد.

۲) منابع توجه تحت تأثیر محرک‌های بیرونی، اطلاعات موجود در حافظه و سبک پردازش و انتظارات افراد است و پدیدهٔ «آماده‌سازی» باعث می‌شود مواجههٔ قبلی با یک محرک، شناخت یا انتخاب بعدی آن را آسان‌تر کند.

۳) انسان به همهٔ چیزهایی که در دامنهٔ توجه او قرار می‌گیرد، آگاهی کامل دارد.

۴) پدیدهٔ آماده‌سازی باعث می‌شود محرک‌های قبلی هیچ اثری بر انتخاب‌های بعدی نداشته باشند.

۷۳- پرستاری در بخش مراقبت‌های ویژه، چندین ساعت وظیفه دارد صدای هشدار دستگاه‌های کنترل بیماران را زیر نظر داشته باشد. پس از مدتی، با وجود به صدا درآمدن هشدار یکی از دستگاه‌ها، متوجه آن نمی‌شود. کدام گزینه بهترین تبیین روان‌شناختی این موقعیت است؟

۱) کاهش کارکرد گوش‌به‌زنگی در اثر خستگی ناشی از تداوم توجه

۲) افزایش هشدار کاذب به دلیل اهمیت پایین محرک هدف

۳) افزایش سرعت جست‌وجو به دلیل آشنایی با محیط

۴) ناتوانی در تشخیص محرک هدف به علت افزایش عوامل انحرافی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۷۴- کدام گزینه اطلاعات نادرستی ارائه می‌دهد؟

۱) رابطهٔ کارایی توجه با تشابه و دشواری تکالیف، به ترتیب مستقیم و معکوس می‌باشد.

۲) ارادی بودن توجه با میزان آگاهی فرد نسبت به موضوع رابطهٔ مستقیمی دارد؛ یعنی آگاهی بیشتر، توجه ارادی‌تر را در پی خواهد داشت.

۳) در موقعیت‌هایی مانند عبور از خروجی‌های بازرسی فرودگاه‌ها، کاهش خطای از دست دادن ممکن است با افزایش هشدار کاذب همراه باشد.

۴) معلمانی که در تدریس خود، همیشه به یک شکل مباحث را ارائه می‌کنند، دانش‌آموزان را در معرض «آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه» قرار می‌دهند.

۷۵- موقعیت زیر، یادآور کدام‌یک از شکل‌های مرتبط با گشتالت است؟

«پنج نفر در کنار یکدیگر ایستاده‌اند؛ از فردی خارج از این گروه خواسته می‌شود تا آن‌ها را گروه‌بندی کند. این فرد سه‌نفر را بر مبنای کوتاهی قد در یک گروه و دونفر دیگر را بر مبنای رنگ چشم در گروه دیگر قرار می‌دهد.»

۱) 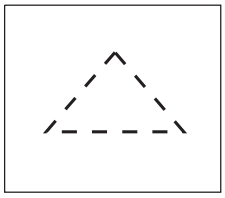

۲) 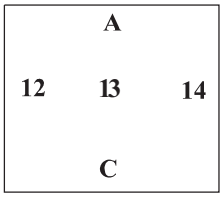

۳) 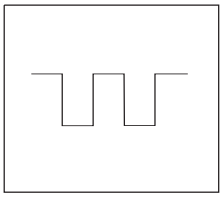

۴) 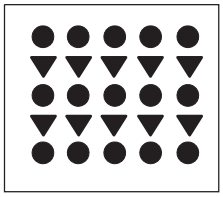

۷۶- کدام یک از عبارت‌های زیر، درخصوص «حافظه و مراحل آن» درست است؟

الف) رمزگردانی بزرگسالان به صورت خلاصه است و رمزگردانی کودکان به‌دلیل داشتن اجزای بیشتر با خطای بیشتر همراه است.

ب) در عبارت «محمد مناظر زیبایی که در سفرش دیده بود، برای دوستانش تعریف کرد.» رمزگردانی محمد از نوع معنایی است.

ج) در پدیدهٔ «نوک‌زبانی» فرد به علت مشکل در مرحلهٔ بازیابی قادر به پاسخگویی به سؤالی که جواب آن را نمی‌داند، است.

د) اگر مطلبی را شنیده یا دیده باشیم و آن مطالب را برای خود معنادار کنیم، در حافظه، پایدارتر و ماندگارتر خواهد بود.

۱) «الف» ـ «ب» ۲) «ب» ـ «ج» ۳) «ج» ـ «د» ۴) «الف» ـ «د»

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۷۷- دانش‌آموزی وارد موزهٔ دفاع مقدس می‌شود. در همان لحظه، با نور فلاش دوربین، تصویری از یکی از تابلوها برای کسری از ثانیه در ذهنش باقی می‌ماند، اما هنوز معنای آن را درک نکرده است. سپس با دقت به نوشتهٔ کنار تابلو نگاه می‌کند و شمارهٔ عملیات را تا چند دقیقه به خاطر می‌سپارد تا برای دوستش تعریف کند. هنگام توضیح دادن، هم‌زمان شمارهٔ عملیات را با اطلاعاتی که قبلاً دربارهٔ آن عملیات آموخته است مقایسه می‌کند و در پایان، خاطرهٔ اولین بازدید خود از این موزه در سال‌های قبل را نیز برای دوستش تعریف می‌کند.

کدام گزینه، به‌ترتیب انواع حافظه در بخش‌های زیر را به درستی بیان می‌کند؟

ـ باقی ماندن تصویر فلاش در ذهن

ـ نگهداری موقت شماره عملیات

ـ مقایسهٔ شمارهٔ عملیات با اطلاعات قبلی

ـ تعریف خاطرهٔ اولین بازدید از موزه

۱) حسی ـ کوتاه‌مدت ـ کاری ـ رویدادی

۲) حسی ـ کاری ـ بلندمدت ـ معنایی

۳) کوتاه‌مدت ـ کاری ـ معنایی ـ رویدادی

۴) حسی ـ کوتاه‌مدت ـ معنایی ـ بلندمدت

۷۸- کدام مورد دربارهٔ عبارت زیر صحیح است؟

«علی همهٔ ده بیت شعر حافظ در کتاب درسی را حفظ کرده است. پس از یک هفته هنگام یادآوری، بیت پنجم را نخوانده و اشعار را به پایان می‌رساند. او در خوانش برخی بیت‌ها، هنگامی که کلمه‌ای را فراموش می‌کند، کلماتی را بیان می‌کند که در شعر حافظ وجود ندارند.»

۱) در مثال بالا خطاهای رخ داده به‌ترتیب عبارتند از حذف‌کردن و فراموشی.

۲) علی به علت عدم رمزگردانی به خطای اضافه‌کردن دچار شده است.

۳) با گذر زمان برخی اطلاعات حذف شده و فرد چاله‌های خالی ایجادشده را پر کرده است.

۴) در خطای اضافه‌کردن که برای علی روی داده است، اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده‌اند بازیابی نمی‌شوند.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۷۹- باربد یک هفته برای آزمون روان‌شناسی مطالعه کرده است. روز امتحان، اتفاق‌های زیر برای او رخ می‌دهد:

الف) فصل اول را پنج روز قبل خوانده و از آن زمان دیگر مرور نکرده است.

ب) شب قبل از امتحان، بلافاصله پس از مطالعهٔ فصل اول، دو فصل دیگر از کتاب جامعه‌شناسی را نیز خوانده است.

ج) هنگام پاسخ‌گویی به سؤال مربوط به نام یک نظریه، مطمئن است پاسخ را می‌داند؛ اما فقط پس از شنیدن اولین واژهٔ آن، بقیهٔ پاسخ را به یاد می‌آورد.

د) از او دربارهٔ رنگ جلد کتابی که تمام هفته با آن مطالعه کرده سؤال می‌شود، اما نمی‌تواند پاسخ دهد؛ زیرا هرگز به آن توجه نکرده بود.

هـ) از آنجایی که مطالب مربوط به حافظه را بیشتر از سایر مباحث دوست دارد، آن را بهتر یاد گرفته است.

و) از ابتدای سال تقریباً همهٔ تعاریف و مثال‌ها را با جست‌وجوی اینترنتی و بدون تلاش برای یادآوری شخصی مرور کرده است.

کدام گزینه، عامل اصلی مؤثر بر فراموشی در بخش‌های «الف» تا «و» را به‌ترتیب، صحیح بیان می‌کند؟

۱) گذشت زمان ـ تداخل اطلاعات ـ مشکل در نشانه‌های بازیابی ـ عوامل عاطفی ـ عدم رمزگردانی ـ استفادهٔ بیش از حد از فناوری

۲) تداخل اطلاعات ـ گذشت زمان ـ عدم رمزگردانی ـ مشکل در نشانه‌های بازیابی ـ عوامل عاطفی ـ استفادهٔ بدون مدیریت از فناوری

۳) گذشت زمان ـ تداخل اطلاعات ـ مشکل در نشانه‌های بازیابی ـ عدم رمزگردانی ـ عوامل عاطفی ـ استفادهٔ بیش از حد از فناوری

۴) گذشت زمان ـ عدم رمزگردانی ـ مشکل در نشانه‌های بازیابی ـ تداخل اطلاعات ـ عوامل عاطفی ـ استفادهٔ بدون مدیریت از فناوری

۸۰- چهار برنامهٔ زیر توسط دانش‌آموزان کنکوری برای مطالعهٔ یک فصل طراحی شده است. فرض کنید همهٔ برنامه‌ها از نظر زمان مطالعه، توانایی دانش‌آموز، سختی مطالب و انگیزه کاملاً یکسان‌اند. کدام برنامه بیشترین انطباق را با فنون بهسازی حافظه دارد؟

۱) قبل از مطالعه، اهمیت مطالب را بررسی می‌کند، پیش‌خوانی انجام می‌دهد و سؤال می‌سازد. سپس متن را با تصویرسازی، خلاصه‌نویسی، مثال‌آوری، تمایزبخشی، سازمان‌دهی و بازگویی به زبان خود مطالعه می‌کند. سه ساعت بعد نیز از خود آزمون می‌گیرد و مرور بعدی را زمانی انجام می‌دهد که احساس کند بخشی از مطالب را فراموش کرده است.

۲) قبل از مطالعه، اهمیت مطالب را بررسی می‌کند. مطالعه را در چند نوبت کوتاه با فاصله انجام می‌دهد، میان نوبت‌ها استراحت می‌کند، از رمزگردانی معنایی، مطالعهٔ چندحسی، تمایزبخشی، بسط معنایی، سازمان‌دهی و بازگویی به زبان خود استفاده می‌کند و چند ساعت بعد نیز مرور دارد؛ برای افزایش سرعت مطالعه هیچ پرسشی از متن طراحی نمی‌کند و پیش‌خوانی را حذف می‌کند و از خودش نیز آزمونی نمی‌گیرد.

۳) قبل از مطالعه، اهمیت مطالب را بررسی می‌کند، پیش‌خوانی و سؤال‌سازی انجام می‌دهد، متن را می‌خواند، پاسخ‌ها را برای خود بازگو می‌کند، آزمون مکرر دارد، مرور را چند ساعت بعد انجام می‌دهد، از سازمان‌دهی، رمزگردانی معنایی، مطالعهٔ چندحسی، بسط معنایی، تمایزبخشی، یادداشت‌برداری، رسم نمودار و بازگویی به زبان خود استفاده می‌کند؛ اما تمام این فعالیت‌ها را بدون فاصله و استراحت و پشت سر هم برای سه فصل متوالی اجرا می‌کند تا رشتهٔ ذهنش قطع نشود.

۴) قبل از مطالعه، اهمیت مطالب را بررسی می‌کند، پیش‌خوانی و سؤال‌سازی انجام می‌دهد، مطالعه را در چند جلسه با فاصله انجام می‌دهد، میان جلسات استراحت دارد، چند ساعت بعد مرور می‌کند، از سازمان‌دهی، رمزگردانی معنایی، مطالعهٔ چندحسی، بسط معنایی، تمایزبخشی، یادداشت‌برداری، خلاصه‌نویسی، بازگویی به زبان خود و آزمون مکرر استفاده می‌کند؛ اما هیچ‌گاه هنگام مطالعه مطالب را هایلایت نمی‌کند و عادت ندارد در حال راه رفتن درس بخواند.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

صبح شنبه
۱۴۰۵/۵/۳۱

دفترچهٔ شمارهٔ (۲)

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

۲

آزمون ۳۱ مردادماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۳۵ تا ۱۱ صبح — **۹۰ سؤال در ۸۵ دقیقه**

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر ردهٔ ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۲	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۳	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۴	اجباری	تاریخ (۲)	۵	۱۱۱	۱۱۵	۸
۵	اختیاری	تاریخ (۱)	۵	۱۱۶	۱۲۰	
۶	اجباری	جغرافیا (۲)	۵	۱۲۱	۱۲۵	۷
۷	اختیاری	جغرافیای ایران	۵	۱۲۶	۱۳۰	
۸	اجباری	فلسفهٔ یازدهم	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۹	اختیاری	منطـــق	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۱۰	اختیاری	فلسفهٔ دوازدهم	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۱۱	اختیاری	اقتصاد	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد اسدی، محمد بحیرایی، محمد پردل نظامی، هادی پولادی، شمیم پهلوان‌شریف، احمد حسن‌زاده‌فرد، محمد حمیدی، رضا خانبابائی، شکیب رجبی، امیر زراندوز، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، مهرداد مهربان، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، فاطمه رضائیان، سینا غلامی، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی، فرید هادی
عربی، زبان قرآن	نوید امساکی، ولی برجی، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، کامران عبدالهی، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدصادق محسنی، سید محمدعلی مرتضوی، رضا معصومی، محمدمهدی یعقوبی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا پدرام، یاسین ساعدی، علیرضا سالمی، حسین سهرابی، حامد صفرخانیان، تابان صیقلی، عاطفه طاهر، فاطمه عزیزی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، فرهاد قاسمی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی محمدمهدی اسلامی	مسئول درس: فریبا رئوفی ویراستار: محسن جمشیدی، الناز معتمدی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	———	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محسن جمشیدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور، محمد قزی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

دانش‌آموزان رشتهٔ علوم و معارف اسلامی، سؤالات اختصاصی «عربی» (ضمیمهٔ انتهای دفترچه) را از مسئول حوزه دریافت کنید.

عربی، زبان قرآن (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تأثیرُ اللّغةِ الفارسیّةِ علی اللّغةِ العربیّةِ
اَلصِّدْقُ
(درس‌های ۴ و ۵)
صفحه‌های ۴۷ تا ۷۴

■■ عیّن الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلی العربیة (۸۱ – ۸۶)

۸۱- ﴿ **هو الّذي يُصلّي عَلَيكُم و مَلائكَتُه لِيُخرِجَكُم مِن الظُّلُمات إلی النّور** ﴾:

۱) او کسی است که با فرشتگان خود بر شما رحمت می‌فرستد تا شما از تاریکی‌ها به سوی نور بیرون بیایید!

۲) اوست خدایی که هم او و هم فرشتگانش بر شما بندگان درود می‌فرستند تا شما را از تاریکی به سوی نور بیرون آورد!

۳) او کسی است که با فرشتگان خویش بر شما درود می‌فرستد تا شما را از تاریکی‌ها به سوی نور بیرون آورد!

۴) او همان خدایی است که به همراه فرشتگان برای شما درود می‌فرستد تا شما را از دل تاریکی به سمت نور خارج کند!

۸۲- « **هل كُنتُم تعلَمون أنّ الأعراب بَدَّلوا الحروفَ الفارسيّةَ الّتي لا توجَدُ في لُغَتِهم إلی حروف قريبة مِن مَخارجها؟!**»: آیا شما می‌دانستید ....

۱) اعراب حرف‌های فارسی‌ای را که در زبان وجود ندارد به حروف هم‌مخرج آن (حروف) تبدیل کردند!

۲) که اعراب کلمات فارسی را که در زبانشان وجود نداشت به حروفی نزدیک به مخارج خود تبدیل نمودند!

۳) عرب‌ها تمامی حروف فارسی را که در زبانشان نبود به حروفی مثل حروف خودشان در مخرج مبدّل کردند!

۴) که اعراب حروف فارسی را که در زبانشان وجود ندارد به حروفی نزدیک به مخارج آن (حروف) تبدیل کردند!

۸۳- « **يا أهلَ الفَضل؛ إن أردتُم معرفةَ القلوب، فَلا تَسألوا عن الصّلاة و الصّيام، بَل سَلوا عن صدقِ الحَديث و أداءِ الأمانَة!**»:

ای اهل فضیلت؛ ....

۱) اگر خواستید قلب‌ها را بشناسید، از برپایی نماز و روزه‌داری نپرسید، ولی در مورد راستی و امانتداری سؤال کنید!

۲) اگر می‌خواهید دل‌ها را بشناسید، دربارهٔ نماز و روزه سؤال نکنید، بلکه از راستگویی و به جا آوردن امانت بپرسید!

۳) چنانچه می‌خواهید قلب‌ها را بشناسید، نباید در مورد نماز و روزه‌شان سؤال کنید، بلکه از راستی سخن و به جا آوردن امانت‌ها بپرسید!

۴) چنانچه خواستید به شناخت دل‌ها برسید، در مورد نماز و روزه اصلاً سؤال نکنید، بلکه از راستگویی و به جا آوردن امانت بپرسید!

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۸۴- عيّن الصّحيح:

۱) في تلك اللّحظات الصّعبة كنّا نَعتصِمُ بِحبل الله جميعاً للوحدة!: در آن لحظات دشوار، همگی برای همبستگی بـه ریسـمان الهی چنگ زده بودیم!

۲) بعد شِراء الشّريحة أخَذتُ أتَّصلُ بِصديقي لكنّها ما عَمِلت فذهبتُ إلى بائعها!: پس از خریدن سیم کارت شروع کـردم بـه تماس گرفتن با دوستم اما آن کار نکرد پس نزد فروشنده‌اش رفتم!

۳) وَجدَت أُختي الصّغرى بَرنامَجاً يُساعدها علَى تعلُّم اللُّغة العربيّة!: خواهر کوچکتر من برنامه‌هایی را پیدا کرد که به او بـرای یادگیری زبان عربی کمک می‌کند!

۴) رأيتُ رجلاً كذّاباً يقول: إنّ كِذبي كاد يَقتلُني فلن أكذب بعد اليوم أبداً!: مرد بسیار دروغگویی را دیدم کـه مـی‌گفـت: همانـا دروغم مرا می‌کشت، بنابراین از امروز به بعد هرگز دروغ نخواهم گفت!

۸۵- « واژه‌هایی به عربی منتقل شده است، آن واژگان به برخی کالاها مربوط می‌شود!»؛ عيّن الصّحيح:

۱) قَد نُقِلَت إلى العربيّة المفرداتُ الّتي اِرتَبطت تلك المفرداتُ بِبعض البضاعَة!

۲) قد نُقِلت كلماتٌ إلى العربيّة تلك الكلمات مُرتبطة مَع بعض البضاعة!

۳) قَد نَقلوا الألفاظَ إلى العربيّة ترتبط الألفاظُ مَع بعض البضائع!

۴) قَد نُقلَت مفرداتٌ إلى العربيّة تَرتبِطُ المفرداتُ ببعض البضائع!

۸۶- عيّن المناسب لمفهوم العبارة: « تَجري الرّياحُ بِما لا تَشتَهي السُّفُن!»

۱) گر نگهدار من آن است که من می‌دانم — شیشه را در بغل سنگ نگـه مـی‌دارد

۲) بَرَد کشتی آنجا که خواهـد خـدای — و گـر جامـه بـر تـن دَرَد ناخـدای

۳) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل — کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها

۴) ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی بَرکَنَـد — چون تو را نوح است کشتیبان ز طوفان غم مخور

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۸۷- عيّن الخطأ في التّحليل الصرفيّ و الإعراب: « يَحرصُ الصّادِقونَ علَى حِفظ ثقَة النّاس في المُجتَمَع!»

۱) الصّادقون: اسم فاعل من باب: «مُفاعلة» – جمع سالم للمذكّر / فاعل و مرفوع بالواو

۲) حِفظ: مصدر للمجرّد الثلاثي – مفرد مذكّر / مجرور بـ «على» بِعلامة الكسرة

۳) ثقة: اسم – مفرد مؤنّث / مضاف‌إليه و مجرور بِالكسرة؛ مضافه: حفظ

۴) المجتمع: اسم – مفرد مذكّر – معرفة بـ «ال» / مجرور بحرف الجرّ

۸۸- عيّن ما فيه «الـ» بِمعنى «هذا أو ذلك»:

۱) عَلينا أن نَعلمَ أنَّ تَبادُلَ المفرداتِ بينَ اللّغاتِ في العالَمِ أمرٌ طَبيعيٌّ!

۲) رَأيتُ الأفراس الجميلة جنبَ صاحِبِها. كانت له أفراس أُخرَى في المزرعة!

۳) لِلفيروزآباديّ مُعجمٌ مشهورٌ بِاسمِ القاموس، المعجمُ يَضُمُّ مفرداتٍ كثيرةً بِاللّغة العربيّة!

۴) دَخَلَت مفردات فارِسيّة في اللّغة العربيّة فأصبَحَت تلك المفرداتُ جزءاً لا يتجزَّءُ مِنها!

۸۹- عيّن ما ليست فيه جملة تُوضّح النكرة:

۱) للفيروزآباديّ مُعجَم بِاسمِ القاموس يَضُمُّ مفردات كثيرة!

۲) قالَ عالمٌ لغويٌّ: لا نستطيعُ أن نَجِدَ لغةً دون كلمات دخيلة!

۳) طُلِبَت مِنه موعظة حولَ هذا المَوضوع تَمنعُه عن ارتكاب المعاصي!

۴) اشتريتُ بضائع في ذلك اليوم لم يكن البائعونَ في السوق يبيعونها أبداً!

۹۰- عيّن جمع تكسيرٍ لَه صفتانِ مِن نوعينِ:

۱) أَسناني فاسدة فَأُراجع طَبيباً حاذقاً يَفحص الأسنان بدقّة!

۲) إن تُحسِنوا إلى مساكين مُستَحقّين تُرضوا ربّكُم العظيم!

۳) عَصفت رياح شديدة خرَّبت بيوتاً قليلة جنب شاطئ البحر!

۴) أوصاني أحد الأفاضل المعروفين بِتقوى الله و صدق الحديث!

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

عربی، زبان قرآن (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هذا خَلقُ اللّهِ
اَلمَعالِمُ الخَلّابَةُ
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۶۷ تا ۹۲

■■ عيّن الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۹۱ – ۹۶)

۹۱- ﴿ قُل لا أملكُ لِنَفسي نفعاً و لا ضَرّاً إلّا ما شاءَ الله ﴾:

۱) بگو من مالک سود و زیان خویش نیستم مگر خدا آن را بخواهد!

۲) بگو از آنچه خدا برای خودم خواست جز سود و زیانی ندارم!

۳) بگو سود و زیانی ندارم، مگر آنچه خدا برای من خواست!

۴) بگو برای خودم سود و زیانی ندارم جز آنچه خدا بخواهد!

۹۲- « يَطيرُ هذا الطّائر لِيُعلن الخطر و يُحَذِّر بقية الحَيوانات في الغابة حتّى تَبتَعِد سريعاً عن المِنطقة!»:

۱) این پرنده پرواز می‌کند تا به دیگر حیوانات در جنگل اخطار دهد که به سرعت خود را از منطقهٔ خطر دور کنند!

۲) این پرنده پرواز می‌کند تا خطر را اعلام نماید و به بقیهٔ حیوانات در جنگل هشدار دهد تا به سرعت از منطقه دور شوند!

۳) این پرنده‌ای است که پرواز می‌کند تا خطر را اعلام نماید و به بقیهٔ حیوانات جنگل هشدار دهد تا سریعاً خود را از منطقه دور نمایند!

۴) این پرنده‌ای است که با پرواز خود خطر را اعلام می‌کند و سایر حیوانات در جنگل را بر حذر می‌دارد که به سرعت از منطقه دور شوند!

۹۳- « تَقَعُ المَعالِمُ التّاريخيّةُ في بِلادنا في مناطق مختلِفة و يَزورها السُّيّاحُ لِيتَعرَّفوا على تاريخها و جَمالها و يَستَمتعُ الزُّوّارُ بِالمناظر الطّبيعيّة و الأبراج القديمة!»:

۱) آثار تاریخی در کشور ما در مناطق گوناگونی قرار دارند و گردشگران از آن‌ها بازدید می‌کنند تا با تاریخ و زیبایی آن‌ها آشنا شوند و بازدیدکنندگان از چشم‌اندازهای طبیعی و برج‌های قدیمی لذّت می‌برند!

۲) آثار تاریخی کشور ما در مناطق گوناگونی هستند و گردشگران از آن‌ها دیدن می‌کنند تا تاریخ و زیبایی آن‌ها را بشناسند و بازدیدکنندگان از چشم‌اندازهای طبیعی و برج‌های قدیمی آن لذّت می‌برند!

۳) آثار تاریخی در این سرزمین در مناطق مختلفی قرار دارند و گردشگران از آن‌ها بازدید می‌کنند تا با تاریخ آن‌ها آشنا شوند و بازدیدکنندگان از مناظر طبیعی و برج‌های قدیمی لذّت ببرند!

۴) آثار تاریخی در کشورمان در مناطق گوناگونی قرار دارند و گردشگران از آن‌ها بازدید می‌کنند برای شناختن تاریخ و زیبایی آن‌ها و بازدیدکنندگان از مناظر طبیعی و برج‌های قدیمی لذّت می‌برند!

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۹۴- **عيّن الخطأ:**

۱) المحافَظتانِ بشَمال إيرانَ مَملوءَتانِ بالرُّزّ الممتاز،: دو استان در شمال ایران پُر از برنج عالی است،

۲) خراسانُنا مُحافَظةُ الذَّهَبِ الأحمَرِ،: خراسان ما، استانِ طلای سرخ است،

۳) و كرمانُ معروفةٌ في إنتاج الفُستُق،: و کرمان در تولید مس شناخته شده است،

۴) و أيضاً لِسَجّاجيد مُحافَظاتٍ منّا شُهرةٌ عالميّةٌ!: و نیز فرش‌های استان‌هایی از ما، آوازه‌ای جهانی دارد!

۹۵- **« می‌خواهیم برای درمان کردن آن بیماران، گیاهان دارویی را به کار بگیریم. استادمان، ما را به بهـره‌بـردن از برخـی گیاهـان سفارش کرده است!»:**

۱) نُريدُ أن نَستَعمِلِ الأعشاب الطّبّيّة لمعالجة أولئك المَرضَى. قد نَصحَنا أُستاذنا بالاستفادة مِن بعض النّباتات!

۲) نَطلب استِعمال النّباتات البرّيّة لمعالجة ذلك المريض. قد نَصحَنا أُستاذنا بالانتِفاع ببعض الأعشاب النّافعة!

۳) نَطلب أن نَستخدم النّباتات البرّيّة لِمعالجة بَعض المَرضَى. نَصحَنا أُستاذنا بالاستِفادة مِن تلك الأعشاب!

۴) نُريد استِخدام الأعشاب الطّبّيّة لِمعالجة ذلك المَرض. نَصحَنا أُستاذنا بالانتِفاع ببعض النّباتات المفيدة!

۹۶- **عيّن الأنسب للمفهوم: « إضاعةُ الفُرصةِ غصّةٌ!»**

۱) بودم جوان که گفت مرا پیر اوسـتاد — فرصت غنیمت است نباید ز دسـت داد

۲) وقت را غنیمت دان آن قدر که بتْوانی — حاصل از حیات ای جان این دم است تا دانی

۳) سعدیا دی رفت و فردا همچنان موجود نیست — در میان این و آن فرصت شمار امروز را

۴) وقت غنیمت شمار ورنه چو فرصت نماند — ناله که را داشت سود؟ آه کی آمد به کار؟

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۹۷- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

۱) يَحتَوي لِسانُ القِطِّ عَلَى غُدَدٍ مُختَلِفةٍ وَظيفتُها إفرازُ سائِلٍ مُطهِّرٍ!

۲) قدَ دَلَّت الحِيواناتُ الإنسان عَلَى فوائد كَثيرةٍ مِنَ النَّباتاتِ البِرّيَّةِ!

۳) يُعدُّ كَهفُ عليّ صَدر مِنْ أَطوَلِ الكُهوفِ المائيّةِ في العالَمِ!

۴) قامَتِ المُمرِّضتانِ بِمُساعَدَة المَرأة الّتي قَد صَدَمَتها السّيّارَةُ!

۹۸- عيّن ما فيه المبتدأ:

۱) اليوم يَستَفيدُ البشرُ مِن المُعجزات الطبيعيّة!

۲) تَعَلّمُ اللّغةِ العربيّة لفهمِ آيات القرآن أمرٌ هامٌّ!

۳) رَبَّنا كيفَ نَستَطيعُ أن نشكُرَك على هذه النّعمات الكثيرة!

۴) يعرفُ الغُرابُ مِن أيّ لغة يَستَفيدُ للتّفاهم معَ الحيوانات الأُخرى!

۹۹- عيّن الخطأ في علامة الإعراب للصّفة:

۱) إنّي شاهَدتُ أفلاماً رائعةً عن حياة الدُّلفين الجميلةِ!

۲) اليوم شاهَد المديرُ أولياء كثيرينَ في قاعة المَدرسة!

۳) الطّلّاب المُجدّينَ في الدّرس مُحترَمونَ عند المُعلّمينَ!

۴) كان ينظر إلى القُبّة سائحان مُتحيّران مِن أمريكا الوُسطَى!

۱۰۰- عيّن الخطأ عن الكلمات المُحدّدة في الآية الشّريفة: ﴿ و لَمّا رَأى المُؤمنونَ الأحزابَ قالوا هذا ما وَعَدَنا اللهُ ﴾

۱) المُؤمنونَ: فاعل و مرفوع بالواو

۲) الأحزاب: مفعول و منصوب بالفتحة

۳) نا: فاعل و مبنيّ

۴) الله: فاعل و مرفوع بالضّمّة

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

عربی، زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مِن الأشعارِ المَنسوبةِ إلی الإمام علیٍّ (ع)
الحروف المشبّهة بالفعل، لا النّافیة للجنس، تمارین
صفحه‌های ۵ تا ۱۱

■■ عیّن الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلی العربیة (۱۰۱ - ۱۰۶)

۱۰۱- نهایی « **لیتکم تتعلّمون من أبیکم أن لا تخافوا مشکلة قد تَحدث لکُم!**»:

۱) شاید شما از پدرتان بیاموزید که از مشکلی که برایتان پیش آمده، نترسید!

۲) شاید از پدرتان یاد بگیرید که از آن مشکلی که گاهی برایتان پیش می‌آید، نترسید!

۳) کاش از پدر می‌آموختید که از هیچ مشکلی که برایتان پیش آمده، ترس نداشته باشید!

۴) ای کاش شما از پدرتان یاد بگیرید که از مشکلی که گاهی برای شما پیش می‌آید، نترسید!

۱۰۲- نهایی « **لا کنزَ أنفَع من العلم و لا قَرین سوء شرٌّ من الجهل!**»:

۱) هیچ گنجی مثل علم سودمند نیست و هیچ هم‌نشین بدی مثل جهل مضرّ نیست!

۲) هیچ گنجی سودمندتر از علم نیست و هیچ هم‌نشین بدی بدتر از جهل نیست!

۳) گنجی بیشتر از دانش سودمند نیست و هم‌نشینی بدتر از جهل نیست!

۴) علمی سودمندتر از گنج نیست و جهلی بدتر از هم‌نشین بد نیست!

۱۰۳- نهایی « **کثیرٌ من النّاس یَسعونَ أن یُرضوا الجمیع لکنّهم لا یعلمونَ بأنّه لا أحد یستطیعُ أن یُرضي الجمیعَ!**»:

۱) بسیاری از مردم تلاش می‌کنند که همه را خشنود سازند، ولی نمی‌دانند که هیچ کسی نمی‌تواند همه را خشنود کند!

۲) بیشتر مردم می‌کوشند که همهٔ مردم را راضی کنند، ولی آگاه نیستند که هیچ کسی قادر نیست همه را راضی نماید!

۳) بسیاری از مردم سعی می‌کنند همه را راضی گردانند، امّا اطّلاع ندارند که کسی قادر نیست همه را خشنود سازد!

۴) بیشتر مردم در تلاش هستند که همهٔ مردم را خشنود سازند، امّا نمی‌دانند که کسی نمی‌تواند همه را راضی کند!

۱۰۴- **عیِّن الخطأ:**

۱) لِنتعَلَّم العفو عند القدرة!: بخشش به هنگام توانمندی را باید بیاموزیم!

۲) إنَّ العفو عند القدرة حسنٌ!: قطعاً بخشش به هنگام قدرت خوب است!

۳) کأنّ العفو عند القدرة أحسن شيء!: گویی بخشش در هنگام قدرت چیزی بهتر است!

۴) لا شيء أحسَن من العفو عند القدرة!: هیچ چیزی بهتر از بخشش هنگام توانمندی نیست!

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۰۵- عيِّن الصّحيح:

۱) لا يُمكن أن تُرضي الجميعَ!: ممکن نیست که همه خشنود شوند!

۲) اشترك جميع اللّاعبين في مسابقة كرة المنضدة!: همهٔ بازیکنان ما در مسابقهٔ فوتبال شرکت کردند!

۳) لا ريبَ أنّ العلماء طوال التاريخ مثل المصابيح!: شک نکن که دانشمندان در طول تاریخ مثل چراغ‌ها هستند!

۴) إنّ المؤمن لا يُطعم المسكين ممّا لا يأكلُ!: قطعاً مؤمن، فقیر را از چیزی که نمی‌خورد غذا نمی‌دهد!

۱۰۶- « کاش دوستم در مسابقهٔ تنیس روی میز برنده باشد!»:

۱) ليت صديقي فائزٌ في مسابقة كرة المنضدة!

۲) لعلّ أصدقائي فائزون في مسابقة كرة المنضدة!

۳) لعلّ صديقي فائزٌ في مسابقة كرة المنضدة!

۴) ليت أحد أصدقائي فائزاً في مسابقة كرة المنضدة!

۱۰۷- عيّن <u>الخطأ</u> في تعيين المحلّ الإعرابيّ: «كأنَّ الأمّ المُشفقة تُنادي ولدها باكياً!»

۱) الأمّ: اسم الحروف المشبّهة بالفعل!

۲) المشفقة: خبر الحروف المشبّهة بالفعل!

۳) ولد: مفعول أو مفعول به!

۴) ضمير «ها»: مضاف‌اليه!

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۰۸- **عيّن الصّحيح للفراغين: « ليت . . . . . في شركتنا . . . . . في اُمورهم!»**

۱) المُوظّفَ / نشيطٌ
۲) المُوظّفونَ / نشيطينَ
۳) المُوظّفينَ / نشيطونَ
۴) المُوظّفُ / نشيطٌ

۱۰۹- **عيّن <u>الخطأ</u> في تعيين خبر «لا» النّافية للجنس:**

۱) لا خير في قول إلّا مع الفعل: (في قول)!

۲) لا جهاد كجهاد النّفس: (كجهاد)!

۳) لا لباسَ أجمَل من العافية: (من العافية)!

۴) لا خائن في فريقنا: (في فريق)!

۱۱۰- **عيّن <u>الخطأ</u> في تعيين نوع «لا»:**

۱) حاولوا ألّا تقلّلوا من شأن الآخرين: نافية!

۲) لا علم لنا عن موعد اجراء البرنامج: نافية للجنس!

۳) إلهي عامِلْنا بفَضلك و لا تُعامِلنا بعَدلك: ناهية!

۴) أيّها النّاس! لا عاقبة لظُلّام العالَم سِوى الفناء: نافية!

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

دانش‌آموزان رشتهٔ علوم و معارف اسلامی، سؤالات اختصاصی «تاریخ» (ضمیمهٔ انتهای دفترچه) را از مسئول حوزه دریافت کنید.

تاریخ (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۸ دقیقه

فصل دوم: ظهور اسلام
فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۶۶ تا ۱۰۰

۱۱۱- کدام گزینه دربارهٔ «خلافت عباسیان» نادرست است؟

۱) منصور: ابومسلم خراسانی و ابن‌مقفع را کشت و شهر بغداد را در نزدیکی شهر تیسفون، به‌عنوان پایتخت عباسیان بنا کرد.

۲) هارون‌الرشید: پنجمین خلیفهٔ عباسی بود که دو پسرش امین و مأمون را به‌ترتیب به‌عنوان ولیعهد برگزید.

۳) مأمون: در دورهٔ وی خلافت عباسیان استوار شد و تمام سرزمین‌های اسلامی به‌جز اندلس، تحت فرمان آنان درآمد.

۴) ابوالعباس سفّاح: در ابتدای خلافتش مدعی شد که جانشینی پیامبر، حق خاندان او بوده و امویان آن را به زور غصب کرده‌اند.

۱۱۲- کدام‌یک از موارد زیر در ارتباط با خلافت فاطمیان درست است؟

الف) در بیشتر دوران حکومت فاطمیان، اهل تسنن آزادانه به زندگی، فعالیت دینی و اجتماعی مشغول بودند.

ب) از اوایل دورهٔ مستنصر حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد.

ج) برخی مبلغان اسماعیلی علاوه بر فعالیت‌های تبلیغی علیه دشمنان خود، فعالیت نظامی و سیاسی نیز انجام می‌دادند.

د) خلافت فاطمیان در زمان عبیدالله مهدی به اوج قدرت سیاسی، شکوفایی فرهنگی و رونق اقتصادی دست یافت.

۱) «د» و «ب» ۲) «د» و «ج» ۳) «ب» و «الف» ۴) «ج» و «الف»

۱۱۳- اگر پیروزی خیره‌کنندهٔ اعراب مسلمان بر رومیان در شام به وقوع نمی‌پیوست، ممکن بود نتیجهٔ کدام‌یک از جنگ‌های زیر متأثّر شود؟

۱) جنگ نهاوند ۲) جنگ جلولا ۳) جنگ قادسیه ۴) جنگ جسر

۱۱۴- با توجه به موقعیت‌های تاریخی زیر، کدام گزینه اطلاعات صحیحی بیان می‌کند؟

الف) فردی در گیلان شیفتهٔ گروهی که رفتار و اخلاق پسندیده با مردم داشتند، شده بود.

ب) زمین‌های بسیاری در مناطق مختلف خراسان متعلق به این گروه از مردم بوده است.

ج) رهبر این گروه، با سرکوب خوارج و جهاد با کفار مرزهای شرقی ایران، آوازه‌ای در سراسر خلافت به‌دست آورد.

د) در زمان آنان کشاورزی، تجارت، صنعت و شهرنشینی رشد و گسترش چشمگیری یافت.

۱) عبارت «الف» مربوط به سلسلهٔ زیاریان است که مؤسس آن، عاملان خلیفه را از دم تیغ گذراند.

۲) عبارت «ج» مربوط به عمرولیث صفاری است که با خلیفه روابط پر فراز و نشیبی داشت.

۳) عبارت «د» مربوط به دوره‌های طاهریان، سامانیان و آل‌بویه است؛ اما شهرنشینی فقط در دورهٔ سامانیان گسترش یافت.

۴) عبارت «ب» مربوط به دهقانان و زمین‌دارانی است که حافظ و ناقل فرهنگ ایرانی از دورهٔ باستان به دورهٔ اسلامی بودند.

۱۱۵- کدام گزینه جاهای خالی در متن زیر را به‌درستی کامل می‌کند؟

«... در دورهٔ سامانیان اتفاق افتاد، ... فلسفهٔ مشایی را به اوج رسانید و در سده‌های ۳ تا ۵ هجری، اسلام از طریق ... به جنوب شرقی آسیا و شرق آفریقا راه یافت.»

۱) سرودن شاهنامه توسط حکیم فردوسی ـ فارابی ـ فیلسوفان مسلمان

۲) ترجمهٔ تاریخ طبری ـ ابوعلی‌سینا ـ بازرگانان و دریانوردان ایرانی

۳) آغاز فعالیت مدرسهٔ پزشکی جندی شاپور ـ ابوعلی‌سینا ـ مبلغان حکومت عباسی

۴) تألیف کتاب قانون ـ فارابی ـ ترجمهٔ کتاب‌های اسلامی به زبان‌های مختلف

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

تاریخ ایران و جهان (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.

فصل سوم: ایران در عصر باستان
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۶۱ تا ۸۹

۱۱۶- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه به‌ترتیب از حیث درستی یا نادرستی، صحیح است؟

الف) برخی از جهانگردان اروپایی که در دورهٔ قاجار به ایران آمدند، در جست‌وجوی بناها و آثار تاریخی در شوش بودند.

ب) یکی از نتایج تحقیقات دو قرن گذشته، تقسیم‌بندی جدیدی بود که مورّخان از تاریخ ایران در دورهٔ باستان ارائه کردند.

ج) امروزه دوران سلسله‌های پیشدادیان و اشکانیان به‌عنوان دورهٔ افسانه‌ای (اساطیری) تاریخ ایران شناخته می‌شود.

د) در سال ۱۳۱۶ هجری شمسی، کاوش‌های باستان‌شناسی از انحصار آمریکایی‌ها خارج شد و ارنست هرتسفلد آلمانی شروع به فعّالیت کرد.

هـ) شواهد و قرائن زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد ثبت و ضبط وقایع و حوادث مهم در ایران باستان توسط دبیران مخصوصی صورت می‌گرفت.

۱) درست ـ درست ـ نادرست ـ درست ـ نادرست
۲) نادرست ـ درست ـ نادرست ـ نادرست ـ درست
۳) درست ـ نادرست ـ درست ـ درست ـ نادرست
۴) نادرست ـ درست ـ درست ـ نادرست ـ درست

۱۱۷- پیرامون تاریخ تمدن ایران باستان، کدام عبارت به درستی تدوین شده است؟

الف) ساخت ظروف و ابزار سفالی

ب) اهلی کردن گوسفند و بز

ج) ساخت ابزارها و زیورآلات مسی

د) کشت گیاهانی مانند گندم و جو

۱) موارد «الف» و «د» مقدّم بر «ب» و «ج» رخ داده است.
۲) موارد «ج» و «د» مقدّم بر «الف» و «ب» رخ داده است.
۳) موارد «ب» و «د» مقدّم بر «الف» و «ج» رخ داده است.
۴) موارد «الف» و «ب» مقدّم بر «ج» و «د» رخ داده است.

۱۱۸- کدام موارد دربارهٔ «تمدن ایلام» درست است؟

الف) فرمانروایان اکدی مدام برای دستیابی به منابع معدنی فلات ایران به ایلامیان حمله می‌کردند و در نتیجهٔ این تاخت و تازها، حاکمان ایلامی در حدود ۲۶۰۰ قبل از میلاد برای تأسیس پادشاهی ایلام با یکدیگر متحد شدند.

ب) روابط تجاری میان ایلامیان با هند و چین و آسیای صغیر برقرار بود و ارتباط‌های سیاسی و تجاری موجب شکل‌گیری روابط فرهنگی میان این سرزمین‌ها شد و دین و زبان آن‌ها را تحت تأثیر قرار داد.

ج) استفاده از آجر در ساختن بناهای ایلامی رایج بود و معماری آن‌ها پیشرفت چشمگیری کرد. شاهکار معماری این دوره چغازنبیل است که از آجر در چند طبقه ساخته شده است.

د) پیکرک‌های گلی الهه‌ها که در شوش و دیگر مراکز تمدنی ایران پیدا شدند، نشان از احترام و تقدس آن‌ها نزد مردم و فراگیری عقیده به این الهه‌ها دارد.

۱) «ب» و «الف»
۲) «ج» و «د»
۳) «الف» و «د»
۴) «ب» و «ج»

۱۱۹- در رابطه با میزان قطعیت و اعتبار گزاره‌های تاریخی زیر نزد مورخین، کدام گزینه صحیح است؟

الف) مادی‌ها بنیان‌گذار نخستین حکومت آریایی در ایران شناخته می‌شوند.

ب) اقوام هند و اروپایی، نخست در علفزارهای واقع در شمال شرق فلات ایران و جنوب روسیه در حوالی دریاچهٔ آرال می‌زیسته‌اند.

ج) اقوام آریایی در حدود ۱۵۰۰قبل از میلاد وارد فلات ایران شدند.

۱) «الف» در مقایسه با «ج» از قطعیت بیشتری برخوردار است، اما اعتبارش از «ب» کمتر است.

۲) «ب» اعتبار کمتری از «ج» و «الف» قطعیت بیشتری از «ب» دارد.

۳) «ج» به اندازهٔ «الف» قطعی است و اعتبار هردو آن‌ها از «ب» بیشتر است.

۴) هر سه گزاره دقیق هستند و از قطعیت و اعتبار یکسانی در نزد مورخین برخوردارند.

۱۲۰- کدام‌یک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) مشکلات داریوش بزرگ در غرب قلمرو، به جنگ با یونان منجر شد.

ب) داریوش به‌منظور دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی، به شرق حمله کرد.

ج) اردشیر سوم آخرین پادشاه هخامنشی، مدتی پس از داریوش سوم به تخت پادشاهی نشست.

د) اسکندر در سه نبرد (گرانیکوس، ایسوس و گوگمل) سپاه هخامنشی را شکست داد.

۱) «الف» و «ج»
۲) «الف» و «د»
۳) «ب» و «ج»
۴)«ب» و «د»

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

جغرافیا (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۷ دقیقه

فصل دوم: نواحی طبیعی
فصل سوم: نواحی انسانی
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۵۳ تا ۸۲

۱۲۱- با توجه به شکل زیر که مربوط به تأثیر ارتفاع بر پراکندگی پوشش گیاهی و زندگی جانوری در کوه گات‌فل در اسکاتلند است، گزینهٔ صحیح کدام است؟

۱) هرچه از ارتفاع ۸۰۰ متر به ارتفاع ۳۰۰ متر پایین برویم، تعداد گونه‌های گیاهی بیشتر و فصل رویش آن‌ها کمتر می‌شود و هرچه از ارتفاع ۴۰۰ متر به ارتفاع ۷۰۰ متر بالا برویم، به‌دلیل افزایش شیب، میزان نگهداری آب بیشتر و زهکشی خاک کمتر می‌شود.

۲) هرچه از ارتفاع ۸۰۰ متر به ارتفاع ۳۰۰ متر پایین برویم، بلندی گیاهان و درجهٔ رشد آن‌ها بیشتر می‌شوند و هرچه از ارتفاع ۴۰۰ متر به ارتفاع ۷۰۰ متر بالا برویم، به‌دلیل افزایش شیب، ضخامت خاک و میزان نگهداری آب کمتر می‌شود.

۳) هرچه از ارتفاع ۳۰۰ متر به ارتفاع ۸۰۰ متر بالا برویم، انبوهی گیاهان و تعداد گونه‌های گیاهی کمتر می‌شوند و هرچه از ارتفاع ۷۰۰ متر به ارتفاع ۴۰۰ متر پایین بیاییم، به‌دلیل کاهش شیب، زهکشی خاک بیشتر و عمق خاک کمتر می‌شود.

۴) هرچه از ارتفاع ۳۰۰ متر به ارتفاع ۸۰۰ متر بالا برویم، فصل رویش گیاهان بیشتر و بلندی گیاهان کمتر می‌شود و هرچه از ارتفاع ۷۰۰ متر به ارتفاع ۴۰۰ متر پایین بیاییم، به‌دلیل کاهش شیب، میزان نگهداری آب و ضخامت خاک بیشتر می‌شوند.

۱۲۲- اگر بیابان (۱)، سواحل (۲) و کوهستان را (۳) در نظر بگیریم؛ با توجه به شکل‌های زیر، کدام گزینه صحیح است؟

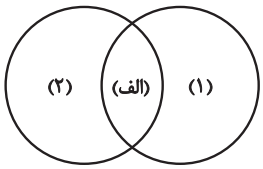

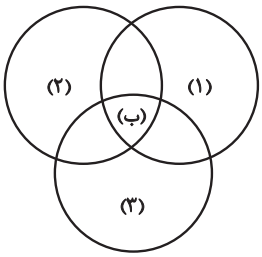

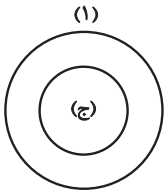

۱) «الف» چرای بی‌رویهٔ دام‌ها در بیابان و سواحل است که باید از آن جلوگیری کرد.

۲) «ج» انرژی‌ای است که حاصل از شدت تابش خورشید و جزر و مد در آن ناحیه است.

۳) «ب» به گردشگری اشاره دارد که در هر سه ناحیه وجود دارد.

۴) «الف» به معادن اشاره دارد که در نواحی بیابانی و ساحلی بیش از حد اهمیت دارد.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۲۳- کدام مورد، عبارت زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

«در خانوادهٔ زبانی آفرو ـ آسیایی زبان مردم عرب و یهود، زبان قومِ ... است و زبان بعضی از مردم ... آفریقا، زبان قوم ... است.»

۱) حامی ـ غرب ـ سامی ۲) حامی ـ شمال ـ سامی ۳) سامی ـ شمال ـ حامی ۴) سامی ـ غرب ـ حامی

۱۲۴- کدام گزینه به‌درستی به نقش دین در شکل‌گیری چشم‌اندازهای فرهنگی و نیز به پراکندگی جغرافیایی ادیان اشاره دارد؟

۱) پیروان دین یهود، عمدتاً در اروپا و آمریکا متمرکز شده‌اند و معماری کنیسه‌ها، از مهم‌ترین جلوه‌های چشم‌انداز فرهنگی در این مناطق است.

۲) پیروان دین اسلام به‌عنوان یک دین مبتنی بر یکتاپرستی، تنها در آسیا و آفریقا پراکنده شده‌اند و چشم‌اندازهای این دین نیز محدود بـه مسـاجد و زیارتگاه‌هاست.

۳) چشم‌اندازهای فرهنگی، حاصل تغییرات انسان در محیط‌های طبیعی هستند و دین مسیحیت امروزه در اروپا، آمریکا و استرالیا پراکنـدگی بیشـتری دارد.

۴) بر اساس نقشهٔ پراکندگی ادیان، بودائیسم، در زمرهٔ ادیان یکتاپرست قرار می‌گیرد و چشم‌اندازهای آن بیشتر در چین و هند قابل مشاهده است.

۱۲۵- از نگاه یک جغرافی‌دان، کدام تحلیل دربارهٔ تابلوی یک رستوران به نام «سوشی ایران‌زمین» در تهران، درست است؟ (سوشی یک غذای محبوب ژاپنی است)

۱) فرآیند یکسان سازی فرهنگ‌ها می‌تواند در تماس مستقیم میان دو ناحیهٔ فرهنگی نزدیک روی دهد.

۲) پدیدهٔ پخش فرهنگی ممکن است در تماس مستقیم میان دو ناحیهٔ فرهنگی نزدیک اتفاق بیفتد.

۳) فرآیند یکسان سازی فرهنگ‌ها می‌تواند بدون تماس مستقیم از یک ناحیهٔ فرهنگی به ناحیه‌ای دیگر روی دهد.

۴) پدیدهٔ پخش فرهنگی ممکن است بدون تماس مستقیم از یک ناحیهٔ فرهنگی به ناحیه‌ای دیگر اتفاق بیفتد.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

جغرافیای ایران

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.

فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۳۴ تا ۶۲

۱۲۶- با توجه به الگوی زیر، کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

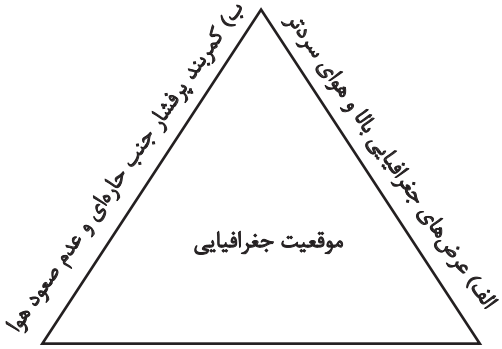

ج) نزدیکی به منابع رطوبتی و افزایش بارش

۱) «ب» و «ج» هر دو با مشخصات سواحل جنوبی کشورمان انطباق دارند.

۲) «الف» با مشخصات استان‌های آذربایجان غربی و شرقی مطابقت دارد و در کشور ما به‌طور میانگین، میزان دما از شمال به جنوب کمتر می‌شود.

۳) «ج» و «ب»، به‌ترتیب با ویژگی‌های سواحل جنوبی و شمالی کشورمان منطبق است.

۴) «الف» در ارتباط با مناطق شمالی کشور قرار دارد و «ب» مانع از ریزش بارش در دورهٔ گرم سال در کشور می‌شود.

۱۲۷- اگر دماسنج یک کوهنوردی که بر روی قلهٔ یک کوه قرار دارد، دمای صفر درجهٔ سانتی‌گراد را نشان دهد و دماسنج سطح زمین نیز بیانگر دمای ۲۴+ درجهٔ سانتی‌گراد باشد، ارتفاع کوه چند متر است؟

۱) ۴۵۰۰ ۲) ۴۰۰۰ ۳) ۵۵۰۰ ۴) ۵۰۰۰

۱۲۸- هریک از عبارت‌های زیر، به‌ترتیب، توصیف کدام‌یک از مفاهیم یا پدیده‌های جغرافیایی مرتبط با آب و هوا در ایران است؟

الف) پدیده‌ای که در ماه‌های سرد سال، با سکون هوای سرد در نزدیکی زمین و قرارگیری لایهٔ هوای گرم در بالا، مانع از جابه‌جایی عمودی هوا شده و غلظت آلاینده‌ها را افزایش می‌دهد.

ب) یکی از خشک‌ترین بیابان‌های ایران که در منطقهٔ فشار زیاد جنب حاره‌ای قرارگرفته و به عنوان نخستین اثر طبیعی کشور در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده است.

ج) پدیده‌ای که محدودهٔ بحرانی آن شامل ایران، عراق، ترکیه، کویت و عربستان است و علاوه‌بر ایجاد عفونت‌های ریوی، به جنگل‌های بلوط زاگرس نیز آسیب می‌زند.

د) به نمک‌زارهای پف‌کرده‌ای گفته می‌شود که تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری آن‌هاست و بخشی از بیابان به‌شمار می‌روند.

۱) وارونگی دما ـ کویر ـ ریزگردها ـ بیابان لوت ۲) وارونگی دما ـ بیابان لوت ـ ریزگردها ـ کویر

۳) ریزگردها ـ بیابان لوت ـ وارونگی دما ـ بیابان لوت ۴) وارونگی دما ـ کویر ـ ریزگردها ـ کویر

۱۲۹- پژوهشگری برای مقایسهٔ دریاهای مهم ایران، تصویر زیر را رسم کرده است، با توجه به تصویر، موارد مشخص‌شده در کدام گزینه درست است؟

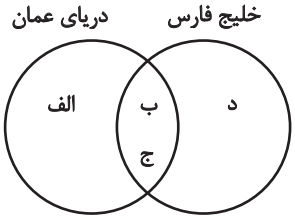

۱) الف: دسترسی به همهٔ آب‌های آزاد جهان / ب: پرورش انواع ماهی و میگو / ج: تجارت دریایی / د: مقصدِ تنها رود قابل کشتیرانی ایران

۲) الف: مقصدِ تنها رود قابل کشتیرانی ایران / ب: تجارت دریایی / ج: پرورش انواع ماهی و میگو / د: دسترسی به همهٔ آب‌های آزاد جهان

۳) الف: صید و پرورش مروارید / ب: زیستگاه پرندگان مهاجر / ج: تجارت دریایی / د: دسترسی به همهٔ آب‌های آزاد جهان

۴) الف: پرورش ماهیان خاویاری / ب: تجارت دریایی / ج: زیستگاه پرندگان مهاجر / د: مقصدِ تنها رود قابل کشتیرانی ایران

۱۳۰- کدام گزینه در خصوص ویژگی‌های دریاچه‌های ایران صحیح است؟

۱) دریاچه‌هایی که در نواحی مرطوب و نیمه مرطوب واقع شده‌اند، به‌دلیل تغذیه از آب حاصل از باران همگی دارای آب شیرین هستند.

۲) در برخی ارتفاعات آتشفشانی، دریاچه‌های فصلی وجود دارند که به‌دلیل دمای پایین محیط، در بخش عمده‌ای از سال شرایط انجماد را تجربه می‌کنند.

۳) دریاچه‌های مهارلو و نیریز از جمله دریاچه‌هایی هستند که در نیمهٔ غربی کشور قرار داشته و به‌دلیل شرایط آب و هوایی، دائمی محسوب می‌شوند.

۴) برخلاف دریاچهٔ زریبار که در نیمهٔ غربی کشور قرار دارد، دریاچهٔ جازموریان در زمرهٔ دریاچه‌های فصلی است که در سال‌های کم‌بارش به شوره‌زار تبدیل می‌شود.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

فلسفهٔ یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

زندگی بر اساس اندیشه
امکان شناخت
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۳۶ تا ۴۹

۱۳۱- کدام‌یک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های جامعهٔ آتن در زمان سقراط نیست؟

۱) متأثر از اندیشه‌های سوفسطائیان بود.

۲) بسیاری از مردم به دنبال حق جلوه‌دادن باطل بودند.

۳) تحت تأثیر اندیشه‌هایی مثل اینکه «جهان را نمی‌توان شناخت» اخلاق و فضیلت میان مردم کم‌رنگ شده بود.

۴) به‌واسطهٔ آموزش شیوهٔ سخنوری و جدل توسط سوفیست‌ها علم و فضیلت با جامعه گره خورده بود.

۱۳۲- مأموریت الهی سقراط از نظر خود او چه بود؟

۱) اینکه جهالت افراد سفسطه‌گر را به رخشان بکشد.
۲) جست‌وجوی دانش و آموزش آن به مردم
۳) اینکه ادعای داشتن دانشی را که فاقد آن است، نکند.
۴) هدایت جامعه به سوی پذیرش عقلی خداوند یکتا

۱۳۳- کدام گزینه دربارهٔ کارکرد گفت‌وگوی پرسش‌محور در سنت سقراطی درست است؟

۱) دستیابی به داده‌های تجربی از طریق مشاهدهٔ مستقیم و جمع‌آوری شواهد حسی

۲) رفع تناقض‌های فکری برای رسیدن به تعریف دقیق مفاهیم و آشکارسازی حقیقت

۳) تقویت باورهای رایج اجتماعی از طریق تأیید دیدگاه اکثریت

۴) آموزش فنون اقناع و خطابه بدون التزام به کشف حقیقت

۱۳۴- کدام گزینه بهترین تبیین از نوع استدلال سقراط در پاسخ به اتهام «دانایی» است؟

۱) تأکید بر اینکه دانایی یعنی جمع‌آوری اطلاعات گسترده دربارهٔ طبیعت و آسمان

۲) پذیرش نسبی اتهام و تلاش برای دفاع از خود بر اساس باورهای رایج آتنیان

۳) نقد مفهوم رایج دانش و بازتعریف آن به‌عنوان آگاهی از نادانی خویش

۴) انکار امکان هرگونه شناخت یقینی و ترویج شک‌گرایی مطلق

۱۳۵- اینکه سقراط ذهن مخاطب را با سؤالاتی از قبیل «دوستی چیست؟» درگیر کرده و با پاسخ او سؤال دیگری مطرح کرده و او را به حقیقت می‌رساند مشخصاً بیانگر کدام‌یک از موارد زیر است؟

۱) ارزش شناخت
۲) امکان شناخت
۳) ابزار شناخت
۴) ماهیت شناخت

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۳۶- کدام گزاره از نظر فلسفی «مخدوش» است؟

۱) اگر شناخت انسانی همواره با فرآیند یادگیری و کسب تجربه گره خورده باشد، پس شناخت را نمی‌توان پدیده‌ای ایستا دانست، بلکه باید آن را پدیده‌ای پویا و تکوین‌یافته در نظر گرفت.

۲) ازآنجاکه انسان توانایی اندیشیدن به امور نامحسوس و فراتر از جهان مادی را دارد، می‌توان استدلال کرد که قلمرو شناخت انسان ممکن است گسترده‌تر از قلمرو هستیِ محسوس باشد.

۳) با توجه به اینکه انسان می‌تواند نسبت به خطاهای پیشین خود آگاه شود، می‌توان دریافت که «خودآگاهی» پیش‌شرط لازم برای فرآیند «تصحیح معرفت» است.

۴) از آنجا که انسان با وجود گسترش شناختش از جهان همواره با حقایقِ ناشناخته روبه‌روست، پس می‌توان نتیجه گرفت که «شکاکیت مطلق» تنها موضع منطقی برای مواجهه با جهان است.

۱۳۷- چند مورد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

الف) گزارهٔ «انسان نمی‌تواند اشیا را، همان‌گونه که هستند، بشناسد» نشان‌دهندهٔ انکار امکان شناخت است.

ب) انسان در آغاز تولد شناخت‌هایی دارد که باعث آشنایی تدریجی او با جهان پیرامون می‌شود.

ج) با توجه به گستردگی شناخت انسان از جهان پیرامون، شناخت انسان نامحدود است.

د) آگاهی به نادرست‌بودن شناخت، نشانهٔ توانایی و امکان شناخت است.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) صفر

۱۳۸- بیان کدام عبارت مستلزم نوعی تناقض نیست؟

۱) هرچه تا الان فهمیده‌ام، اشتباه است.
۲) در جهان هیچ چیز قابل دانستنی وجود ندارد.
۳) من یک چیز می‌دانم و آن اینکه هیچ چیز را نمی‌دانم.
۴) هیچ‌کس نمی‌تواند آنچه را که خودش فهمیده است به دیگران انتقال دهد.

۱۳۹- دربارهٔ «نمی‌دانم سقراط» و «نمی‌دانم سوفسطائیان» کدام مورد به‌درستی بیان شده است؟

۱) هر دو، شک در اصل شناخت است که نشان‌دهندهٔ شکاکیت مطلق بوده و منجر به تناقض می‌شود.

۲) هر دو بیانگر این مفهوم است که «هنوز شناختی در مورد یک چیز نداریم، ولی می‌توانیم به شناخت برسیم».

۳) «نمی‌دانم سوفسطائیان» یعنی نمی‌توانم بدانم، ولی «نمی‌دانم سقراط» به این معنی است که هنوز نمی‌دانم.

۴) «نمی‌دانم سوفسطائیان» شک در برخی علوم است، ولی «نمی‌دانم سقراط» تمام دانش‌ها را در بر می‌گیرد.

۱۴۰- کدام گزینه بیانگر نقد «شکاکیت مطلق» در مسئلهٔ امکان معرفت است؟

۱) چون ادراک حسی در شرایط مختلف تغییر می‌کند، هیچ شناختی از واقعیت ممکن نیست.

۲) اختلاف در برداشت‌های حسی و ادراک‌های متفاوت ما نشان می‌دهد که واقعیت مستقل از ذهن وجود ندارد.

۳) هر نوع دانش علمی صرفاً بازتابی از قراردادهای زبانی میان انسان‌هاست و ارزش صدق ندارد.

۴) امکان خطا در شناخت به معنای نفی اصل توانایی معرفت نیست و خود شکاکیت مطلق دچار تناقض است.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

احکام قضایا، قیاس اقترانی
(درس‌های ۷ و ۸)
صفحه‌های ۶۲ تا ۸۲

۱۴۱- اگر عکس مستوی قضیهٔ «هر الف ب است» را به دست آوریم و سپس قضیهٔ حاصل را نقیض کنیم، قضیهٔ نهایی کدام گزینه خواهد بود؟

۱) بعضی ب الف نیست. ۲) هیچ ب الف نیست. ۳) بعضی غیرب الف است. ۴) بعضی غیرالف ب است.

۱۴۲- با توجه به احکام قضایا در مربع تقابل کدام گزینه عبارت نادرستی است؟

۱) در قضایای متداخل از کذب قضیهٔ کلیه نمی‌توان نتیجه‌ای قطعی دربارهٔ صدق یا کذب قضیهٔ متداخل آن گرفت.

۲) صدق هم‌زمان دو قضیهٔ متضاد و متناقض محال و غیرممکن است، اما کذب هم‌زمان دو قضیهٔ متضاد ممکن است.

۳) کذب هم‌زمان قضایای متداخل تحت تضاد و متناقض ممکن نیست، اما صدق هم‌زمان آنها ممکن است.

۴) اگر تصدیق کلیهٔ صادقی داشته باشیم، می‌توانیم قضیهٔ متداخل جزئیهٔ آن را هم صادق بگیریم.

۱۴۳- تمام گزینه‌ها به قضایایی صادق یا احتمالاً صادق می‌رسند، به‌جز گزینهٔ ...

۱) عکس مستوی متداخل قضیهٔ صادق «هر الف ب است.» ۲) متداخل قضیهٔ کاذب «بعضی الف ب نیست.»

۳) متضاد قضیهٔ کاذب «هر الف ب است.» ۴) عکس مستوی متناقض قضیهٔ کاذب «هر الف ب است.»

۱۴۴- کدام‌یک از گزاره‌های زیر در رابطه با «تقابل قضایا» از نظر منطقی صحیح است؟

۱) اگر قضیهٔ «هر انسان‌شناسی فیلسوف است» کاذب باشد، نقیض آن لزوماً صادق است؛ اما از کذب آن، صدق قضیهٔ «هیچ انسان‌شناسی فیلسوف نیست» قابل استنتاج نیست.

۲) اگر قضیهٔ «هیچ فلزی در آب حل نمی‌شود» صادق باشد، قضیهٔ «بعضی فلزات در آب حل نمی‌شوند» صادق است و رابطهٔ میان این دو تضاد است.

۳) اگر دو قضیهٔ «هر الف ب است» و «هیچ الف ب نیست» هر دو کاذب باشند، می‌توان نتیجه گرفت که نقیض هر کدام لزوماً کاذب است.

۴) در هر تناقضی اگر قضیهٔ اول «موجبهٔ کلیه» باشد، قضیهٔ دوم همواره یک «موجبهٔ جزئیه» است که صدق و کذب آن دقیقاً عکس قضیهٔ اول است.

۱۴۵- در کدام گزینه مغالطهٔ «ایهام انعکاس» دیده می‌شود؟

۱) بعضی فلزها جامدند. ← بعضی جامدها فلزند. ۲) هر انسانی دارای جسم است. ← برخی دارای جسم‌ها انسان هستند.

۳) بعضی گیاهان درخت نیستند. ← بعضی درختان گیاه نیستند. ۴) هیچ کلاغی پستاندار نیست. ← هیچ پستانداری کلاغ نیست.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۴۶- چرا استدلال قیاسی شامل دو قضیهٔ حملی را «قیاس اقترانی» می‌نامند؟

۱) به علت شیوهٔ نتیجه‌گیری

۲) به‌خاطر صادق‌بودن مقدمات قیاس

۳) به دلیل صادق‌بودن نتیجه

۴) به علت ارتباط مقدمات استدلال

۱۴۷- کدام مورد دربارهٔ «حد وسط» درست نیست؟

۱) باید هم به‌طور لفظی و هم معنایی در دو مقدمه تکرار شود.

۲) تکرارنشدن آن در مقدمات باعث مغالطه (در صورت نتیجه‌گیری) می‌شود.

۳) مغالطهٔ «عدم تکرار حد وسط» همیشه ناشی از اشتراک لفظی است.

۴) حد وسط تنها در مقدمات ذکر می‌شود و در نتیجهٔ قیاس دیده نمی‌شود.

۱۴۸- قیاس اقترانی زیر ... است؛ زیرا ...

«هیچ ب الف نیست، بعضی ب ج نیست؛ بعضی الف ج نیست.»

۱) معتبر ـ دارای همهٔ شرایط قیاس معتبر است.

۲) نامعتبر ـ هر دو مقدمهٔ آن سالبه است.

۳) معتبر ـ علامت موضوع نتیجه در نتیجه و مقدمه یکسان است.

۴) نامعتبر ـ علامت موضوع نتیجه مثبت ولی در مقدمه منفی است.

۱۴۹- اگر نتیجهٔ قیاس اقترانی معتبر از شکل اول «هر الف ب است» باشد، کدام گزینه نادرست است؟

۱) ممکن است محمول مقدمهٔ اول دارای علامت مثبت باشد.

۲) قطعاً موضوع مقدمهٔ دوم دارای علامت مثبت است.

۳) ممکن نیست مقدمهٔ دوم سالبه باشد.

۴) سور مقدمهٔ اول قطعاً کلی است.

۱۵۰- اگر مقدمهٔ اول یک قیاس اقترانی «بعضی الف ج نیست» باشد و نتیجهٔ آن قیاس «بعضی الف د نیست» باشد، متداخل عکس مستوی مقدمهٔ دوم چه عبارتی می‌تواند باشد؟

۱) هر د ج است.

۲) بعضی ج د است.

۳) بعضی د ج است.

۴) هر ج د است.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

فلسفهٔ دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جهان ممکنات،
جهان علّی و معلولی
تا پایان «تفاوت رابطهٔ علّیت با سایر روابط»
درس ۲ و بخشی از درس ۳
صفحه‌های ۸ تا ۱۵

۱۵۱- در کدام‌یک از حمل‌های زیر رابطهٔ موضوع و محمول مانند حمل «نامی» بر «انسان» است؟

۱) مربع بر شکل
۲) متساوی‌الاضلاع بر مثلث
۳) جسم بر انسان
۴) فرد بر عدد اول

۱۵۲- به‌ترتیب بین مفاهیم «ممکن‌الوجود بالذات و ممتنع‌الوجود بالذات» و «واجب‌الوجود بالغیر و ممکن‌الوجود بالذات» چه نسبتی از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

۱) عموم و خصوص مطلق ـ عموم و خصوص مطلق
۲) تباین ـ عموم و خصوص مطلق
۳) عموم و خصوص من‌وجه ـ تباین
۴) تباین ـ تباین

۱۵۳- نهایی در کدام گزینه رابطهٔ میان موضوع و محمول «وجوبی» نیست؟

۱) مثلث خط نیست.
۲) خدا واجب‌الوجود است.
۳) شریک خدا ممتنع‌الوجود است.
۴) انسان معدوم نیست.

۱۵۴- به‌ترتیب در قضایای «الف، موجود است» و «ب، معدوم است» به جای «الف» و «ب» چه مفاهیمی قرار دهیم تا حمل در هر دو قضیه از نوع «وجوبی» باشد؟

۱) انسان، دیو سه‌سر
۲) فرشته، واجب‌الوجود بالغیر
۳) واجب‌الوجود بالذات، شریک‌الباری
۴) خداوند، سیمرغ

۱۵۵- در رابطه با قضیهٔ «مربع سه‌ضلعی نیست.» کدام عبارت صحیح است؟

۱) کذب قضیه اجتناب‌ناپذیر است.
۲) عقل اقتضایی نسبت به صدق و کذب قضیه ندارد.
۳) صدق قضیه اجتناب‌ناپذیر است.
۴) تشخیص صدق و کذب آن منوط به تجربه و آزمایش است.

۱۵۶- اگر کیف یک قضیهٔ «امکانی» را از حالت ایجابی به سلبی تغییر دهیم، ...

۱) امکانی یا امتناعی می‌شود.
۲) قطعاً امتناعی می‌شود.
۳) نمی‌تواند وجوبی شود.
۴) امتناعی یا وجوبی می‌شود.

۱۵۷- کدام گزینه در رابطه با ماهیتی «ممکن‌الوجود» که مصداقی در جهان خارج ندارد، صحیح نیست؟

۱) اگر موجود شود، به‌واسطهٔ خودش نیست.
۲) علت به‌وجودآورندهٔ آن معدوم است.
۳) با توجه به ذات و ماهیت خود نمی‌تواند موجود شود.
۴) ذاتش ترجیحی نسبت به وجود و عدم ندارد.

۱۵۸- نهایی رابطهٔ میان علّت و معلول کدام است؟

۱) رابطه‌ای وجودی که هر دو به هم وابسته‌اند.
۲) رابطه‌ای وجودی که یکی به دیگری وابسته است.
۳) رابطه‌ای ماهوی که یکی به دیگری وجود می‌دهد.
۴) رابطه‌ای ماهوی که یکی به دیگری ماهیت می‌دهد.

۱۵۹- نهایی اگر «الف» علت و «ب» معلول آن باشد، کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) از وجود «ب» می‌توان وجود «الف» را نتیجه گرفت.
۲) از وجود «ب» نمی‌توان نبود «الف» را نتیجه گرفت.
۳) از نبود «الف» می‌توان وجود «ب» را نتیجه گرفت.
۴) از نبود «الف» می‌توان نبود «ب» را نتیجه گرفت.

۱۶۰- در مورد رابطهٔ علّیت، با قطعیت می‌توان گفت ...

۱) رابطهٔ بین والدین و فرزندان از این نوع است.
۲) در حالات مختلف انواع گوناگونی دارد.
۳) در هر صورت مستلزم ترتیب وجودی است.
۴) نخستین مسئله‌ای است که فکر بشر را مشغول خود ساخت.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد رشد و پیشرفت
(درس‌های ۸ و ۹)
صفحه‌های ۸۱ تا ۱۰۴

۱۶۱- وظیفهٔ «دولت» و «مردم» در مقابله با مسئلهٔ فقر و بیکاری به‌ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

۱) حمایت از شرکت‌های تولیدی و مبارزه با فساد ـ ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه و تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه

۲) کاهش مالیات بر درآمد همهٔ اقشار درآمدی ـ از طریق کمک‌های مردمی، تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه و فعالیت‌های جهادی

۳) پرداخت پول ماهانه و بیمه برای امرار معاش ـ استخدام نیروی کار بیکار توسط تولیدکنندگان شرکت‌های بزرگ و خصوصی

۴) کاهش فاصلهٔ طبقاتی از طریق توزیع درآمد ملی به‌طور مساوی میان همهٔ اعضای جامعه ـ پرداخت به‌موقع مالیات به دولت برای ایجاد فرصت‌های شغلی

۱۶۲- هریک از عبارت‌های زیر به‌ترتیب مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

ـ بیکاری اصطکاکی

ـ بیکاری ساختاری

ـ بیکاری دوره‌ای

نوع بیکاری	تعریف
«ج»	افرادی که شغل قبلی خود را رها کرده و در جست‌وجوی شغلی بهتر هستند.
«الف»	هنگامی که شرکت‌ها در دوران رکود اقتصادی استخدام خود را متوقف می‌کنند.
«ب»	بیکاری به دلیل عدم تطابق مهارت‌ها

۱) «ج» ـ «الف» ـ «ب» ۲) «الف» ـ «ب» ـ «ج» ۳) «الف» ـ «ج» ـ «ب» ۴) «ج» ـ «ب» ـ «الف»

۱۶۳- موارد کدام گزینه تکمیل‌کنندهٔ جاهای خالی عبارات زیر است؟

الف) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیلهٔ مناسبی برای «.....» نیز می‌باشد.

ب) نقش اصلی پول در مبادلات، «.....» است.

ج) افزایش نقدینگی معمولاً ناشی از «.....» است.

د) علاوه بر مخارج روزمره، برخی مخارج غیرقابل پیش‌بینی وجود دارد. افراد پول‌هایی را که نزد خود پس‌انداز کرده‌اند، به‌عنوان وسیلهٔ «.....» در زمان لازم مورد استفاده قرار می‌دهند.

۱) الف) پس‌انداز و حفظ ارزش، ب) تبدیل قیمت‌ها به یکدیگر، ج) عملکرد دولت، د) پرداخت‌های آینده

۲) الف) پرداخت‌های آینده، ب) آسان‌سازی مبادله، ج) عملکرد بانک‌ها، د) حفظ ارزش

۳) الف) پرداخت در مبادلات، ب) سنجش ارزش، ج) عملکرد بانک‌ها، د) سنجش ارزش

۴) الف) پرداخت‌های آینده، ب) آسان‌سازی مبادله، ج) عملکرد دولت، د) پرداخت‌های آینده

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۶۴- با توجه به اطلاعات جدول زیر، کدام گزینه درخصوص وضعیت اشتغال این کشور نادرست است؟

جمعیت کل	جمعیت زیر ۱۵ سال	جمعیت غیرفعال	جمعیت بیکار
۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۳۰ درصد کل جمعیت	۵,۱۰۰,۰۰۰	$\frac{۲}{۳}$ جمعیت شاغل

۱) نرخ اشتغال در این کشور ۶۰ درصد است.

۲) تعداد افراد بالای ۱۵ سال، ۱۰/۵ میلیون نفر می‌باشد.

۳) تعداد افراد بیکار در این جامعه ۲ میلیون و ۱۶۰ هزار نفر است.

۴) جمعیت افراد بالای ۱۵ سالی که به‌دنبال کار نمی‌گردند و شغلی نیز ندارند، از جمعیت فعال این کشور بیشتر است.

۱۶۵- با توجه به نمودار زیر کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

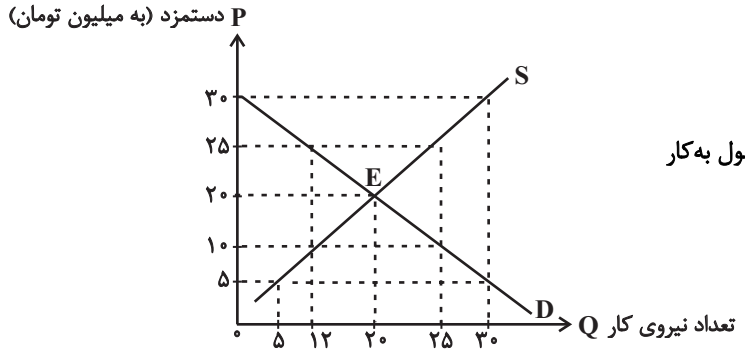

الف) کدام منحنی، منحنی کارفرمایان در صنعت می‌باشد؟

ب) کدام دستمزد بیانگر دستمزد تعادلی در بازار است؟

ج) در دستمزد ۲۵ میلیون تومان، مجموع دریافتی کارگران مشغول به‌کار در بازار چقدر است؟

۱) منحنی عرضه (S) / ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان / ۶۲۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۲) منحنی تقاضا (D) / ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان / ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۳) منحنی عرضه (S) / ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان / ۶۲۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۴) منحنی تقاضا (D) / ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان / ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۱۶۶- در شرایط تورمی، دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش دهد، روش اول ... است و روش دوم که روش ترجیحی دولت نیز می‌باشد، ... است.

۱) افزایش واردات ـ افزایش ظرفیت‌های تولیدی

۲) افزایش ظرفیت‌های تولیدی ـ افزایش واردات

۳) کاهش تعرفه‌های گمرکی ـ کاهش سرمایه‌گذاری در بخش‌های زیربنایی

۴) افزایش ظرفیت‌های تولیدی ـ اعطای وام‌های کلان به مصرف‌کنندگان

۱۶۷- کدام گزینه در ارتباط با پشتوانهٔ پول، نادرست است؟

۱) در اقتصاد امروز، قدرت اقتصادی کشور مهم‌ترین عامل تعیین‌کنندهٔ پشتوانهٔ پول است.

۲) میزان تولید کالا و خدمات در یک کشور می‌تواند بر پشتوانهٔ پول آن کشور اثر بگذارد.

۳) هرچه مقدار طلا و نقرهٔ موجود در خزانه‌های یک کشور بیشتر باشد، پشتوانهٔ پول آن کشور نیز بیشتر است.

۴) اعتماد مردم به ارزش پول در مبادلات در پشتوانهٔ پول نقش دارد.

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۶۸- با توجه به اطلاعات زیر، به‌ترتیب «مقدار شبه‌پول»، «مقدار سپرده‌های دیداری» و «میزان نقدینگی» کدام است؟

۱	ارزش مسکوکات	۵۷۰۰ واحد
۲	ارزش اسکناس‌ها	۳۲۰۰ واحد
۳	حجم پول	۲ برابر مجموع ارزش اسکناس‌ها و مسکوکات
۴	مجموع حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت و بلندمدت	۲۴۰۰ واحد
۵	ارزش چک پول	۸۰۰ واحد
۶	موجودی حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت	۱۵۰۰ واحد

۱) ۳,۹۰۰، ۲,۴۰۰ و ۲۰,۲۰۰

۲) ۲,۴۰۰، ۸,۱۰۰ و ۲۰,۲۰۰

۳) ۲,۴۰۰، ۸,۱۰۰ و ۲۱,۷۰۰

۴) ۳,۹۰۰، ۲,۴۰۰ و ۲۱,۷۰۰

۱۶۹- با توجه به اطلاعات ارائه‌شده پیرامون سطح عمومی قیمت‌ها در یک سال مشخص برای سه کشور « A »، « B » و « C »، سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال برای کشور « A » و ابتدای سال برای کشور « B » به‌ترتیب چند واحد پولی است؟

قیمت / کشور	ابتدای سال (واحد پولی)	انتهای سال (واحد پولی)	نرخ تورم (درصد)
A	۴۰۰	?	$\frac{۱}{۲}C$
B	?	۴۴۸	سه‌برابر A
C	۲۰۰	۲۸۰	؟

۱) ۴۸۰، ۲۸۰

۲) ۴۸۰، ۳۲۵

۳) ۵۲۰، ۲۸۰

۴) ۵۲۰، ۳۲۵

۱۷۰- به‌ترتیب کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ صحیح سؤالات زیر می‌باشد؟

الف) کشوری در سال گذشته با رکود اقتصادی مواجه بوده است، کدام سیاست پولی می‌تواند شرایط اقتصادی این کشور را بهبود بخشد؟

ب) در کدام گزینه به یکی از علل به وجود آمدن تورم در جامعه اشاره شده است؟

ج) کدام روش را کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به کار می‌گیرند؟

۱) سیاست پولی انبساطی ـ نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد به صورت فزونی تقاضا بر عرضه ـ خرید اوراق مشارکت

۲) سیاست پولی انقباضی ـ هماهنگ نبودن افزایش نقدینگی با افزایش تولید در کشور ـ خرید اوراق مشارکت

۳) سیاست پولی انبساطی ـ هماهنگ نبودن افزایش نقدینگی با افزایش تولید در کشور ـ فروش اوراق مشارکت

۴) سیاست پولی انقباضی ـ نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد به صورت فزونی تقاضا بر عرضه ـ فروش اوراق مشارکت

محل انجام محاسبات

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

صبح جمعه

۱۴۰۵/۵/۳۱

آزمون ۳۱ مردادماه ۱۴۰۵

سؤالات اختصاصی

دوازدهم علوم و معارف اسلامی

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۲	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
۳	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
۴	اجباری	تاریخ (۲)	۵	۲۰۱	۲۰۵	۸
۵	اختیاری	تاریخ (۱)	۵	۲۰۶	۲۱۰	

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
عربی، زبان قرآن	موسی اکبری، نوید امساکی، ولی برجی، ابوطالب درانی، حسین رضایی، محمدرضا سوری، کامران عبدالهی، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضا معصومی، محمدصادق محسنی، محمدمهدی یعقوبی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار، علیرضا رضایی، علی‌محمد کریمی، میلاد هوشیار، کیانا یوسف‌زاده

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

عربی، زبان قرآن (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس‌های ۶ تا ۸
صفحه‌های ۷۱ تا ۱۰۸

■■ عيّن الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۶)

۱۷۱- ﴿ **هو الّذي يُصلّي عَلَيكُم و مَلائكَتُه لِيُخرِجَكُم مِن الظُّلُمات إلى النّور** ﴾:

۱) او کسی است که با فرشتگان خود بر شما رحمت می‌فرستد تا شما از تاریکی‌ها به سوی نور بیرون بیایید!

۲) اوست خدایی که هم او و هم فرشتگانش بر شما بندگان درود می‌فرستند تا شما را از تاریکی به سوی نور بیرون آورد!

۳) او کسی است که با فرشتگان خویش بر شما درود می‌فرستد تا شما را از تاریکی‌ها به سوی نور بیرون آورد!

۴) او همان خدایی است که به همراه فرشتگان برای شما درود می‌فرستد تا شما را از دل تاریکی به سمت نور خارج کند!

۱۷۲- « **هل كُنتُم تعلَمون أنّ الأعراب بَدَّلوا الحروفَ الفارسيّةَ الّتي لا توجَدُ في لُغَتِهم إلى حروف قريبة مِن مَخارجها؟!**»: آیا شما می‌دانستید ....

۱) اعراب حرف‌های فارسی‌ای را که در زبان وجود ندارد به حروف هم‌مخرج آن (حروف) تبدیل کردند!

۲) که اعراب کلمات فارسی را که در زبانشان وجود نداشت به حروفی نزدیک به مخارج خود تبدیل نمودند!

۳) عرب‌ها تمامی حروف فارسی را که در زبانشان نبود به حروفی مثل حروف خودشان در مخرج مبدّل کردند!

۴) که اعراب حروف فارسی را که در زبانشان وجود ندارد به حروفی نزدیک به مخارج آن (حروف) تبدیل کردند!

۱۷۳- « **يا أهلَ الفَضل؛ إن أردتُم معرفةَ القلوب، فَلا تَسألوا عن الصّلاة و الصّيام، بَل سَلوا عن صدقِ الحَديث و أداءِ الأمانَة!**»:

ای اهل فضیلت؛ ....

۱) اگر خواستید قلب‌ها را بشناسید، از برپایی نماز و روزه‌داری نپرسید، ولی در مورد راستی و امانتداری سؤال کنید!

۲) اگر می‌خواهید دل‌ها را بشناسید، دربارهٔ نماز و روزه سؤال نکنید، بلکه از راستگویی و به جا آوردن امانت بپرسید!

۳) چنانچه می‌خواهید قلب‌ها را بشناسید، نباید در مورد نماز و روزه‌شان سؤال کنید، بلکه از راستی سخن و به جا آوردن امانت‌ها بپرسید!

۴) چنانچه خواستید به شناخت دل‌ها برسید، در مورد نماز و روزه اصلاً سؤال نکنید، بلکه از راستگویی و به جا آوردن امانت بپرسید!

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۷۴- عيّن الصّحيح:

۱) في تلك اللّحظات الصّعبة كنّا نَعتصِمُ بِحبل الله جميعاً للوحدة!: در آن لحظات دشوار، همگی برای همبستگی بـه ریسـمان الهی چنگ زده بودیم!

۲) بعد شِراء الشّريحة أخَذتُ أتَّصلُ بِصديقي لكنّها ما عَمِلت فذهبتُ إلى بائعها!: پس از خریدن سیم کارت شروع کـردم بـه تماس گرفتن با دوستم اما آن کار نکرد پس نزد فروشنده‌اش رفتم!

۳) وَجدَت أُختي الصّغرى بَرنامَجاً يُساعدها علَى تعلُّم اللُّغة العربيّة!: خواهر کوچکتر من برنامه‌هایی را پیدا کرد که به او بـرای یادگیری زبان عربی کمک می‌کند!

۴) رأيتُ رجلاً كذّاباً يقول: إنّ كِذبي كاد يَقتلُني فلن أكذب بعد اليوم أبداً!: مرد بسیار دروغگویی را دیدم کـه مـی‌گفـت: همانـا دروغم مرا می‌کشت، بنابراین از امروز به بعد هرگز دروغ نخواهم گفت!

۱۷۵- « واژه‌هایی به عربی منتقل شده است، آن واژگان به برخی کالاها مربوط می‌شود!»؛ عيّن الصّحيح:

۱) قَد نُقِلَت إلى العربيّة المفرداتُ الّتي اِرتَبطت تلك المفرداتُ بِبعض البضاعَة!

۲) قد نُقِلت كلماتٌ إلى العربيّة تلك الكلمات مُرتبطة مَع بعض البضاعة!

۳) قَد نَقلوا الألفاظَ إلى العربيّة ترتبط الألفاظُ مَع بعض البضائع!

۴) قَد نُقلَت مفرداتٌ إلى العربيّة تَرتبِطُ المفرداتُ ببعض البضائع!

۱۷۶- عيّن المناسب لمفهوم العبارة: « تَجري الرّياحُ بِما لا تَشتَهي السُّفُن!»

۱) گر نگهدار من آن است که من می‌دانم — شیشه را در بغل سنگ نگـه مـی‌دارد

۲) بَرَد کشتی آنجا که خواهـد خـدای — و گـر جامـه بـر تـن دَرَد ناخـدای

۳) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل — کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها

۴) ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی بَرکَنَـد — چون تو را نوح است کشتیبان ز طوفان غم مخور

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۷۷- عيّن الخطأ في التّحليل الصرفيّ و الإعراب: « يَحرصُ الصّادِقونَ علَى حِفظ ثقَة النّاس في المُجتَمَع!»

۱) الصّادقون: اسم فاعل من باب: «مُفاعلة» – جمع سالم للمذكّر / فاعل و مرفوع بالواو

۲) حِفظ: مصدر للمجرّد الثلاثي – مفرد مذكّر / مجرور بـ «على» بِعلامة الكسرة

۳) ثقة: اسم – مفرد مؤنّث / مضاف‌إليه و مجرور بِالكسرة؛ مضافه: حفظ

۴) المجتمع: اسم – مفرد مذكّر – معرفة بـ «ال» / مجرور بحرف الجرّ

۱۷۸- عيّن الصّحيح في استخدام الفعل المضارع: (حسبَ المعنى)

۱) قال أحد الرجال: ابتعدوا عن الذّنوب ابتعاداً و لا تنسون الله لحظةً!

۲) إنّك ستمتنعين عن النّوم حتّى تستطيعي أن تُراقبي طفلتك الصغيرة!

۳) إنّ العقلاء قد بحثوا عن علل تقدّم الآخرين لن يجعلوها نصب أعينهم!

۴) لَم يستطع أحد من اللّاعبين الحصولَ على النّجاح في المُباريات الآتية!

۱۷۹- عيّن الخطأ في الشّرط و جوابه:

۱) من يَدع الحرص في حياته يعش في راحة!

۲) من يُرد التقرّب إلي الله يسهر اللّيالي ليصل إليه!

۳) إن تكونون مؤمنين يهديكم الله و ينصركم!

۴) إن يَر الإنسان ضعف قوي الظلم لايخف كثرة عددهم!

۱۸۰- عيّن حرف اللّام يختلف عن الباقي:

۱) ليعلَم الإنسان أنّ العقل السليم مصلح الأُمور!

۲) لأُبْعِد نفسي عن الغضب، حاولتُ كثيراً!

۳) لأجعَل الجهد نصب أعيني حتي أصل إلي هدفي!

۴) لنَتجنّب مشاورةَ كلِّ مشفق جاهل!

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

عربی، زبان قرآن (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس‌های ۵ تا ۸
صفحه‌های ۵۷ تا ۱۱۰

■■ عيّن الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۹۱ - ۹۶)

۱۸۱- ﴿ **قُل لا أملكُ لِنَفسي نفعاً و لا ضَرّاً إلّا ما شاءَ الله** ﴾:

۱) بگو من مالک سود و زیان خویش نیستم مگر خدا آن را بخواهد!

۲) بگو از آنچه خدا برای خودم خواست جز سود و زیانی ندارم!

۳) بگو سود و زیانی ندارم، مگر آنچه خدا برای من خواست!

۴) بگو برای خودم سود و زیانی ندارم جز آنچه خدا بخواهد!

۱۸۲- « **يَطيرُ هذا الطّائر لِيُعلن الخطر و يُحَذِّر بقية الحَيوانات في الغابة حتّى تَبتَعِد سريعاً عن المِنطقة!**»:

۱) این پرنده پرواز می‌کند تا به دیگر حیوانات در جنگل اخطار دهد که به سرعت خود را از منطقهٔ خطر دور کنند!

۲) این پرنده پرواز می‌کند تا خطر را اعلام نماید و به بقیهٔ حیوانات در جنگل هشدار دهد تا به سرعت از منطقه دور شوند!

۳) این پرنده‌ای است که پرواز می‌کند تا خطر را اعلام نماید و به بقیهٔ حیوانات جنگل هشدار دهد تا سریعاً خـود را از منطقـه دور نمایند!

۴) این پرنده‌ای است که با پرواز خود خطر را اعلام می‌کند و سایر حیوانات در جنگل را بر حذر می‌دارد که به سرعت از منطقه دور شوند!

۱۸۳- « **تَقَعُ المَعالِمُ التّاريخيّةُ في بِلادنا في مناطق مختلِفة و يَزورها السُّيّاحُ لِيتَعرَّفوا على تاريخها و جَمالها و يَستَمتعُ الزُّوّارُ بِالمناظر الطّبيعيّة و الأبراج القديمة!**»:

۱) آثار تاریخی در کشور ما در مناطق گوناگونی قرار دارند و گردشگران از آن‌ها بازدید می‌کنند تا با تاریخ و زیبایی آن‌ها آشـنا شوند و بازدیدکنندگان از چشم‌اندازهای طبیعی و برج‌های قدیمی لذّت می‌برند!

۲) آثار تاریخی کشور ما در مناطق گوناگونی هستند و گردشگران از آن‌ها دیدن می‌کنند تا تاریخ و زیبایی آن‌ها را بشناسـند و بازدیدکنندگان از چشم‌اندازهای طبیعی و برج‌های قدیمی آن لذّت می‌برند!

۳) آثار تاریخی در این سرزمین در مناطق مختلفی قرار دارند و گردشگران از آن‌ها بازدید می‌کنند تا با تاریخ آن‌ها آشنا شوند و بازدیدکنندگان از مناظر طبیعی و برج‌های قدیمی لذّت ببرند!

۴) آثار تاریخی در کشورمان در مناطق گوناگونی قرار دارند و گردشگران از آن‌ها بازدید می‌کنند برای شناختن تاریخ و زیبـایی آن‌ها و بازدیدکنندگان از مناظر طبیعی و برج‌های قدیمی لذّت می‌برند!

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۸۴- **عيّن الخطأ:**

۱) المحافَظتانِ بشَمال إيرانَ مَملوءَتانِ بالرُّزّ الممتاز،: دو استان در شمال ایران پُر از برنج عالی است،

۲) خراسانُنا مُحافَظةُ الذَّهَبِ الأحمَرِ،: خراسان ما، استانِ طلای سرخ است،

۳) و كرمانُ معروفةٌ في إنتاج الفُستُق،: و کرمان در تولید مس شناخته شده است،

۴) و أيضاً لِسَجّاجيد مُحافَظاتٍ منّا شُهرةٌ عالميّةٌ!: و نیز فرش‌های استان‌هایی از ما، آوازه‌ای جهانی دارد!

۱۸۵- **« می‌خواهیم برای درمان کردن آن بیماران، گیاهان دارویی را به کار بگیریم. استادمان، ما را به بهره‌بـردن از برخـی گیاهـان سفارش کرده است!»:**

۱) نُريدُ أن نَستَعمِلِ الأعشاب الطّبّيّة لمعالجة أولئك المَرضَى. قد نَصحَنا أُستاذنا بالاستفادة مِن بعض النّباتات!

۲) نَطلب استِعمال النّباتات البرّيّة لمعالجة ذلك المريض. قد نَصحَنا أُستاذنا بالانتِفاع ببعض الأعشاب النّافعة!

۳) نَطلب أن نَستخدم النّباتات البرّيّة لِمعالجة بَعض المَرضَى. نَصحَنا أُستاذنا بالاستِفادة مِن تلك الأعشاب!

۴) نُريد استِخدام الأعشاب الطّبّيّة لِمعالجة ذلك المَرض. نَصحَنا أُستاذنا بالانتِفاع ببعض النّباتات المفيدة!

۱۸۶- **عيّن الأنسب للمفهوم: « إضاعةُ الفُرصةِ غصّةٌ!»**

۱) بودم جوان که گفت مرا پیر اوسـتاد — فرصت غنیمت است نباید ز دسـت داد

۲) وقت را غنیمت دان آن قدر که بتْوانی — حاصل از حیات ای جان این دم است تا دانی

۳) سعدیا دی رفت و فردا همچنان موجود نیست — در میان این و آن فرصت شمار امروز را

۴) وقت غنیمت شمار ورنه چو فرصت نماند — ناله که را داشت سود؟ آه کی آمد به کار؟

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۸۷- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

۱) يَحتَوي لِسانُ القِطِّ عَلَى غُدَدٍ مُختَلِفةٍ وَظيفتُها إفرازُ سائِلٍ مُطهِّرٍ!

۲) قدَ دَلَّت الحِيواناتُ الإنسان عَلَى فوائد كَثيرةٍ مِنَ النَّباتاتِ البِرّيَّةِ!

۳) يُعدُّ كَهفُ عليّ صَدر مِنْ أَطوَلِ الكُهوفِ المائيّةِ في العالَمِ!

۴) قامَتِ المُمرِّضتانِ بِمُساعَدَة المَرأة الّتي قَد صَدَمَتها السّيّارَةُ!

۱۸۸- أيّ من المعارف ما جاء في العبارة التّالية؟

«يسعى المعلّم في هذه المدرسة كمَن يطلب سيادة طلّاب مجدّين في كلّ مجال.»

۱) معرّف بأل ۲) اسم الإشارة ۳) الإسم الموصول ۴) معرّف بالاضافة

۱۸۹- في أيّ عبارةٍ ما جاء المفعول؟

۱) الحَسَد يأكُل الحسنات كما تأكل النار الحطب!

۲) بعض الطّيور تَعرفُ بغريزتها الأعشاب الطبّيّة!

۳) الغوّاصون شاهدوا في أعماق المحيط مئات المصابيح الكهربائيّة!

۴) لا تتحرّك عين البومة، فإنّها ثابتة!

۱۹۰- عيّن الخطأ عن الكلمات المُحدّدة في الآية الشّريفة: ﴿ و لَمّا رَأى المُؤمنونَ الأحزابَ قالوا هذا ما وَعَدَنا اللهُ ﴾

۱) المُؤمنونَ: فاعل و مرفوع ۲) الأحزاب: مفعول و منصوب

۳) نا: فاعل و مبنيّ ۴) الله: فاعل و مرفوع

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

عربی، زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مکّة المُکرّمة و المَدینة المُنوّرة
درس ۲
صفحه‌های ۱۹ تا ۳۲

■■ عیّن الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۱۰۱ - ۱۰۶)

۱۹۱- نهایی « **لیتکم تتعلّمون من أبیکم أن لا تخافوا مشکلة قد تَحدث لکُم!**»:

۱) شاید شما از پدرتان بیاموزید که از مشکلی که برایتان پیش آمده، نترسید!

۲) شاید از پدرتان یاد بگیرید که از آن مشکلی که گاهی برایتان پیش می‌آید، نترسید!

۳) کاش از پدر می‌آموختید که از هیچ مشکلی که برایتان پیش آمده، ترس نداشته باشید!

۴) ای کاش شما از پدرتان یاد بگیرید که از مشکلی که گاهی برای شما پیش می‌آید، نترسید!

۱۹۲- نهایی « **لا کنزَ أنفَع من العلم و لا قَرین سوء شرٌّ من الجهل!**»:

۱) هیچ گنجی مثل علم سودمند نیست و هیچ هم‌نشین بدی مثل جهل مضرّ نیست!

۲) هیچ گنجی سودمندتر از علم نیست و هیچ هم‌نشین بدی بدتر از جهل نیست!

۳) گنجی بیشتر از دانش سودمند نیست و هم‌نشینی بدتر از جهل نیست!

۴) علمی سودمندتر از گنج نیست و جهلی بدتر از هم‌نشین بد نیست!

۱۹۳- نهایی « **کثیرٌ من النّاس یَسعونَ أن یُرضوا الجمیع لکنّهم لا یعلمونَ بأنّه لا أحد یستطیعُ أن یُرضي الجمیعَ!**»:

۱) بسیاری از مردم تلاش می‌کنند که همه را خشنود سازند، ولی نمی‌دانند که هیچ کسی نمی‌تواند همه را خشنود کند!

۲) بیشتر مردم می‌کوشند که همهٔ مردم را راضی کنند، ولی آگاه نیستند که هیچ کسی قادر نیست همه را راضی نماید!

۳) بسیاری از مردم سعی می‌کنند همه را راضی گردانند، امّا اطّلاع ندارند که کسی قادر نیست همه را خشنود سازد!

۴) بیشتر مردم در تلاش هستند که همهٔ مردم را خشنود سازند، امّا نمی‌دانند که کسی نمی‌تواند همه را راضی کند!

۱۹۴- **عیِّن الخطأ:**

۱) لِنتعَلَّم العفو عند القدرة!: بخشش به هنگام توانمندی را باید بیاموزیم!

۲) إنَّ العفو عند القدرة حسنٌ!: قطعاً بخشش به هنگام قدرت خوب است!

۳) کأنّ العفو عند القدرة أحسن شيء!: گویی بخشش در هنگام قدرت چیزی بهتر است!

۴) لا شيء أحسَن من العفو عند القدرة!: هیچ چیزی بهتر از بخشش هنگام توانمندی نیست!

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۹۵- **عيِّن الصّحيح:**

۱) لا يُمكن أن تُرضي الجميعَ!: ممکن نیست که همه خشنود شوند!

۲) اشترك جميع اللّاعبين في مسابقة كرة المنضدة!: همهٔ بازیکنان ما در مسابقهٔ فوتبال شرکت کردند!

۳) لا ريبَ أنّ العلماء طوال التاريخ مثل المصابيح!: شک نکن که دانشمندان در طول تاریخ مثل چراغها هستند!

۴) إنّ المؤمن لا يُطعم المسكين ممّا لا يأكلُ!: قطعاً مؤمن، فقیر را از چیزی که نمی‌خورد غذا نمی‌دهد!

۱۹۶- **« کاش دوستم در مسابقهٔ تنیس روی میز برنده باشد!»:**

۱) ليت صديقي فائزٌ في مسابقة كرة المنضدة!

۲) لعلّ أصدقائي فائزون في مسابقة كرة المنضدة!

۳) لعلّ صديقي فائزٌ في مسابقة كرة المنضدة!

۴) ليت أحد أصدقائي فائزاً في مسابقة كرة المنضدة!

۱۹۷- **عيّن الخطأ في تعيين المحلّ الإعرابيّ: «كأنَّ الأمّ المُشفقة تُنادي ولدها باكياً!»**

۱) الأمّ: اسم الحروف المشبّهة بالفعل!

۲) المشفقة: خبر الحروف المشبّهة بالفعل!

۳) ولد: مفعول أو مفعول به!

۴) ضمير «ها»: مضاف‌اليه!

۱۹۸- **عيّن الخطأ: (فی علامات الاعراب)**

۱) هذا الرجل راعٍ في المزرعة!

۲) دخل راضيٌ عن نفسه!

۳) رأيتُ قاضياً في المحكمة!

۴) أرسلَ الله نبيَّه بالهدى!

۱۹۹- **عيّن الإسم المؤنث منصوباً:**

۱) و ننزِّلُ القرآن بشرى للمؤمنين!

۲) سودة دافَعت عن عقيدتها و استشهدت فی سبيلها!

۳) دافع شعب إيران عن الثغور!

۴) أعلن الإسلام أنّ الدين هو أقوم منهج لسعادة البشر!

۲۰۰- **عيّن المقصور و المنقوص و الممدود و المبنيّ، بالتّرتيب:**

۱) فَتَى – الدراسيّ – هؤلاء – أحَدَ عشر

۲) عَصَا – المُعتدِي – شيء – هذان

۳) أنتما – هادٍ – جُزء – اللّذينِ

۴) عَطشَى – الثماني – هواء – الّذينَ

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

تاریخ اسلام (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۸ دقیقه

درس‌های ۷ تا ۹
صفحه‌های ۵۷ تا ۸۹

۲۰۱- در زمان امام حسن عسکری (ع) قیام یعقوب بن لیث صفاری از کدام منطقه آغاز شد؟

۱) عراق ۲) سیستان ۳) بصره ۴) بغداد

۲۰۲- دلیل اهمیت علمی و فرهنگی دوران زندگی امام حسن عسکری (ع) چه بود؟

۱) تدوین و نگارش آثار علمی و مذهبی شیعه
۲) تربیت عالمان برای انتقال مطالب به نسل‌های بعد
۳) پاسخ‌گویی به مسائل و شبهات دینی
۴) انتشار افکار و نظرات مختلف

۲۰۳- پس از شهادت امام حسن عسکری (ع) کدام گروه شهادت ایشان را باور نداشتند؟

۱) جعفریه ۲) محمدیه ۳) واقفه ۴) زندیه

۲۰۴- عواملی مانند تقیهٔ نایبان خاص حضرت مهدی (عج) و عدم دسترسی شیعیان به مراکز علمی و فرهنگی منجر به چه چیزی شد؟

۱) به وجود آمدن فرقه‌ها و افکار انحرافی

۲) معرفی وکلایی از طرف نایبان خاص امام زمان (عج)

۳) مدوّن و مکتوب کردن علوم اهل بیت توسط علما و اندیشمندان شیعه

۴) کاستن از فشارهای تحمیل شده بر شیعیان توسط شیعه‌های نفوذی در دستگاه خلافت

۲۰۵- کدام گزینه در رابطه با دوران امامت حضرت مهدی (عج) در دورهٔ غیبت صغری صحیح است؟

۱) از لحاظ سیاسی شیعیان از آزادی سیاسی و اجتماعی برخوردار بودند.

۲) در این دوره مرجع علمی و فکری شیعیان نایبان آن حضرت بود.

۳) شیعیان در بعضی مناطق جهان اسلام سکونت داشتند و مراکز علمی و فرهنگی نیز در دسترس آن‌ها بود.

۴) نایبان به طور مستقیم از طرف ایشان انتخاب شدند و مراکز استقرار آن‌ها شهر بغداد بود.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

تاریخ اسلام (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اختیاری است.

درس‌های ۷ و ۸

صفحه‌های ۵۹ تا ۸۴

۲۰۶- کدام گزینه از آثار ارزشمند غزوهٔ تبوک نمی‌باشد؟

۱) آزمون میزان اخلاص مسلمانان نسبت به فرمان‌های الهی

۲) نمایش استقامت در برابر قدرت‌های جزیرةالعرب

۳) استقرار ملاک چگونگی برخورد با منافقان در هر زمان

۴) تمرین عملیات‌های نظامی در موقعیت‌های دشوار تدارکاتی

۲۰۷- کدام‌یک از گزینه‌های زیر منتسب به «سعد بن عبادهٔ خزرجی» می‌باشد؟

۱) پس از وفات پیامبر (ص)، تعدادی از انصار وی را به عنوان خلیفه مطرح کردند.

۲) با مشاهدهٔ نتیجهٔ اجتماع سقیفه، پیشنهاد جنگ مسلحانه با اهل سقیفه را مطرح کرد.

۳) رهبری حزب قریش و همفکران آنان را در سقیفهٔ بنی‌ساعده عهده‌دار بود.

۴) وی با استناد به این‌که خلافت باید به اعضای قبیلهٔ قریش برسد، پیشنهاد بیعت با عمر را مطرح کرد.

۲۰۸- پیدایش تشیّع را با کدام حادثهٔ تاریخی می‌توان پیوند داد؟

۱) صلح حدیبیه

۲) ماجرای سقیفه

۳) یوم‌الانذار

۴) بیعت رضوان

۲۰۹- کدام‌یک از موارد زیر به «عبدالله‌بن سعدبن ابی‌سَرح» منتسب است؟

۱) قرآن وی را فاسق خوانده بود و رسول خدا (ص) به او وعدهٔ جهنم داده بود.

۲) از سوی رسول خدا (ص) به علت ارتداد، مطرود و محکوم شده بود.

۳) منافقان تحت سرپرستی او در زمان غزوهٔ تبوک کارشکنی می‌کردند.

۴) از شخصیت‌های بزرگ صحابه که در زمان رسول خدا (ص) اظهار تشیع کرد.

۲۱۰- کدام گزینه در مورد «خلفای نخستین» صحیح است؟

۱) خلیفهٔ سوم محدودیت‌هایی را برای ثروت‌اندوزی خاندان بنی‌امیه ایجاد کرده بود؛ از این‌رو درآمدهای اراضی و مزارع وسیع تصرف‌شده در ایران، شام و مصر به‌طور مساوی توزیع می‌شد.

۲) از مهم‌ترین رویدادهای دوران خلیفهٔ اول، شروع فتوحات مسلمانان خارج از شبه‌جزیرهٔ عربستان بود.

۳) خلیفهٔ اول شورایی شش نفره تشکیل داد که طی گفت‌وگوها و رایزنی‌ها در آن عمربن خطّاب به‌عنوان خلیفهٔ دوم انتخاب شد.

۴) از گروه‌های مخالف خلیفهٔ دوم، منتقدان به رفتار منصوبان خلیفه بودند که با سرکوب شدید او مواجه شدند.

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۳۱ مردادماه ۱۴۰۵

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

۰۲۱-۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد اسدی، محمد بحیرایی، محمد پردل نظامی، هادی پولادی، شمیم پهلوان‌شریف، احمد حسن‌زاده‌فرد، محمد حمیدی، رضا خانبابائی، شکیب رجبی، امیر زراندوز، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، مهرداد مهربان، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، فاطمه رضائیان، سینا غلامی، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی، فرید هادی
عربی، زبان قرآن	نوید امساکی، ولی برجی، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، کامران عبدالهی، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدصادق محسنی، سید محمدعلی مرتضوی، رضا معصومی، محمدمهدی یعقوبی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا پدرام، یاسین ساعدی، علیرضا سالمی، حسین سهرابی، حامد صفرخانیان، تابان صیقلی، عاطفه طاهر، فاطمه عزیزی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، فرهاد قاسمی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی محمدمهدی اسلامی	مسئول درس: فریبا رئوفی ویراستار: محسن جمشیدی، الناز معتمدی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	———	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محسن جمشیدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور، محمد قزی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینهٔ «۳» *(محمد پردل نظامی)*

تمامی اعداد حقیقی را می‌توان به جای x قرار داد ولی با توجه به این‌که تابع داخل قدرمطلق می‌باشد. خروجی تابع باید مقدار بزرگتر مساوی صفر را داشته باشد. از طرفی مقدار **sign**، برابر ۱-، ۰ و ۱ است. پس برد تابع $\{0,1\}$ می‌شود.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ و ۴۰)

۲- گزینهٔ «۲» *(محمد پردل نظامی)*

در تابع داده شده قدرمطلق که به علاوه ۳ شده است. یعنی ۳ واحد به بالا منتقل شده است و با توجه به ریشهٔ داخل قدرمطلق نقطهٔ شکست قدرمطلق $\frac{1}{2}$ می‌باشد. ضریب ۲ برای x باعث می‌شود که دهانهٔ قدرمطلق بسته‌تر شود، پس پاسخ گزینهٔ «۲» است.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۴)

۳- گزینهٔ «۱» *(احمد حسن‌زاده‌فرد)*

می‌دانیم که:

$$y=\text{sign}(x)=\begin{cases}1 & , \ x>0\\ 0 & , \ x=0\\ -1 & , \ x<0\end{cases}$$

با توجه به اینکه $\sqrt{x}\geq 0$ می‌تواند باشد.

$$y=\text{sign}(\sqrt{x})=\begin{cases}1 & , \ \sqrt{x}>0\Rightarrow x>0\\ 0 & , \ \sqrt{x}=0\Rightarrow x=0\end{cases}$$

$x<0$ تعریف نمی‌شود و جزء دامنه نمی‌باشد. لذا تابع علامت در این بخش تعریف نمی‌شود.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحهٔ ۳۵)

۴- گزینهٔ «۱» *(امیر زراندوز)*

$$[3x+2]=-2\Rightarrow -2\leq 3x+2<-1$$

$$\Rightarrow -4\leq 3x<-3\Rightarrow -\frac{4}{3}\leq x<-1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۵- گزینهٔ «۲» *(امیر زراندوز)*

چون f تابعی پلکانی است، پس هر ضابطهٔ آن مقداری ثابت است و متغیر x ندارد. پس:

$$3a+6=0\Rightarrow a=-2$$

$$b+1=0\Rightarrow b=-1$$

$$\Rightarrow f(x)=\begin{cases}-1 & , \ x<0\\ -2 & , \ 0\leq x\leq 1\\ -3 & . \ x>1\end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{f(2)}{f(0)}=\frac{-3}{-2}=\frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۶- گزینهٔ «۴» *(محمد بحیرایی)*

$$f(1/7)=[\underbrace{1/7+3/7}_{5/4}]+\text{sign}(\underbrace{1-1/7}_{\text{منفی}})=5-1=4$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۹)

۷- گزینهٔ «۴» *(محمد بحیرایی)*

با توجه به شکل، نمودار رسم شده مربوط به تابع $y=|x+2/5|+2$ است. با مقایسه با ضابطه $f(x)=|x-2a|+b$ داریم:

$$-2a=2/5\Rightarrow a=-1/25$$

$$b=2$$

$$\Rightarrow \text{عبارت داده شده}=\left[\frac{3\times(-1/25)+1}{2}\right]+[2]$$

$$=\left[\frac{-2/75}{2}\right]+[2]=-2+2=0$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

۸- گزینهٔ «۳» *(محمد بحیرایی)*

$$\text{sign}(3a^2+a)=0\Rightarrow 3a^2+a=0\Rightarrow a(3a+1)=0$$

$$\Rightarrow\begin{cases}a=0 \ \times\\ a=\frac{-1}{3} \ \checkmark\end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{sign}(\frac{1}{3})+\text{sign}(-1-\frac{1}{3})=1-1=0$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحهٔ ۳۵)

۹- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

برای محاسبهٔ مالیات، ابتدا نمودار مالیات را رسم کرده و سپس مساحت زیر نمودار از $x=0$ تا $x=5$ را به دست می‌آوریم:

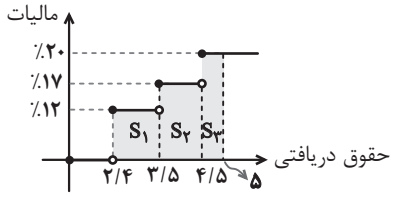

$$\text{مالیات}=S_1+S_2+S_3$$

$$=\%12(3/5-2/4)+\%17(4/5-3/5)+\%20(5-4/5)$$

$$=0/12\times 1/1+0/17\times 1+0/20\times 0/5$$

$$=0/132+0/17+0/1=0/402 \ \text{میلیون تومان}=402000 \ \text{تومان}$$

(ریاضی و آمار (۲)،تابع، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱۰- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

اگر عددی غیرصحیح بین دو عدد صحیح متوالی باشد، جزء صحیح آن برابر با عدد صحیح کوچکتر آن است، پس با توجه به محور، داریم:

$$0<A<1\Rightarrow [A]=0 \quad , \quad 2<B<3\Rightarrow [B]=2$$

$$-4<D<-3\Rightarrow [D]=-4 \quad , \quad -1<C<0\Rightarrow [C]=-1$$

$$\Rightarrow \frac{2[A]-3[B]}{4[C]+6[D]}=\frac{2\times 0-3\times 2}{4(-1)+6(-4)}=\frac{0-6}{-4-24}=\frac{-6}{-28}=\frac{3}{14}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- گزینهٔ «۱» *(محمد بحیرایی)*

$$\left.\begin{array}{l} f(0)=0 \\ f(2a+1)=6 \\ f(a)=2 \end{array}\right\} \Rightarrow \text{شیب خط} = \frac{6-2}{2a+1-a} = \frac{2-0}{a-0}$$

$$\Rightarrow \frac{4}{a+1} = \frac{2}{a} \Rightarrow 4a = 2a+2 \Rightarrow a = 1$$

$$\Rightarrow \text{شیب خط} = \frac{2}{a} = \frac{2}{1} = 2 \Rightarrow f(x) = 2x$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۱)

۱۲- گزینهٔ «۲» *(محمد بحیرایی)*

چون f تابعی خطی است، پس ضریب x^2 صفر است. یعنی:

$$3+a=0 \Rightarrow a=-3$$

$$\Rightarrow f(x) = bx-(-3) = bx+3$$

از طرفی $f(2)=-7$ است، پس:

$$2b+3=-7 \Rightarrow 2b=-10 \Rightarrow b=-5$$

$$\Rightarrow f(x) = -5x+3 \Rightarrow f(1) = -5+3 = -2$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۱)

۱۳- گزینهٔ «۳» *(محمد بحیرایی)*

در تابع درجهٔ دوم به فرم $y=a(x-h)^2+k$ نقطهٔ (h,k) رأس سهمی است. پس:

$$\text{رأس سهمی} = (-3,1)$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۱۴- گزینهٔ «۳» *(هادی فولادی)*

$$x_S = -\frac{(-4)}{2\times(-3)} = -\frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow \text{بیش‌ترین مقدار تابع } f(-\frac{2}{3}) = -3\times\frac{4}{9} - 4\times(\frac{-2}{3}) + b$$

$$\Rightarrow -\frac{4}{3} + \frac{8}{3} + b = 8$$

$$\Rightarrow \frac{4}{3} + b = 8 \Rightarrow b = \frac{24}{3} - \frac{4}{3} = \frac{20}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۱۵- گزینهٔ «۱» *(هادی فولادی)*

$$2x+5a=100 \Rightarrow 5a = 100-2x \Rightarrow a = 20-\frac{2}{5}x$$

$$\Rightarrow y = ax = (20-\frac{2}{5}x)x = -\frac{2}{5}x^2 + 20x$$

$$x_S = \frac{-20}{2(\frac{-2}{5})} = 25 \Rightarrow a = 20 - \frac{2}{5}\times 25 = 10$$

$$\Rightarrow \text{بیش‌ترین مقدار } ax : y = 25\times 10 = 250$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحهٔ ۷۰)

۱۶- گزینهٔ «۴» *(علی قهرمان‌زاده)*

با توجه به این‌که شیب منفی است، پس داریم:

$$f(1)=2 \Rightarrow -3(1)+m=2 \Rightarrow -3+m=2 \Rightarrow m=5$$

$$f(8+a)=-6 \Rightarrow -3(8+a)+5=-6$$

$$\Rightarrow -24-3a+5=-6$$

$$\Rightarrow -13=3a \Rightarrow a=\frac{-13}{3}$$

$$\Rightarrow 3a+m = 3(\frac{-13}{3})+5 = -8$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۱۷- گزینهٔ «۳» *(شکیب رجبی)*

می‌دانیم طول رأس سهمی $y=ax^2+bx+c$ از $x_S=\frac{-b}{2a}$ به‌دست می‌آید پس در $y=3x^2+2ax+3b$ طول رأس سهمی به‌صورت $x_S=\frac{-2a}{6}=-2$ خواهد بود.

$$\Rightarrow a=+6 \Rightarrow y=3x^2+12x+3b$$

همچنین عرض رأس سهمی با جای‌گذاری طول رأس سهمی، در سهمی بدست می‌آید.

$$x=-2 \Rightarrow y=3(-2)^2+12(-2)+3b=3$$

$$\Rightarrow 3b=15 \Rightarrow b=5$$

پس سهمی $y=2x^2-5x+5$ دارای محور تقارن $x=\frac{+5}{4}=1/25$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۱۸- گزینهٔ «۲» *(محمد اسدی)*

تابع هزینه: $C(x)=x^2+600x$

درآمد حاصل از فروش: $R(x)=2000x$

بنابراین تابع سود به صورت زیر است:

$$P(x)=R(x)-C(x)=2000x-(x^2+600x)$$

$$P(x)=-x^2+1400x$$

حالا کافی است رأس سهمی را بدست آوریم:

$$x=\frac{-b}{2a}=\frac{-1400}{2(-1)}=700$$

$$P(700)=-(700)^2+1400(700)$$

$$=-490000+980000=490,000$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۱۹- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای – کنکور سراسری ۹۸)*

طبق شکل مقابل، عرض مستطیل را x و طول مستطیل را y در نظر می‌گیریم. محیط این زمین برابر با ۵۶ متر است، پس داریم:

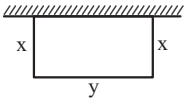

$$2x+y=56 \Rightarrow y=56-2x$$

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

راه حل اول: مساحت زمین برابر است با:

مساحت زمین : $S = xy \xrightarrow{y=۵۶-۲x} S = x(۵۶-۲x)$

$\Rightarrow S = -۲x^۲ + ۵۶x$

ماکزیمم مقدار S برابر با عرض رأس سهمی است، بنابراین:

$$S_{max} = -\frac{\Delta}{۴a} = -\frac{۵۶^۲ - ۴(-۲)(۰)}{۴(-۲)} = \frac{۵۶^۲}{۸}$$

$$= \frac{۵۶\times۵۶}{۸} = ۷\times۵۶ = ۳۹۲$$

راه حل دوم: طبق نکتهٔ درس، با توجه به اینکه $۲x + y = ۵۶$، زمانی مساحت $S = xy$ ماکزیمم می‌شود که دو مقدار با هم برابر و هر کدام نصف مقدار ثابت باشند:

$$۲x = y = \frac{۵۶}{۲} = ۲۸ \Rightarrow \begin{cases} ۲x = ۲۸ \Rightarrow x = ۱۴ \\ y = ۲۸ \end{cases}$$

$$\xrightarrow{S=xy} S_{max} = ۱۴\times۲۸ = ۳۹۲$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحهٔ ۷۰)

۲۰- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

دمای اولیه برحسب سانتی‌گراد را $C_۱$ در نظر می‌گیریم، بنابراین $C_۲ = C_۱ - ۱۵$ است. دما برحسب فارنهایت را در دو حالت به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} F_۱ = \frac{۹}{۵}C_۱ + ۳۲ \\ F_۲ = \frac{۹}{۵}C_۲ + ۳۲ = \frac{۹}{۵}(C_۱ - ۱۵) + ۳۲ \\ \quad = \frac{۹}{۵}C_۱ - ۲۷ + ۳۲ = \frac{۹}{۵}C_۱ + ۵ \end{cases}$$

$$\Rightarrow F_۲ - F_۱ = \frac{۹}{۵}C_۱ + ۵ - (\frac{۹}{۵}C_۱ + ۳۲) = ۵ - ۳۲ = -۲۷$$

بنابراین دما برحسب فارنهایت **۲۷** درجه کاهش می‌یابد.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحهٔ ۶۲)

ریاضی و آمار (۳)

۲۱- گزینهٔ «۳» *(شمیم پهلوان شریف)*

برای آن‌که مجموع اعداد ظاهر شده مضرب ۳ باشد، باید جمعشان ۳ یا ۶ یا ۹ یا ۱۲ باشد. بنابراین:

$$A = \{\underbrace{(۱,۲),(۲,۱)}_{\text{مجموع}=۳},\underbrace{(۱,۵),(۵,۱),(۲,۴),(۴,۲),(۳,۳)}_{\text{مجموع}=۶},$$

$$\underbrace{(۳,۶),(۶,۳),(۴,۵),(۵,۴)}_{\text{مجموع}=۹},\ \underbrace{(۶,۶)}_{\text{مجموع}=۱۲}\} \Rightarrow n(A) = ۱۲$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۹)

۲۲- گزینهٔ «۴» *(محمد نظامی)*

مطابق با داده‌های مسئله داریم: $P(A) = P(A') + ۰/۸$

از طرفی می‌دانیم:

$$P(A) + P(A') = ۱ \Rightarrow P(A') = ۱ - P(A)$$

بنابراین:

$$P(A) = (۱ - P(A)) + ۰/۸ \Rightarrow ۲P(A) = ۱/۸$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{۱/۸}{۲} = ۰/۹$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۳- گزینهٔ «۱» *(رضا خانبابائی)*

$$\begin{cases} \xrightarrow{\text{۳سکه}} ۲^۳ = ۸ \\ \xrightarrow{\text{۳تاس}} ۶^۳ = ۲۱۶ \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} ۸ + ۲۱۶ = ۲۲۴$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۲۴- گزینهٔ «۲» *(محمد بحیرایی)*

ابتدا تعداد اعداد دو رقمی مورد نظر را به‌دست می‌آوریم:

$$\underline{۵} \times \underline{۴} = ۲۰$$

$$n(S) = \binom{۲۰}{۲} = \frac{۲۰!}{۱۸!\times۲!} = \frac{۲۰\times۱۹}{۲} = ۱۹۰$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۲۵- گزینهٔ «۲» *(محمد اسدی)*

هر یک از پیشامدهای A و B و C را می‌نویسیم:

پیشامد A عدد اول آمدن تاس است: $A = \{۲,۳,۵\}$

پیشامد B مربع کامل آمدن تاس است: $B = \{۱,۴\}$

پیشامد C عدد کوچکتر از ۴ آمدن تاس است. $C = \{۱,۲,۳\}$

با توجه به هر سه پیشامد، تنها دو پیشامد A و B ناسازگارند. (اشتراکی ندارند) بنابراین پاسخ گزینهٔ «۲» است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۹)

۲۶- گزینهٔ «۲» *(علی قهرمان‌زاده)*

$$A \subseteq B' \xrightarrow{\text{ناسازگار } B,A} P(A\cap B) = ۰$$

$$P(A\cup B) - P(A) = P(A) + P(B) - P(A\cap B) - P(A)$$

$$= P(B)$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۹)

۲۷- گزینهٔ «۱» *(کتاب پرتکرار)*

A و B ناسازگارند، پس $A\cap B = \varnothing$ و $p(A\cap B) = ۰$ هستند. طبق فرض مسئله $P(A\cup B) = \frac{۴}{۵}$ و $P(A) = \frac{۲}{۳}P(B)$ هستند، پس می‌توان نوشت:

$$P(A\cup B) = P(A) + P(B) - P(A\cap B)$$

$$\Rightarrow \frac{۴}{۵} = \frac{۲}{۳}P(B) + P(B)$$

$$\Rightarrow \frac{۴}{۵} = \frac{۵}{۳}P(B) \Rightarrow P(B) = \frac{۱۲}{۲۵}$$

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

$$\Rightarrow P(A)=\frac{۲}{۳}P(B)=\frac{۲}{۳}(\frac{۱۲}{۲۵})=\frac{۸}{۲۵}$$

در آخر برای محاسبه $P(A')$، داریم:

$$P(A')=۱-P(A)=۱-\frac{۸}{۲۵}=\frac{۱۷}{۲۵}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۷)

۲۸- گزینهٔ «۲» *(محمد حمیدی)*

$$n(A)=۳n(B)=۱۲n(A\cap B)=x\Rightarrow\begin{cases}n(A)=x\\ n(B)=\frac{x}{۳}\\ n(A\cap B)=\frac{x}{۱۲}\end{cases}$$

$$\frac{n(A\cap B)}{n(A\cup B)}=\frac{n(A\cap B)}{n(A)+n(B)-n(A\cap B)}=\frac{\frac{x}{۱۲}}{x+\frac{x}{۳}-\frac{x}{۱۲}}$$

$$=\frac{\frac{x}{۱۲}}{\frac{۱۲x+۴x-x}{۱۲}}=\frac{x}{۱۵x}=\frac{۱}{۱۵}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۲۴)

۲۹- گزینهٔ «۳» *(مهرداد مهربان)*

فضای نمونه در هر دو حالت برابر است با: $n(S)=(۲^۵)=۳۲$

تعداد روها بیشتر از پشت‌ها باشد؛ یعنی باید ۳ رو یا ۴ رو یا ۵ رو بیاید:

$$\text{تعداد حالات رو بیشتر از پشت}\Rightarrow\frac{\binom{۵}{۳}+\binom{۵}{۴}+\binom{۵}{۵}}{۲^۵}=\frac{۱۰+۵+۱}{۳۲}=\frac{۱۶}{۳۲}=\frac{۱}{۲}$$

$$\text{تعداد حالاتی که همه سکه‌ها مثل هم باشند.}\Rightarrow\frac{\binom{۵}{۵}+\binom{۵}{۵}}{۲^۵}=\frac{۱}{۱۶}$$

$$\Rightarrow\frac{\frac{۱}{۲}}{\frac{۱}{۱۶}}=۸$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۲۱)

۳۰- گزینهٔ «۱» *(هادی پولادی)*

باید ۲ مهرهٔ آبی و ۱ مهرهٔ قرمز خارج شده باشد، پس:

$$n(S)=\binom{۸}{۳}=\frac{۸!}{۵!\times۳!}=۵۶$$

$$n(A)=\binom{۵}{۲}\times\binom{۳}{۱}=۱۰\times۳=۳۰$$

بنابراین:

$$P(A)=\frac{۳۰}{۵۶}=\frac{۱۵}{۲۸}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۲۷)

علوم و فنون ادبی (۲)

۳۱- گزینهٔ «۱» *(سعید جعفری)*

شاعران قرن یازدهم سروده‌های خود را بیشتر با مضامین پند و اندرز، توصیف و بیان امور طبیعی و همچنین تبدیل موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه و به زبان جدید همراه کردند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۳۲- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی پیمانه‌ای – کنکور سراسری ۹۹)*

سبک شعر وحشی بافقی حد واسط سبک دورهٔ عراقی و دورهٔ بعد، یعنی سبک هندی است و واقع‌گرایی شاخصهٔ اصلی آن است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۳۳- گزینهٔ «۳» *(سید علیرضا احمدی)*

واژهٔ «بت» و «لعبت» استعاره از یار است. قافیه شدن این دو واژه باوجود تفاوت در مصوت کوتاه پیش از حرف روی، به علت وجود حروف الحاقی درست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «مشک‌بیز» و «شهدخیز» در معنای خود آمده‌اند و فاقد استعارهٔ مصرحه هستند. معنای بیت: به خاطر موهای مشک‌بیز (خوش‌بو) یار، عبیر ارزان شده است. شکر، قربان لب شیرین و شهدخیز یار شود.

گزینهٔ «۲»: «شاه» معنای حقیقی دارد و فاقد استعاره است، ولی «ماه» استعاره از یار (در اینجا شیرین بانوی ارمنی) است.

گزینهٔ «۴»: «آن گل‌اندام» فاقد استعاره است، چراکه این واژه صفت است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۴- گزینهٔ «۴» *(سید علیرضا احمدی)*

الف: «لعل» استعاره از لب / «شکر» استعاره از بوسه

هـ: «خسرو سیارگان»: استعاره از آفتاب

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۵- گزینهٔ «۳» *(سید علیرضا احمدی)*

الف) استعارهٔ مصرحه: «چرخ مینا» استعاره از دنیا / استعارهٔ مکنیه: چرخ مینا شیشهٔ عمر تو را می‌شکند. (تشخیص)

ب) استعارهٔ مصرحه: «لعل» استعاره از لب / استعارهٔ مکنیه: کفِ بخشندهٔ داور (تشخیص)

ج) استعارهٔ مصرحه: «تنگ شکر» استعاره از دهان / استعارهٔ مکنیه: -

د) استعارهٔ مصرحه: «آن ماه» استعاره از یار / استعارهٔ مکنیه: سجده کردن آفتاب (تشخیص)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۶- گزینهٔ «۳» *(سید علیرضا احمدی)*

استعاره‌های بیت اول:

«پسته»: دهان / «شکر»: بوسه / «سنبل»: مو / «نسرین»: چهره

استعاره‌های بیت دوم:

«تنگ شکر»: دهان / «مروارید»: دندان / «لعل»: لب

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۳۷- گزینهٔ «۲» *(رضا رنجبری)*

وزن بیت «الف»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن

وزن بیت «ب»: مفتعلن مفتعلن فاعلن

وزن بیت «ج»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

وزن بیت «د»: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

وزن بیت «هـ»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

۳۸- گزینهٔ «۲» *(سید علیرضا احمدی)*

هجابندی مذکور، مربوط به بیت «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» یا «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» یا «مستفعل مستفعل مستفعل مستف»

گزینهٔ «۳»: «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» یا «مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن»

گزینهٔ «۴»: «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن»

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

۳۹- گزینهٔ «۴» *(سید علیرضا احمدی)*

رباعی به زبان‌درازی شمع باوجود سوختن و گریستنش اشاره دارد، ولی بیت گزینهٔ «۴» به لزوم سکوت و تجربه گرفتن از شمعی که به‌خاطر زبان‌درازی سوزانده شده است، توجه دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ابیات دارای تشخیص و جان‌بخشی به شمع است (استعارهٔ مکنیه)

گزینهٔ «۲»: «ی» در حکم حروف الحاقی است و «ز» حرف روی است.

گزینهٔ «۳»: وزن ابیات «مستفعل مستفعل مستفعل فع» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، ترکیبی)

۴۰- گزینهٔ «۳» *(هومن نمازی)*

هر دو بیت در توصیف بهار هستند. گل به‌تنهایی در شعر فارسی معنی گل سرخ می‌دهد و هنگامهٔ رویش گل سرخ فصل بهار است، در نتیجه دو بیت خبر از فصل بهار می‌دهند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: در بیت اول این گزینه، شاعر هجرتش از سرزمین مادری را اظهار می‌دارد، ولی در بیت دوم این گزینه از زبان عاشق در غم هجران معشوق بیان احساسات کرده است.

گزینهٔ «۲»: در گزینهٔ دوم قسمت اول و دوم ارتباط معنایی دیده نمی‌شود، مفهوم بیت دوم این است که هر کس نتیجهٔ عملش را می‌بیند ولی بیت اول موضوعی دیگر را مدعی است.

گزینهٔ «۴»: مفهوم بیت اول این است که زنگار گناهان و آلودگی‌ها باعث شده آینهٔ دلت قدرت بازتاب اسرار الهی را از دست بدهد، اما بیت دوم دربارهٔ فاش‌شدن راز عاشقی است. (غمّاز: خبرچین)

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه‌های ۷۱، ۷۳ و ۷۵)

علوم و فنون ادبی (۱)

۴۱- گزینهٔ «۱» *(مجتبی فرهادی)*

الف) تقسیم‌بندی شعر فارسی توسط بهار، بر مبنای حوزهٔ جغرافیایی و تاریخی صورت گرفته است.

ب) چهارمین دورهٔ نثر فارسی در تقسیم بندی بهار، دورهٔ سبک عراقی (نثر مصنوع) است که بازهٔ سال‌های ۶۰۰ تا ۱۲۰۰ هجری قمری را در بر می‌گیرد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحهٔ ۶۱)

۴۲- گزینهٔ «۳» *(سعید جعفری)*

این عبارت از مقدمهٔ شاهنامهٔ ابومنصوری انتخاب شده است و ویژگی‌های سبک دورهٔ سامانی را دارد. ازجمله اینکه واژگان عربی در آن دیده نمی‌شود. عبارت‌های گزینه‌های دیگر از آثار دورهٔ غزنوی و سلجوقی انتخاب شده‌اند و ویژگی‌های سبکی آن دوره را دارند.

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: استشهاد به عبارات عربی و افزایش کاربرد واژگان عربی

گزینهٔ «۲»: حذف فعل به قرینه

گزینهٔ «۴»: افزایش کاربرد لغات عربی، حذف فعل به قرینه

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۴۳- گزینهٔ «۴» *(سید علیرضا احمدی)*

در گزینهٔ «۴» تقابل سجع‌های متوازن در دو مصراع موازنه ساخته است و در سایر ابیات ترصیع مشهود است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع)

۴۴- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: سجع: بی‌دلان ـ عاشقان / موازنه دارد.

گزینهٔ «۲»: سجع: خرسندم ـ خشنودم / موازنه دارد.

گزینهٔ «۳»: سجع: فرمودی ـ آوردی / موازنه دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع)

۴۵- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در این بیت، پدیدآورندهٔ آرایهٔ موازنه است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع)

۴۶- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

بیت الف) سجع: جلالی ـ مالی ـ حلالی

بیت ب) موازنه دارد.

بیت ج) تکرار: این ـ خانه ـ همه

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۴۷- گزینهٔ «۴» *(سید علیرضا احمدی)*

صورت درست خط عروضی سایر مصراع‌ها:

گزینهٔ «۱»: نمانده بود مرا طاقتِ جدایی او: نَ مان دِ بود مَ را طا قَ تِ جُ دا یی یِ او

گزینهٔ «۲»: خواهم که دهم جان به تو میلِ دلم این است: خـا هَـم کِ دَ هَـم جان بِ تُ مِی لِ دِ لَ می نست

گزینهٔ «۳»: خوش‌لب و خوش‌دهن و چابک و شیرین‌حرکات: خُش لَ بُ خُش دَ هَ نُ چا بُ کُ شی رین حَ رَ کات

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر)

۴۸- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

تقطیع صحیح بیت سؤال در گزینهٔ «۳» آمده است:

–	U	–	–	U	–	–	U	–	–	U
–	U	–	–	U	–	–	U	–	–	U

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر)

۴۹- گزینهٔ «۱» *(محسن اصغری)*

مفهوم مشترک ابیات «الف ـ ج ـ هـ»: عبادت‌کردن خداوند با خلوص نیت و نفی ریاکاری و ظاهرسازی

تشریح ابیات دیگر:

مفهوم بیت «ب»: بیان جان‌فشانی در راه معشوق

مفهوم بیت «د»: لزوم عبادت خداوند برای نزدیک‌شدن به او

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحهٔ ۶۷)

۵۰- گزینهٔ «۴» *(سید علیرضا احمدی)*

در بیت صورت سؤال «دانه» و «غنچه» که مطلوب مرغان و کودکـان هسـتند، از طرف آن‌ها مورد نظر و در خطر تصـویر شـده‌انـد، در واقـع شـاعر دانـه را از سمت مرغان در خطر می‌بیند و غنچه را از طرف کودکان.

مفهوم بیت: خواستنی‌ها همواره طرفدار دارند و در خطر هستند!

مفهـوم بیـت «ب» و «د»: طـاووس بـین پرنـدگان و رطـب بـین مرکبـات خواستنی‌تر هستند و از این جهت، همواره در معرض خطر قرار دارند.

مفهوم بیت «الف»: سرنوشت پدیده‌های بی‌اثر و بی‌فایده مطلوب نیست!

مفهوم بیت «ج»: درختان بی‌ثمر را می‌سوزانند. مفهوم بیت فایده‌گرایی اسـت؛ به این معنا که هر چیز بی‌فایده باید از بین برود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحهٔ ۷۸)

علوم و فنون ادبی (۳)

۵۱- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

- ترجمهٔ آثار اروپایی در ایران با ایجاد چاپ‌خانه در زمـان فتحعلـی‌شـاه آغـاز شد. از مهـم‌تـرین آثـار ترجمـه‌شـده در ایـن دوره «سرگذشـت حـاجی‌بابـای اصفهانی» از جیمز موریه است که توسط میرزا حبیب اصفهانی ترجمه شد.

- «تاریخ بیداری ایرانیان»، نوشتهٔ ناظم‌الاسلام کرمانی اثری تـألیفی در زمینـهٔ تاریخ مشروطه است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحهٔ ۲۰)

۵۲- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای – کنکور سراسری ۹۸)*

دهخدا در رواج نثـر سـاده و عامیانـه کـه بعـدها در داسـتان‌هـای محمـدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت به کار رفت، نقش مؤثری داشت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحهٔ ۲۱)

۵۳- گزینهٔ «۳» *(فرهاد فروزان‌کیا)*

موارد «ج» و «هـ» کاملاً درست هستند.

بررسی موارد نادرست:

الف) مجلهٔ بهار نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد.

ب) روزنامه‌های پرشماری در این دوره انتشار یافت که دربردارندهٔ مطالب اجتماعی، سیاسی و گاه علمی بود.

د) در سال‌های اول مشروطه، بیشتر روزنامه‌نگاران مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۵۴- گزینهٔ «۲» *(سید علیرضا علویان)*

تاریخ بیداری ایرانیان نوشتهٔ ناظم‌الاسلام کرمانی، رمان شمس و طغرا از محمدباقر میرزا خسروی و منشآت اثر قائم‌مقام فراهانی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۵۵- گزینهٔ «۲» *(عزیز الیاسی‌پور)*

تشریح موارد نادرست:

الف) رمان‌نویسی فارسی در ادبیات کلاسیک ایران سابقه‌ای ندارد و محصول یک قرن گذشته است.

ج) غالب‌ترین نوع رمان در این دوره، رمان تاریخی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۵۶- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

در عبارات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» ویژگی موزون‌بودن کلام و مسجّع‌بودن برخی عبارات کوتاه، نشان از سبک قائم‌مقام دارد که مشابه سبک گلستان سعدی بود. عبارت گزینهٔ «۳» فاقد این ویژگی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۵۷- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

استفاده از اصطلاحات عامیانه و زبان طنزآمیز از ویژگی‌های اصلی سبک دهخدا در چرند و پرند می‌باشند. در عبارت گزینهٔ «۳»، اصطلاح «خانه‌خراب‌شده»، اصطلاحی مربوط به زبان محاوره است و کلّ عبارت به زبان طنز در پی معرّفی بی‌اساس بودن حرف‌های شخصیت مورد نظر است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: موزون بودن عبارت در بعضی موارد، نشان از سبک قائم‌مقام دارد.

گزینهٔ «۲»: وجود سجع در واژه‌های «نوکر، چاکر و عاطل»، «مستهلک و مستدرک» و «سازی و باشی» از ویژگی‌های سبک قائم‌مقام است که در نوشته‌های دهخدا کمتر به چشم می‌خورد.

گزینهٔ «۴»: عبارت این گزینه از لحاظ زبانی و ادبی مربوط به دورهٔ بیداری نیست و از آن فراتر می‌رود. از جمله ویژگی‌های این عبارت به‌هم‌ریختگی ساختار نحوی جملات است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحهٔ ۲۱)

۵۸- گزینهٔ «۳» *(کاظم کاظمی)*

بررسی اوزان ابیات:

گزینهٔ «۱»: فاعلاتن مفاعلن فعلن

گزینهٔ «۲»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

گزینهٔ «۳»: مفعولُ مفاعلن فعولن یا مستفعلُ فاعلاتُ مستف (فعلن)

گزینهٔ «۴»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۵۹- گزینهٔ «۴» *(کاظم کاظمی)*

بُل	بُ	لِ	عا	شِق	تُ	عُمـ	ر
با	غ	شَ	وَد	سَبـ	زُ	شا	خِ
-	U	U	-	-	U	-	U
مفتعلن				فاعلات			

خا	ه	ک	ءا	خِر
گُل	بِ	بَ	را	یَد
-	U	U	-	-
مفتعلن				فع

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۶۰- گزینهٔ «۲» *(سیدعلیرضا احمدی)*

وزن بیت گزینهٔ «۲»، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

جامعه‌شناسی (۲)

۶۱- گزینهٔ «۲» *(سینا غلامی)*

ایران و چین هر دو از کشورهایی بودند که قدرت مقاومت بیشتری داشتند؛ درنتیجه کشورهای غربی از طریق تهدید نظامی و روابط اقتصادی این کشورها را ضعیف کردند و در هر دو کشور بخش‌هایی تحت تسلط کشورهای غربی درآمدند – جوامع غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: درست - درست

گزینهٔ «۳»: نادرست؛ مربوط به مرحلهٔ به خدمت‌گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری است – نادرست؛ مربوط به مرحلهٔ استعمار و ادغام جوامع غیرغربی است.

گزینهٔ «۴»: نادرست؛ ژاپن از جمله کشورهایی است که قدرت مقاومت بیشتری داشت و به اشغال کامل نظامی درنیامد – نادرست؛ از طریق سازمان‌های فراماسونری بر نخبگان سیاسی تأثیر می‌گذاشتند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۲)

۶۲- گزینهٔ «۳» *(رانیا امیری)*

بررسی گزینه‌ها:

ـ انباشت ثروت، پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات، از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.

ـ تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود.

ـ وابستگی کشورهای استعمارزده، امکان عبور از مرحلهٔ استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵ تا ۶۸)

۶۳- گزینهٔ «۲» *(ریحانه امینی)*

تشریح موارد نادرست:

گزینهٔ «۱»: در گذشته برخورد جوامع از طریق جنگ، تجارت و ... صورت می‌گرفته است. در ادامه برخورد استعماری غرب، سبب ایجاد خودباختگی فرهنگی در جوامع غیرغربی شد.

گزینهٔ «۳»: توسعهٔ صنعت ارتباطات، فاصله‌های زمانی و مکانی را کوتاه و جهان را به صورت دهکده‌ای واحد درآورده است.

گزینهٔ «۴»: امپراتوری رسانه‌ای که تازه تأسیس شده، کشورهای کمترتوسعه یافته در برابر آن آسیب‌پذیرترند و منابع لازم برای حفظ استقلال فرهنگی خود را ندارند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحهٔ ۷۰)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۶۴- گزینهٔ «۲» *(فاطمه رضائیان)*

بر اساس نظریه توماس مالتوس جمعیت شناس انگلیسی، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حقّ حیات ندارند.

او در این باره گفته است: «انسانی که در دنیای از قبل تملک شده به دنیا می‌آید، اگر نتواند قدرت خود را از والدینش دریافت کند و اگر جامعه خواهان کار او نباشد هیچ حقّی برای دریافت کمترین غذا یا چون و چرا دربارهٔ مقام و موقعیت خود ندارد. بر سر سفرهٔ گستردهٔ طبیعت جایی برای او وجود ندارد، طبیعت حکم به رفتن او می‌دهد و این حکم را اجرا می‌کند».

از نظر دیوید ریکاردو، «اگر حکومتگران ما بگذارند سرمایه، پرسودترین راه خود را دنبال کند، کالاها قیمت مناسب خود را داشته باشند، استعداد و تلاش به پاداش طبیعی خود برسد و بلاهت و حماقت نیز مجازات طبیعی خود را ببینند، پیشرفت کشور را به بهترین وجه تأمین خواهند کرد.»

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحهٔ ۷۷)

۶۵- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

«عبارت اول»: سوسیالیسم و کمونیسم در مقابل فردگرایی لیبرال، دو رویکرد جامعه‌گرا هستند.

«عبارت دوم»: جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

«عبارت سوم»: سوسیالیسم نیز همانند سرمایه‌داری به مالکیت خصوصی معتقد است (برعکس کمونیسم)، اما برخلاف سرمایه‌داری، آن را مطلق نمی‌داند.

«عبارت چهارم»: جامعهٔ آرمانی مارکس، کمونیسم است.

(جامعه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

جامعه‌شناسی (۱)

۶۶- گزینهٔ «۳» *(سید آرش مرتضائی‌فر)*

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: درست – نادرست (مربوط به تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی است) – درست

گزینهٔ «۲»: نادرست (آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی می‌شوند) – درست – نادرست (مربوط به جهان متجدد و ارزش‌های دنیوی آن است)

گزینهٔ «۴»: نادرست (پدیده‌ای در یک جهان اجتماعی در قلمرو آرمانی قرار می‌گیرد و در یک جامعهٔ دیگر قرار نمی‌گیرد) – نادرست (مربوط به تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی است) – نادرست (مربوط به جهان متجدد و ارزش‌های دنیوی آن است)

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۹، ۷۲ و ۷۳)

۶۷- گزینهٔ «۱» *(سید آرش مرتضائی‌فر)*

ـ حقایق هر چند خود ثابت‌اند؛ ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند؛ یعنی برای جهان‌های اجتماعی امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد؛ همان‌گونه که امکان خروج از باطل و قبول حق وجود دارد. جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخند اما حق و باطل بر مدار بینش و گرایش آنها، دچار تغییر نمی‌شود.

ـ «ایرانی بودن» یک ویژگی اجتماعی انتسابی ثابت است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۶۱ و ۶۸)

۶۸- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

هویت یعنی پاسخی که به سؤال (کیستی) داده می‌شود. بخشی از هویت ما آگاهانه است، یعنی آن را می‌شناسیم یا دیگران به آن پی می‌برند و برایمان بازگو می‌کنند و اما بخش دیگری از هویت پنهان است. ما برای شناخت هویت پنهان خود (ویژگی‌هایی از خود که اطلاعی از آن نداریم.) تأمل می‌کنیم و دربارهٔ آن فکر می‌کنیم یا از دیگران کمک می‌گیریم. (اشاره به هویت پنهان)

ما گاهی در شناخت هویت خود و دیگران دچار خطا می‌شویم؛ وجود نظریات مختلف پیرامون هویت نشانهٔ این است که امکان خطا در شناخت هویت وجود دارد.

هر جهان اجتماعی بنا به هویت خود با نوع خاصی از افکار و هویت اخلاقی افراد سازگار است و همه نوع هویت اخلاقی و روانی را نمی‌پذیرد. به‌عنوان مثال جهان سکولار غرب چون دارای رویکردی دنیوی است، آن دسته از ویژگی‌های روانی و اخلاقی را می‌پذیرد که دنیوی و این‌جهانی باشد و با هویت معنوی ناسازگار است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۳، ۷۴ و ۷۷)

۶۹- گزینهٔ «۴» *(فاطمه رضاییان)*

ـ اقناع روشی است که به واسطهٔ آن فرهنگ در افراد درونی می‌شود. فرهنگ‌هایی که ظرفیت عقلانی و منطقی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقناعی بیشتری برخوردارند.

ـ تشویق و تنبیه غیررسمی نتایج عمیق‌تری دارد و توسط خانواده، هم‌سالان یا به‌وسیلهٔ عموم افراد جامعه انجام می‌شود.

ـ در جهان اسلام امر به معروف و نهی از منکر در فرایندهای جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی نقش مهمی دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۷۰- گزینهٔ «۳» *(ریحانه امینی)*

تشریح موارد:

ـ فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بینند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند.

ـ جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوهٔ زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد.

ـ ممکن است برخی انسان‌ها هویتی را که جهان اجتماعی برای آنها در نظر گرفته است، نپذیرند. به کنش‌هایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند، کژروی اجتماعی می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۳)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

روان‌شناسی

۷۱- گزینهٔ «۳» *(هانا احمدزاده)*

بررسی سایر گزینه‌ها:

عبارت «الف»: نادرست است؛ گوش سپردن به معنی انتخاب یا توجه‌کردن به صدای دریافت‌شده از میان اطلاعات دیگری است که دریافت می‌شود.

عبارت «ب»: درست است؛ در جبران حسی کاهش کارکرد و ضعف یک حس با تقویت و استفادهٔ بیشتر از سایر حواس جبران می‌شود.

عبارت «ج»: درست است؛ اگر یک موضوع را بتوان با چند حس دریافت کرد، دریافت ما قوی‌تر می‌شود؛ در این مثال، تلفظ کلمات، حین دیدن تصاویر، باعث درگیر شدن چشم و گوش شده و یادگیری را راحت‌تر می‌کند.

عبارت «د»: نادرست است؛ در مطالعه و یادگیری، هر دو مرحلهٔ «توجه و تمرکز» ممکن است با مشکل مواجه شود؛ یعنی ممکن است موضوع موردنظر انتخاب نشود و یا بعد از انتخاب موضوع، تمرکز ایجاد نشود.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۶۹، ۷۰ و ۷۳)

۷۲- گزینهٔ «۲» *(محمد حبیبی)*

گزینهٔ «۱» (غلط): این گزینه نادرست است زیرا در متن کتاب درسی به صراحت ذکر شده است که منابع توجه تحت تأثیر سه عامل است: محرک‌های بیرونی، اطلاعات موجود در حافظه، انتظارات و سبک پردازش افراد. حافظه نقش بسیار مهمی در توجه دارد.

گزینهٔ «۲» (صحیح): این گزینه تمام نکات کلیدی مربوط به سوال را به درستی بیان می‌کند. بر اساس کتاب درسی، منابع توجه شامل محرک‌های بیرونی، حافظه، انتظارات و سبک پردازش افراد است. همچنین، پدیدهٔ «آماده‌سازی» به این معنی است که مواجههٔ قبلی با یک محرک، دریافت یا پردازش بعدی آن محرک را آسان‌تر می‌کند.

گزینهٔ «۳» (غلط): کتاب درسی به روشنی بیان می‌کند که «به همهٔ چیزهایی که در دامنهٔ توجه ما قرار می‌گیرد آگاهی کامل نداریم» و مثالی نیز در این زمینه آورده شده است.

گزینهٔ «۴» (غلط): این گزینه کاملاً با مفهوم «آماده‌سازی» در تضاد است. تعریف «آماده‌سازی» دقیقاً بر این استوار است که محرک‌های قبلی (یا شبیه به آن) بر شناخت و انتخاب‌های بعدی تأثیر می‌گذارند و آن را تسهیل می‌کنند.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۷۳- گزینهٔ «۱» *(محمد حبیبی)*

در این موقعیت، پرستار باید برای مدت طولانی منتظر وقوع یک محرک نسبتاً نادر (صدای هشدار) بماند. با گذشت زمان، به دلیل خستگی، توانایی گوش‌به‌زنگی کاهش می‌یابد و احتمال نادیده‌گرفتن محرک هدف افزایش پیدا می‌کند. این همان پدیده‌ای است که در کتاب درسی با مثال پرش عقربهٔ ثانیه‌شمار توضیح داده شده است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

۷۴- گزینهٔ «۴» *(هانا احمدزاده)*

وقتی موضوع مورد توجه همیشه به صورت یکنواخت ارائه شود، فرد به آن موضوع عادت می‌کند؛ بنابراین عبارت گزینهٔ «۴» مربوط به «یکنواختی و ثبات نسبی» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: انجام دادن چند تکلیف هم‌زمان کارایی توجه را کاهش می‌دهد. البته در بعضی موارد اثر منفی انجام دادن چند تکلیف همزمان، کاهش می‌یابد: ۱- مشابه بودن تکالیف موردنظر ۲- دشوار نبودن تکالیف ۳- برخورداری فرد انجام‌دهنده از مهارت‌های لازم برای انجام تکلیف

گزینهٔ «۲»: در توجه هرچه آگاهی بیشتر باشد، نوع توجه ارادی‌تر خواهد بود و توجه ارادی زمانی شکل می‌گیرد که ما به میل و ارادهٔ خود و به طور آگاهانه به اطلاعات مشخص‌شده توجه داشته باشیم.

گزینهٔ «۳»: در هر موقعیت ردیابی هردو خطا ممکن است رخ بدهد (از دست دادن و هشدار کاذب). اینکه از دست دادن را فدای هشدار کاذب کنیم یا برعکس، بستگی به اهمیت تکلیف دارد. تکالیف مهم‌تر با هشدار کاذب همراه هستند.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۶، ۷۸، ۸۰ و ۸۱)

۷۵- گزینهٔ «۴» *(محمدعرفان فرهادی)*

بر اساس مکتب گشتالت، ما معمولاً تمایل داریم اشیاء را بر اساس شباهت آنها در یک مقوله طبقه‌بندی کنیم، بنابراین افراد با قد و رنگ چشم مشابه در مسئلهٔ مذکور به دو گروه تقسیم شدند.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۷۶- گزینهٔ «۴» *(محمدعرفان فرهادی)*

ب) نادرست است؛ او زیبایی مناظر سفرش را دیده و به حافظه سپرده، بنابراین رمزگردانی او دیداری است.

ج) نادرست است؛ در پدیدهٔ «نوک‌زبانی» فرد به علت مشکل در مرحلهٔ بازیابی قادر به پاسخگویی به سؤالی که جواب آن را می‌داند، نیست.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۴)

۷۷- گزینهٔ «۱» *(محمد حبیبی)*

باقی ماندن تصویر فلاش ← حافظهٔ حسی؛ زیرا اثر محرک برای مدت بسیار کوتاهی (حدود نیم ثانیه) باقی می‌ماند.

نگهداری شمارهٔ عملیات تا چند دقیقه ← حافظهٔ کوتاه‌مدت؛ چون هدف فقط ذخیرهٔ موقت اطلاعات است.

مقایسهٔ شمارهٔ عملیات با دانسته‌های قبلی ← حافظهٔ کاری؛ زیرا اطلاعات فقط نگهداری نمی‌شوند، بلکه برای انجام یک فعالیت ذهنی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

تعریف اولین بازدید از موزه ← حافظهٔ رویدادی؛ چون به یک تجربهٔ شخصی در زمان و مکان مشخص مربوط است.

نکته: دام اصلی سؤال، تمایز حافظهٔ کوتاه‌مدت و حافظهٔ کاری است. بسیاری از داوطلبان مرحلهٔ سوم را کوتاه‌مدت در نظر می‌گیرند، در حالی که به محض اینکه اطلاعات برای پردازش، مقایسه یا حل مسئله به کار گرفته شوند، با حافظهٔ کاری سروکار داریم، نه صرفاً حافظهٔ کوتاه‌مدت.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۸)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۷۸- گزینهٔ «۳» *(فرید هادی)*

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: خطاها به‌ترتیب حذف‌کردن و اضافه‌کردن هستند.
(فراموشی همان خطای حذف‌کردن است)

گزینهٔ «۲»: در خطای اضافه‌کردن فرد چیزهایی را بازگو می‌کند که هیچگاه نبوده‌اند تا رمزگردانی شوند؛ در واقع شخص اقدام به یادآوری مواردی می‌کند که اتفاق نیفتاده است، در حالی که علی قبلاً رمزگردانی کرده است (شعر را حفظ کرده است).

گزینهٔ «۴»: اطلاعاتی که وارد حافظه شده‌اند اما بازیابی نمی‌شوند مربوط به خطای حذف‌کردن یا همان فراموشی می‌شود.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۷۹- گزینهٔ «۳» *(محمد حبیبی)*

الف) گذشت زمان ← نداشتن مرور باعث افزایش فراموشی می‌شود.

ب) تداخل اطلاعات ← یادگیری مطالب جدید بلافاصله پس از مطلب قبلی، بازیابی آن را دشوارتر می‌کند.

ج) مشکل در نشانه‌های بازیابی ← با شنیدن اولین واژه، پاسخ بازیابی می‌شود.

د) عدم رمزگردانی ← چون از ابتدا به رنگ جلد توجه نکرده، اطلاعات اصلاً رمزگردانی نشده است.

هـ) عوامل عاطفی ← علاقه به مطلب باعث یادگیری بهتر و راحت‌تر می‌شود.

و) استفادهٔ بیش از حد از فناوری ← اتکای مداوم به فناوری و عدم تمرین یادآوری، حافظه را تضعیف می‌کند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۵)

۸۰- گزینهٔ «۴» *(محمد حبیبی)*

حذف هایلایت‌کردن یا راه‌رفتن نقص مهمی نیست، چرا که کتاب آن‌ها را فقط به‌عنوان نمونه‌هایی از روش‌های حرکتی معرفی کرده است، نه شرط لازم مطالعهٔ مؤثر. بنابراین نبود آن‌ها به معنای نقض اصل فنون بهسازی حافظه در کتاب نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در مقابل، گزینهٔ «۳» تقریباً تمام فنون را رعایت کرده است، اما اصل یادگیری با استراحت را نقض می‌کند. کتاب این اصل را صرفاً برای رفع خستگی مطرح نکرده، بلکه آن را راهکاری برای کاهش اثر تداخل مطالب می‌داند. بنابراین وقتی سه فصل بدون فاصله مطالعه شوند، با وجود اجرای سایر فنون، احتمال تداخل افزایش می‌یابد و منطق کتاب نقض می‌شود.

گزینهٔ «۱» نیز نقص مهمی دارد؛ مرور را به احساس شخصی فراموشی موکول کرده است، در حالی که کتاب تأکید می‌کند مرور باید چند ساعت پس از یادگیری انجام شود، نه پس از احساس فراموشی.

گزینهٔ «۲» دو جزء از روش «پس‌خبا» (پیش‌خوانی و سؤال‌سازی) را حذف کرده است و مراحل آن را به درستی طی نکرده است؛ همچنین آزمون مکرر را نیز انجام نداده است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۹)

عربی زبان قرآن (۲)

۸۱- گزینهٔ «۳» *(محمدمهدی یعقوبی)*

«هو الّذی»: او کسی است که (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «یُصلّی عَلَیکُم و مَلائکَتُه»: با فرشتگان خود بر شما درود می‌فرستد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لِیُخرِجَکُم»: تا شما را بیرون آورد (رد گزینهٔ ۱) / «مِن الظّلُمات إلی النّور»: از تاریکی‌ها به سوی نور (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۸۲- گزینهٔ «۴» *(ابوطالب درانی)*

«الحروف الفارسیة»: حروف فارسی (رد گزینه‌های ۲ و ۳؛ در گزینهٔ «۳»، «تمامی» اضافی است.)/ «لا توجَد»: وجود ندارد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «فی لغتهم»: در زبانشان (رد گزینهٔ ۱)/ «حروف قریبة من مخارجها»: حروفی نزدیک به مخارج آن (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۸۳- گزینهٔ «۲» *(امیرعلی فردین - گنبدکاووس)*

«إن أردتُم معرفةَ القلوب»: اگر می‌خواهید (خواستید) دل‌ها را بشناسید (رد گزینهٔ ۴)/ «لا تَسألوا»: (فعل نهی مخاطب) سؤال نکنید (رد گزینهٔ ۳) / «الصّلاة و الصّیام»: نماز و روزه (رد گزینه‌های ۱ و ۳)/ «سَلوا»: (فعل امر مخاطب) بپرسید / «صدقِ الحَدیث و أداءِ الأمانَة»: راستگویی و به جا آوردن امانت (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

در گزینهٔ «۴»، «اصلاً» هم اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه)

۸۴- گزینهٔ «۲» *(ولی برجی - ابهر)*

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «نعتصم» فعل مضارع است و همراه «کانَ» به صورت ماضی استمراری (چنگ می‌زدیم) ترجمه می‌شود.

گزینهٔ «۳»: «برنامج» مفرد است که به صورت جمع ترجمه شده است، در این گزینه «یساعد» نیز جمله وصفیه است و باید به صورت ماضی استمراری (کمک می‌کرد) ترجمه شود.

گزینهٔ «۴»: «کادَ یَقتل» به معنای «نزدیک بود بکشد» است. (دقت کنید «کادَ» را با «کانَ» اشتباه نگیرید!)

نکات مهم درسی:

۱) هرگاه جمله وصفیه به صورت مضارع بیاید و فعل در جملهٔ قبلی، ماضی باشد، معمولاً جمله وصفیه (مضارع) به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود.

۲) هرگاه فعل «أخَذَ» قبل از فعل مضارع بیاید، در ترجمهٔ آن از (شروع کرد به ....) استفاده می‌شود، مانند:

«أخذ الشابُّ یُنادی»: جوان شروع کرد به صدا زدن

«أخذنا نُطالِعُ دروسنا»: شروع کردیم به مطالعهٔ درس‌هایمان

(ترجمه)

۸۵- گزینهٔ «۴» *(مصطفی قدیمی‌فرد)*

«منتقل شده است»: (مجهول) قَد نُقِلت (رد گزینهٔ ۳) / «واژه‌هایی» (نکره): مفردات، کلمات (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «آن واژگان»: المفردات، تلک المفردات (رد گزینهٔ ۳) / «مربوط می‌شود»: ترتبطُ (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «کالاها»: (جمع) البضائع (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

نکات مهم درسی:

۱) اسم «الـ» دار + الّذی، الّتی، الّذینَ ← اسم «الـ» دار معمولاً بـه شـکل «...ـی که» ترجمه می‌شود؛ مثال: «المفردات الّتی»: واژگانی که

۲) هرگاه یک اسم نکره بیاید و جلوتر همان اسم به‌صورت معرفـه همـراه بـا «الـ» تکرار شود، «الـ» به شکل «این، آن» ترجمه می‌شود؛ مثال: مفرداتٌ (واژه‌هایی) ..... المفردات (آن واژگان)

(تعریب)

۸۶- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

ترجمهٔ عبارت صورت سؤال: «بادها به سـمتی جریـان دارنـد کـه کشـتی‌هـا نمی‌خواهند!»؛ به بیان ساده، همیشه شرایط آن‌گونه که دلخواه ماست، پیش نمی‌رود، با توجه به این مفهوم، بیت گزینهٔ «۲» مناسب است.

(مفهوم)

۸۷- گزینهٔ «۱» *(کامران عبداللهی - کوهدشت)*

«الصادقونَ» (مفردش: الصادق) اسم فاعل بر وزن «فاعِـل» اسـت و از مصـدر ثلاثی مجرّد ساخته شده است.

نکات مهم درسی:

می‌دانیم اسم فاعل و اسم مفعول بر وزن «فاعِـل / مَفعـول» از مصـدر ثلاثـی مجرّد ساخته شده است، در حالی که اگر اسم فاعل یا اسم مفعـول بـا «مُـ» شروع شود (مثل: مُعلِّم، مُعیَّن)، از مصدر مزید (باب‌ها) گرفته شده است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۸۸- گزینهٔ «۳» *(مرتضی کاظم شیرودی)*

هرگاه اسمی ابتدا به صورت نکره بیاید و همان اسم در ادامـه، همـراه «الـ» تکرار شود، می‌توان «الـ» را «ایـن» یـا «آن» ترجمـه کـرد. در گزینـهٔ «۳»، «مُعجَمٌ» نکره است و در ادامه به شکل «المُعجم» آمده است، پس به معنای «این / آن لغتنامه» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «أمرٌ طَبیعیٌّ» نکره است و پس از آن اسمی با «الـ» نیامده است.

گزینهٔ «۲»: اول باید اسم نکره بیاید سپس اسم با «الـ»، کـه در ایـن عبـارت جابه‌جا آمده‌اند.

گزینهٔ «۴»: در این عبارت نباید پـیش از «المفـردات» اسـم اشـارهٔ «تلـک» می‌آمد، زیرا خودِ «تلک» به معنای «آن» است و دیگر «الـ» نمی‌تواند معنای «آن» بدهد!

(اسم معرفه و نکره)

۸۹- گزینهٔ «۲» *(محمدرضا سوری - نهاوند)*

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «مُعجمٌ» نکره .... «یَضمُّ» جملهٔ بعد نکره

گزینهٔ «۳»: «موعظةٌ» نکره .... «تمنعُه» جملهٔ بعد نکره

گزینهٔ «۴»: «بضائعَ» نکره .... «لم یکن .... یبیعونها» جملهٔ بعد نکره

(جمله وصفیّه)

۹۰- گزینهٔ «۳» *(حمیدرضا قائدامینی - اصفهان)*

در این گزینه، «ریاح» جمع مکسّر است و دو صفت از نوع اسـم (شَـدیدة) و جمله (خَرَّبَت) دارد. (ترجمه: بادهای شدیدی وزید که خانه‌های اندکی را در کنار ساحل دریا ویران کرد!)

نکات مهم درسی:

۱) صفت به دو صورت می‌آید: صفت به صورت اسم و صفت به صورت جمله.

۲) صفت جمله (جمله وصفیّه)، بعد از یک اسـم نکـره مـی‌آیـد و دربـارهٔ آن توضیح می‌دهد.

۳) یک اسم می‌تواند همزمان هم صفت از نوع اسم و هم صفت از نوع جملـه داشته باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «أسنان» جمع مکسّر و بدون صفت است. «فاسِـدة» هـم نقـش خبر را دارد و صفت نیست. «طَبیباً» اسم مفرد مذکّر است و دو صفت از نوع اسم (حاذقاً) و جمله (یَفحصُ) دارد. (ترجمه: دندان‌هایم فاسد است، پس بـه پزشک توانمندی مراجعه می‌کنم که دندان‌ها را با دقّت معاینه کند!)

گزینـهٔ «۲»: «مَسـاکین» جمـع مکسّـر اسـت و یـک صـفت از نـوع اسـم (مُستَحقّینَ) دارد. دقت کنید «تُرضوا» جـواب شـرط اسـت و جملـه وصـفیه نیست. (ترجمه: اگر به درماندگانی مستحقّ نیکی کنید، پروردگار بزرگ خود را خشنود می‌کنید!)

گزینـهٔ «۴»: «الأفاضِـل» جمـع مکسّـر اسـت و یـک صـفت از نـوع اسـم (المَعروفینَ) دارد. (ترجمه: یکی از شایستگانِ شناخته شـده، مـرا بـه تقـوای خداوند و راستگویی سفارش کرد!)

(جمله وصفیّه)

عربی زبان قرآن (۱)

۹۱- گزینهٔ «۴» *(مرتضی کاظم شیرودی)*

«قُل»: بگو/ لا أملِکُ»: ندارم، مالک نیستم / «لِنَفسی»: بـرای خـودم (در جملـهٔ قبل از «إلّا» آمده است ← رد گزینهٔ ۳) / «نفعاً وَ لا ضَـرّاً»: سـود و زیـانی (رد گزینهٔ ۱) / «إلّا ما شاءَ الله»: جز آنچه خدا بخواهد (خواست) (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۹۲- گزینهٔ «۲» *(محمدرضا سوری - نهاوند)*

«یَطیرُ»: پرواز می‌کند (رد گزینهٔ ۴)/ «هذا الطّائر»: این پرنده (رد گزینه‌های ۳ و ۴)/ «لِیُعلن الخطر»: تا خطر را اعلام نماید (رد گزینه‌هـای ۱ و ۴)/ «یُحَـذِّر»: (در اینجا) هشدار دهد (رد گزینهٔ ۴)/ «بقیة الحَیوانات فی الغابة»: بقیهٔ حیوانات در جنگل (رد گزینهٔ ۳)/ «حتّی تَبتَعِد»: تا دور شوند (رد گزینـه‌هـای ۱ و ۳)/ «عن المِنطقة»: از منطقه (رد گزینهٔ ۱)

(ترجمه)

۹۳- گزینهٔ «۱» *(کامران عبداللهی - کوهدشت)*

«المَعالِمُ التّاریخیّةُ فی بِلادنا»: آثار تاریخی در کشور ما (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «لِیَتَعَرَّفوا عَلی تاریخها و جَمالها»: تا با تـاریخ و زیبـایی آن‌هـا آشـنا شـوند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «یَستمتعُ»: لذّت می‌برند (رد گزینهٔ ۳)/ «الأبراجِ القَدیمـةِ»: برج‌های قدیمی («آن» اضافی است ← رد گزینهٔ ۲)

(ترجمه)

۹۴- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای، با تغییر)*

صورت صحیح ترجمه: «و کرمان در تولید پسته شناخته شده است.»

(ترجمه)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۹۵- گزینهٔ «۱» *(حمیدرضا قائرامینی - اصفهان)*

«آن بیماران»: أولئکَ المَرضی (رد سایر گزینه‌ها)/ «گیاهان دارویی»: الأعشاب الطّبّیّة (رد گزینه‌های ۲ و ۳)/ «برخی از گیاهان»: بَعض النّباتات، بَعض الأعشاب (رد گزینهٔ ۳)

همچنین «النّافعَة» در گزینهٔ «۲» و «المُفیدَة» در گزینهٔ «۴» زائد و اضافی آمده‌اند و معادل فارسی آن‌ها در متن وجود ندارد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

نکات مهم درسی:

۱) هرگاه بعد از اسم اشاره، اسم «الـ» دار بیاید، اسم اشاره به صورت مفرد ترجمه می‌شود؛ مثال: «أولئکَ المَرضَی: آن بیماران»

۲) به تفاوت معنایی کلمات شبیه به هم، دقّت کنید؛ مثال: «المَرَض: بیماری»، «المَریض: بیمار»، «المَرضَی: (جمع مکسّر «المَریض») بیماران»

(تعریب)

۹۶- گزینهٔ «۴» *(محمدمهدی یعقوبی)*

«إضاعَةُ الفُرصةِ غُصّةٌ!»: تباه کردنِ فرصت، اندوه است!

در گزینهٔ «۴»، شاعر به غنیمت‌شمردن فرصت تأکید می‌کند و در مصراع دوم نیز، پیامد از دست دادن فرصت را افسوس و اندوه می‌داند؛ شاعر معتقد است اگر فرصت از دست برود، زاری و فریاد کردن یا افسوس‌خوردن به کار نمی‌آید.

در سایر گزینه‌ها، به غنیمت‌شمردن و ارزش دانستن وقت و فرصت تأکید شده است، اما به نتیجهٔ تباه شدن آن، یعنی افسوس و اندوه، اشاره‌ای نشده است.

(مفهوم)

۹۷- گزینهٔ «۲» *(مصطفی قدیمی‌فرد)*

«الحِیوانات» ← الحَیَوانات / «بِرّیّة» ← بَرّیّة (خشکی)

نکات مهم درسی:

در سؤالات ضبط حرکات، مراقب موارد زیر باشید:

۱) تفاوت تلفّظ برخی از کلمات در فارسی و عربی (در فارسی می‌گوییم: مَنطقه، حِیوانات، فارْسی، نَفت و ... در عربی: مِنطقة، حَیَوانات، فارِسی، نِفط)

۲) کلمات شبیه به هم با حرکات متفاوت (حُبّ: دوستی / حَبّ: قرص، دانه)، (بِرّ: نیکی / بَرّ: خشکی)، (ذَنَب: دم / ذَنْب: گناه)، (رِجْل: پا / رَجُل: مرد)، (عالِم: دانشمند / عالَم: جهان)، (مُزارِع: کشاورز / مَزارِع: مزرعه‌ها) و ...

(ضبط حرکات)

۹۸- گزینهٔ «۲» *(ابوطالب درانی)*

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «الیوم» قید زمان است و می‌توان آن را از جمله حذف کرد، پس نمی‌تواند مبتدای جمله اسمیّه باشد.

گزینهٔ «۲»: «تَعَلُّم» مصدر باب «تَفَعُّل» و مبتدای جمله اسمیّه است. (فراموش نکنید مصدرها اسم هستند!)

گزینهٔ «۳»: «رَبَّ» مبتدا نیست بلکه اسمی است که صدا زده شده است (پروردگارا ← مُنادی).

گزینهٔ «۴»: جمله با فعل شروع شده است و مبتدا و خبر ندارد.

(انواع جملات)

۹۹- گزینهٔ «۳» *(ولی برجی - ابهر)*

صورت سؤال، گزینهٔ نادرست را در علامت اعرابی صفت خواسته است. می‌دانیم صفت در مرفوع، منصوب و مجرور بودن، تابعِ موصوف خود است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «رائعة» صفت و منصوب به تبعیّت از موصوف خود (أفلاماً) است، در این گزینه «الجمیلة» نیز صفت و مجرور شده و از موصوفش «حیاة» که مجرور به حرف جر است، پیروی کرده است.

گزینهٔ «۲»: «کثیرینَ» صفت برای «أولیاء» است که مفعول و منصوب است، پس صفت نیز به تبعیت از آن منصوب شده و علامت نصبش نیز «یاء» است.

گزینهٔ «۳»: «المُجدّینَ» صفت برای «الطلّاب» است و باید با «واو» مرفوع شود، چون «الطلّابُ» مبتدا و مرفوع است، بنابراین «المُجدّونَ» صحیح است.

گزینهٔ «۴»: «مُتحیّرانِ» صفت و مرفوع با «الف» است و از موصوفش (سائحانِ) که فاعل و مرفوع است، تبعیّت کرده است.

نکات مهم درسی:

۱) اسم مثنّی با «الف» مرفوع و با «یاء» منصوب و مجرور می‌شود.

۲) جمع مذکر سالم با «واو» مرفوع می‌شود و با «یاء» منصوب و مجرور می‌شود.

(انواع اعراب)

۱۰۰- گزینهٔ «۳» *(امیرعلی فردین - گنبدکاووس)*

ضمیر متّصل «نا» مفعول برای فعل «وَعَدَ» است (خدا به ما وعده داد). همچنین می‌دانیم ضمیرها همگی مبنی محسوب می‌شوند.

(انواع اعراب)

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۰۱- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

«لیتکم»: ای کاش شما (رد گزینه‌های ۱و۲) / «تتعلّمون»: بیاموزید، یاد بگیرید (رد گزینهٔ ۳) / «من أبیکم»: از پدرتان (رد گزینهٔ ۳) / «أن لا تخافوا»: که نترسید (رد گزینهٔ ۳) / «مشکلة»: (اسم نکره) مشکلی (رد گزینه‌های ۲و۳) / «قد تَحدث»: (قَد + فعل مضارع ← گاهی، شاید) گاهی پیش می‌آید (رد گزینه‌های ۱و۳) / «لکُم»: برایتان

(ترجمه)

۱۰۲- گزینهٔ «۲» *(رضا معصومی)*

«لا کنزَ»: هیچ گنجی ... نیست (رد گزینهٔ ۴)/ «أنفَع من العلم»: سودمندتر از علم (رد سایر گزینه‌ها)/ «لا قَرین سوء»: هیچ هم‌نشین بدی ... نیست (رد گزینه‌های ۳ و ۴)/ «شرٌّ من الجهل»: بدتر از جهل (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

۱۰۳- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

«کثیرٌ مِن النّاس»: بسیاری از مردم (رد گزینه‌های ۲ و ۴؛ «أکثر النّاس» یعنی «بیشتر مردم») / «یَسعونَ»: (مضارع اخباری) می‌کوشند، تلاش می‌کنند، سعی می‌کنند (رد گزینهٔ ۴) / «أن یُرضوا الجمیع»: که همه را خشنود (راضی) سازند (لفظ «مردم» در گزینه‌های «۲» و «۴» اضافی است.) (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لکنّهم لا یَعلمونَ»: ولی (امّا) نمی‌دانند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «لا أحد»: (لا نفی جنس) هیچ‌کسی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «یَستَطیعُ»: (مضارع اخباری) نمی‌تواند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أن یُرضِی الجَمیعَ»: همه را خشنود (راضی) کند.

(ترجمه)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۰۴- گزینهٔ «۳» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

ترجمهٔ صحیح عبارت: گویی بخشش در هنگام قدرت، بهترین چیز است!

(ترجمه)

۱۰۵- گزینهٔ «۴» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: ترجمهٔ صحیح: ممکن نیست که همه را راضی کنی!

گزینهٔ «۲»: ترجمهٔ صحیح: همهٔ بازیکنان در مسابقهٔ تنیس روی میز شرکت کردند!

گزینهٔ «۳»: ترجمهٔ صحیح: هیچ شکی نیست که دانشمندان در طول تاریخ مثل چراغ‌ها هستند!

(ترجمه)

۱۰۶- گزینهٔ «۱» *(محمدصادق محسنی)*

«کاش»: لیتَ (رد گزینه‌های ۲ و ۳)/ «دوستم»: صدیقی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «در مسابقهٔ تنیس روی میز»: فی مسابقة کرة المنضدة / «برنده»: (خبر حروف مشبّهة بالفعل و مرفوع) فائزٌ (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(تعریب)

۱۰۷- گزینهٔ «۲» *(نوید امساکی)*

«المشفقة» صفت برای «الأمّ» است.

توضیح کلمات:

کأنَّ: از حروف مشبّهة بالفعل/ الأمّ: اسم حروف مشبّهة بالفعل/ المُشفقة: صفت برای (الأمّ)/ تُنادی: خبر حروف مشبّهة بالفعل/ ولد: مفعول یا مفعول به برای فعل (تُنادی)/ ها: مضاف الیه/ باکیاً: حال

ترجمهٔ عبارت: مثل این که مادر دلسوز، فرزندش را در حالی که گریان است، صدا می‌زند!

(تحلیل صرفی و اعراب)

۱۰۸- گزینهٔ «۳» *(نوید امساکی)*

ترجمهٔ عبارت: کاش کارمندان در شرکت ما، در کارهایشان فعّال باشند!

در عبارت داده شده، «الموظّفینَ» اسم حروف مشبّهه است و باید منصوب باشد. هم‌چنین «نشیطونَ» خبر حروف مشبّهه است و باید مرفوع باشد.

(حروف مشبّهه بالفعل)

۱۰۹- گزینهٔ «۳» *(نوید امساکی)*

در گزینهٔ «۳»، «لباس» اسم «لا» نفی جنس است و «أجمَل» خبر آن است. (ترجمهٔ عبارت: هیچ لباسی زیباتر از سلامتی نیست!)

(«لا» نفی جنس)

۱۱۰- گزینهٔ «۴» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

در گزینهٔ «۴»، حرف «لا» بر سر اسم نکرهٔ «عاقبة» آمده و از نوع نفی جنس است.

نکته:

در گزینهٔ «۱»، «ألّا» کوتاه‌شدهٔ «أن + لا» و به معنی «که نـ ...» است؛ در این حالت، «لا» از نوع نفی فعل مضارع است.

(«لا» نفی جنس)

تاریخ (۲)

۱۱۱- گزینهٔ «۳» *(محمدمهدی یعقوبی)*

با از میان برداشتن رقیبان و مخالفان داخلی، بنای پایتخت جدید و پایه‌ریزی تشکیلات سیاسی - اداری منظم در زمان منصور، خلافت عباسیان استوار شد و تمام سرزمین‌های اسلامی به استثنای اندلس، تحت فرمان آنان درآمد.

(تاریخ (۲)، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌های ۶۶ تا ۶۹)

۱۱۲- گزینهٔ «۴» *(حسین سهرابی)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) از اواخر دورهٔ مستنصر حکومت فاطمیان رو به افول نهاد.

د)خلافت فاطمیان در زمان مستنصر به اوج قدرت و نهایت وسعت خود رسید و عبیدالله مهدی بنیان‌گذار این خلافت است.

(تاریخ (۲)، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۱۳- گزینهٔ «۳» *(علیرضا پدرام)*

از عوامل شکست سپاه ایران در قادسیه، می‌توان به اختلاف‌های داخلی ایرانیان، ناامیدی رستم فرخزاد (فرماندهٔ سپاه ساسانی) از پیروزی و همکاری برخی دهقانان و قبیله‌های عرب ساکن سواد با مسلمانان اشاره کرد. همچنین خبر پیروزی خیره‌کنندهٔ اعراب مسلمان بر رومیان در شام، موجب تقویت روحیه و انگیزهٔ جنگاوران عرب در قادسیه شد.

(تاریخ (۲)، اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی - ایرانی، صفحهٔ ۸۲)

۱۱۴- گزینهٔ «۴» *(فاطمه عزیزی)*

تشریح عبارت‌ها:

الف) مربوط به علویان طبرستان است؛ زیرا از سادات علوی بودند و نقش مؤثری در ترویج اسلام در میان ایرانیان به‌ویژه ساکنان طبرستان، دیلم و گیلان داشتند و با رفتار و اخلاق پسندیدهٔ خود، مورد اعتماد توده‌های مردم قرار گرفتند. مؤسس زیاریان نیز، مرداویج بوده که با شکست سپاهیان خلیفه، شهرها و ولایات مختلف ایران را گرفت و عاملان خلیفه را از آنجا راند. (رد گزینهٔ «۱»)

ب) سلسله‌های طاهریان و سامانیان، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانیِ منطقهٔ خراسان و ماوراءالنهر داشتند. در واقع این دو سلسله را دودمان‌های زمین‌داری پایه‌گذاری کردند که از قدرت و نفوذ اقتصادی و پشتوانهٔ اجتماعی و فرهنگی قابل ملاحظه‌ای در دیار خود برخوردار بودند. دهقانان در سده‌های نخستین هجری، علاوه بر مشارکت در امور محلی، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دورهٔ باستان به دورهٔ اسلامی ایفا کردند.

ج) یعقوب لیث صفاری بدون فرمان و بی‌اجازهٔ خلیفهٔ عباسی به قدرت رسید، اما موفقیت‌های او در سرکوب خوارج و جهاد با کفار مرزهای شرقی، موجب شد که خلیفه، فرمان حکومت سیستان، کابل و بلخ را برای وی بفرستد. (رد گزینهٔ «۲»)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

د) در فاصلهٔ سده‌های سوم تا پنجم هجری بـه‌ویـژه در دوران حکومـت‌هـای طاهریان، سامانیان و آل‌بویه، فعالیت‌های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود. در آن زمان کشاورزی، تجـارت و صـنعت رشـد چشـمگیری یافـت. بـه واسطهٔ چنین رشدی بود که شهر و شهرنشینی در قلمـرو آل‌بویـه گسـترش یافت. (رد گزینهٔ «۳»)

(تاریخ (۲)،ظهور و گسترش تمدن ایرانی – اسلامی، صفحه‌های ۹۰، ۹۲ تا ۹۴)

۱۱۵- گزینهٔ «۲» *(عاطفه طاهر)*

ترجمه و تلخیص تاریخ طبری با عنوان تـاریخ بلعمـی در دورهٔ سـامانیان بـه زبان فارسی تألیف شد. همچنین حکیم فردوسی نیز سـرودن شـاهنامه را در اواخر همین دوره شروع کرد. ابوعلی‌سینا فلسفهٔ مشایی را به اوج رساند.

در سده‌های ۳ تا ۵ هجری، اسلام از طریق بازرگانان و دریانوردان ایرانـی بـه هندوستان، چین، جنوب شرقی آسیا و حوزهٔ شرق آفریقا راه یافت.

(تاریخ (۲)، ظهور و گسترش تمدن ایرانی – اسلامی، صفحه‌های ۹۵، ۹۷ و ۱۰۰)

تاریخ ایران و جهان (۱)

۱۱۶- گزینهٔ «۲» *(فاطمه عزیزی)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) برخی از جهانگردان اروپایی که در دوران فرمانروایی صفویان بـه ایـران آمدند، با کنجکاوی زیاد در جست‌وجوی بناها و آثار تاریخی دورهٔ هخامنشی به‌خصوص در فارس بودند.

ج) امروزه دوران سلسله‌های پیشدادیان و کیانیان، بـه‌عنـوان دورهٔ افسـانه‌ای (اساطیری) تاریخ ایران شناخته می‌شود.

د) در سال ۱۳۰۶ هجری شمسـی، کـاوش‌هـای باسـتان‌شناسـی از انحصـار فرانسویان خارج شد و باستان‌شناسان برجسته‌ای از کشورهای مختلف ماننـد ارنست هرتسفلد آلمانی و آرتور پوپ آمریکـایی شـروع بـه فعّالیـت کردنـد و دامنهٔ کاوش‌های باستان‌شناسی وسیع‌تر شد.

(تاریخ (۱)، مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۵ و ۶۷)

۱۱۷- گزینهٔ «۳» *(علیرضا پدرام)*

تشریح موارد:

الف) ساخت ظروف و ابزار سفالی: از حدود ۸ هزار سال پیش

ب) اهلی کردن گوسفند و بز: از حدود ۱۲ هزار سال پیش

ج) ساخت ابزارها و زیورآلات مسی: از حدود ۸ هزار سال پیش

د) کشت گیاهانی مانند گندم و جو: از حدود ۱۲ هزار سال پیش

(تاریخ (۱)، سپیده‌دم تمدن ایرانی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۱۸- گزینهٔ «۳» *(تابان صیقلی)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) روابط تجاری میان ایلامیان با هند و آسیای صغیر برقرار بـود (بـا چـین ارتباط تجاری نداشتند.) و ارتباط‌های سیاسی و تجاری، موجب شـکل‌گیـری روابط فرهنگی میان این سرزمین‌ها شد و دین، زبان، خط و فرهنگ آن‌هـا را تحت تأثیر قرار داد.

ج) چغازنبیل از خشت خام ساخته شده اسـت و روکشـی از آجرنوشـته‌هـا و آجرهای لعاب دارد. (مصالح اصلی خود بنا، از خشت خام است).

(تاریخ (۱)، سپیده‌دم تمدن ایرانی، صفحه‌های ۷۶ تا ۷۸)

۱۱۹- گزینهٔ «۲» *(حامد صفرخانیان)*

تشریح عبارت‌ها:

الف) تحقیقات جدید تاریخی که در دو قـرن اخیـر انجـام گرفتـه، آگـاهی و شناخت از تاریخ ایران در دوران باستان را متحول کرده اسـت. بـر پایـهٔ ایـن تحقیقات، مادی‌ها بنیان‌گذار نخسـتین حکومـت آریـایی در ایـران شـناخته می‌شوند.

ب) دربارهٔ سکونتگاه اولیهٔ اقـوام هنـد و اروپـایی و زمـان و مسـیر مهـاجرت آریاییان به ایران و هند، اتفاق نظر وجود ندارد. عـده‌ای از مورخـان احتمـال می‌دهند که اقوام هند و اروپایی، نخست در علفزارهای واقع در شمال شـرق فلات ایران و جنوب روسیه در حوالی دریاچهٔ آرال می‌زیسته‌اند.

ج) دربارهٔ .... و زمان و مسیر مهاجرت آریاییان به ایـران و هنـد، اتفـاق نظـر وجود ندارد. .... . بر اساس فرضیه‌ای که تعداد قابل توجهی از باستان‌شناسان و مورخان آن را پذیرفته‌اند، اقوام آریایی در حدود ۱۵۰۰قبـل از مـیلاد وارد فلات ایران شدند.

از سیاق عبارت‌های موجود، برمی‌آید که میزان قطعیت گزاره «ب» ضعیف‌تر از گزارهٔ «ج» یا حداقل برابر با آن است، زیرا بر سر آن‌ها بین مورخین اتفـاق نظر وجود ندارد و همچنین گزارهٔ «ب» را تنها عده‌ای از مورخان قبول دارند، اما گزارهٔ «ج» مورد قبول عدهٔ قابل توجهی از مورخان است، اما گزارهٔ «الف» که طبق تحقیقات جدید، بیشـترین اعتبـار را نـزد مـورخین دارد و حـداقل می‌دانیم که از سایر گزینه‌ها دقیق‌تر و قطعی‌تر است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: بخش اول گزینه صحیح است، اما بخش دوم غلط می‌باشد.

گزینهٔ «۳»: بخش اول گزینه غلط است، هرچند بخش دوم صحیح است.

گزینهٔ «۴»: هر دو بخش غلط است.

(تاریخ (۱)، از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

۱۲۰- گزینهٔ «۳» *(علیرضا آزادی‌زاده)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

عبارت «ب»: داریوش بزرگ برای دفع حملات قبایل صحراگرد بـه منـاطقی دوردست در شمال دریای سیاه و جنوب روسیهٔ کنونی حمله کرد .

عبارت «ج»: آخرین پادشاه هخامنشی، داریوش سوم بود کـه انـدکی بعـد از اردشیر سوم به تخت پادشاهی نشست.

(تاریخ (۱)، از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۹)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

جغرافیا (۲)

۱۲۱- گزینهٔ «۲» *(هامد صفرخانیان)*

علاوه بر عوامل آب و هوایی و خـاک، نـوع نـاهمواری‌هـا و ارتفاعـات نیـز در پراکندگی پوشش گیاهی و زندگی جـانوری نـواحی تـأثیر مـی‌گذارنـد؛ زیـرا گیاهان و جانوران در ارتفاع معینی قادر بـه زیسـتن هسـتند. هرچـه ارتفـاع افزایش می‌یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهـان، انبـوهی و درجـهٔ رشـد گیاهان و همچنین فصل رویش آن‌ها کمتر و کوتاه‌تـر مـی‌شـود. بـه عـلاوه، شیب دامنه‌ها بر عمق خـاک و زهکشـی آن اثـر مـی‌گـذارد. در دامنـه‌هـای پرشیب، ضخامت خاک کمتر است و این دامنه‌ها کمتـر مـی‌تواننـد آب را در خود نگه دارند.

از متن بالا نتیجه می‌گیریم:

الف) میزان ارتفاع با تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی، درجهٔ رشـد گیاهان و فصل رویش آن‌ها رابطهٔ عکس دارد؛ یعنـی هرچـه ارتفـاع افـزایش پیدا کند، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی، درجهٔ رشـد گیاهـان و فصل رویش آن‌ها کمتر می‌شود. و هرچه ارتفـاع کـاهش پیـدا کنـد، تعـداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی، درجهٔ رشد گیاهان و فصل رویش آن‌ها بیشتر می‌شود.

ب) میزان شیب با عمـق خـاک، زهکشـی خـاک، ضـخامت خـاک و میـزان نگهداری آب رابطهٔ عکس دارد؛ یعنی هرچه شیب افزایش پیـدا کنـد، عمـق خاک، زهکشی خاک، ضخامت خاک و میزان نگهداری آب کمتر مـی‌شـود. و هرچه شیب کاهش پیدا کند، عمق خاک، زهکشی خاک، ضـخامت خـاک و میزان نگهداری آب بیشتر می‌شود.

تنها گزینهٔ صحیح که رابطهٔ این موارد را به‌درستی رعایت کرده، گزینهٔ «۲» است.

(جغرافیا (۲)، نواحی زیستی، صفحهٔ ۵۷)

۱۲۲- گزینهٔ «۳» *(فاطمه عزیزی)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: چرای بی‌رویهٔ دام‌ها در نواحی بیابانی و کوهستانی است.

گزینهٔ «۲»: جزر و مد در ناحیهٔ بیابانی وجود نـدارد کـه از آن بتـوان انـرژی ساخت.

گزینهٔ «۴»: معادن در مناطق بیابانی و کوهستانی موجود است نه در سواحل که اهمیت داشته باشد.

(جغرافیا (۲)، نواحی زیستی، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰ و ۶۲ و ۶۳)

۱۲۳- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای – کنکور خارج از کشور ۱۴۰۱)*

در خانوادهٔ زبانی آفرو ـ آسیایی، زبان مردم عرب و یهـود، زبـان قـومِ سـامی است و زبان بعضی از مردم شمال آفریقا، زبان قوم حامی است.

(جغرافیا (۲)، نواحی فرهنگی، صفحهٔ ۷۰)

۱۲۴- گزینهٔ «۳» *(یاسین ساعدی)*

تشریح گزینه‌ها:

گزینـهٔ «۱»: یهودیـان در شـهرها و نـواحی بـزرگ بازرگـانی پراکنـده‌انـد و سرزمین مشخصی ندارند (فلسطین اشغالی یکی از مراکز تجمـع آن‌هاسـت). همچنین در کتاب درسی اشاره‌ای به «کنیسه» نشده است.

گزینهٔ «۲»: اسلام علاوه‌بر آسیا و آفریقا، در سایر قاره‌ها نیـز پراکنـده اسـت. همچنین چشم‌اندازهای اسلامی فقط محدود به مساجد و زیارتگاه‌ها نیست و شامل هنر، معماری، بازارها و ... می‌شود.

گزینهٔ «۳»: انسان‌ها با تغییراتی که در محیط‌های طبیعی به وجود می‌آورند، چشم‌اندازهای فرهنگی را خلق می‌کنند. امروزه شـمار پیـروان مسـیحیت در قاره‌های اروپا، امریکا، استرالیا و نیوزیلند و .... بیشتر است.

گزینهٔ «۴»: بودایی‌گرایی از ادیان مبتنی بر پرسش غیرخدای یگانه است.

(جغرافیا (۲)، نواحی فرهنگی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

۱۲۵- گزینهٔ «۴» *(علیرضا پدرام)*

فروش غذای ژاپنـی در تهـران نشـان‌دهنـدهٔ پدیـدهٔ پخـش فرهنگـی اسـت (یکسان‌سازی فرهنگ‌هـا توسـط کشـورهای سـلطه‌گـر انجـام مـی‌شـود← نادرستی گزینه‌های ۱ و ۳). از طرفی، ایران و ژاپن فاصلهٔ زیادی از هم دارند، بنابراین پدیدهٔ پخش فرهنگی میان این دو ناحیه، بدون تماس مستقیم اتفاق افتاده است (نادرستی گزینهٔ ۲).

(جغرافیا (۲)، نواحی فرهنگی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۱)

جغرافیای ایران

۱۲۶- گزینهٔ «۴» *(علیرضا سالمی)*

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: عامل پرفشار جنب حاره‌ای، مانع از صعود هوا و در نتیجه مـانع از تشـکیل ابـر و بارنـدگی مـی‌شـود و بـه همـین دلیـل، نزدیـک آب‌هـای خلیج‌فارس و دریای عمان، بارش بسیار کم است؛ امـا نزدیکـی بـه دریاهـا و منابع رطوبتی در سواحل شمالی کشور (دریای خزر) در افزایش بارش نقش مهمی دارد.

گزینهٔ «۲»: استان‌های آذربایجان غربی و شـرقی کـه در عـرض‌هـای بـالای جغرافیایی قرار دارند و زاویهٔ تابش خورشید مایل‌تر است، مقدار تابش کمتـر و هوا سردتر است؛ در کشور ما به‌طور میانگین، میزان دما از شمال به جنوب بیشتر می‌شود.

گزینهٔ «۳»: «ج» و «ب»، به‌ترتیب با ویژگی‌های سـواحل شـمالی و جنـوبی کشور ارتباط دارند؛ در سواحل شمالی کشور، دریای خزر در افزایش بـارش، نقش مهمی دارد و در مناطق جنوبی کشور و سواحل خلیج‌فـارس و دریـای عمان، کمربند پرفشار مانع از صعود هوا و بارندگی می‌شود.

گزینهٔ «۴»: در مناطق شمالی کشور که در عرض‌های بالای جغرافیایی قـرار دارند و زاویهٔ تابش خورشید مایل‌تر است، مقدار تابش کمتـر و هـوا سـردتر است؛ عامل پرفشار جنـب حـاره‌ای در تابسـتان بـه داخـل کشـور پیشـروی می‌کند و مانع از ریزش بارش در دورهٔ گرم سال در کشور می‌شود.

(جغرافیای ایران، آب و هوای ایران، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۲۷- گزینهٔ «۲» *(محمدمهدی یعقوبی)*

طبق قاعده، با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، دمای هوا به‌طور میانگین حدود ۶ درجهٔ سانتی‌گراد کاهش می‌یابد. در صورت سؤال، گفته شده است که دمای سطح زمین، ۲۴+ درجهٔ سانتی‌گراد است؛ پس با تشکیل یک الگو، می‌توانیم پی ببریم که در ارتفاع چند متری دما به صفر درجهٔ سانتی‌گراد رسیده است:

۲۴ ۱۸ ۱۲ ۶ ۰

−۶ −۶ −۶ −۶

بنابراین طبق قاعدهٔ گفته‌شده، به ازای هر ۶ درجه کاهش دما، ارتفاع ۱۰۰۰ متر افزایش می‌یابد؛ در نتیجه ارتفاع کوه ۴۰۰۰ متر خواهد بود.

(جغرافیای ایران، آب و هوای ایران، صفحهٔ ۳۹)

۱۲۸- گزینهٔ «۲» *(یاسین ساعدی)*

بررسی عبارت‌ها:

الف) این عبارت، دقیقاً توصیف وارونگی دماست.

ب) لوت یکی از خشک‌ترین بیابان‌های ایران است. بخش زیادی از این بیابان به‌دلیل قرارگیری در منطقهٔ فشار زیاد جنب‌حاره‌ای، کمتر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد و در تاریخ ۲۷ تیرماه ۱۳۹۵، به‌عنوان اولین اثر طبیعی ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار گرفت.

ج) این عبارت نیز، توصیف ریزگردهاست.

د) کویر، بخشی از بیابان است و به نمک‌زارهای پف‌کرده‌ای گفته می‌شود که تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری آن است.

(جغرافیای ایران، آب و هوای ایران، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۱۲۹- گزینهٔ «۱» *(علیرضا پدرام)*

ویژگی خاص دریای عمان: دسترسی به همهٔ آب‌های آزاد جهان

ویژگی خاص خلیج فارس: مقصدِ تنها رود قابل کشتیرانی ایران (کارون)

ویژگی‌های مشترک دریای عمان و خلیج فارس: تجارت دریایی، پرورش انواع ماهی و میگو

(جغرافیای ایران، منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶)

۱۳۰- گزینهٔ «۴» *(راضیه ابراهیمی‌نژاد)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: اغلب دریاچه‌های دائمی ایران در نیمهٔ غربی کشور قرار دارند که از نظر شرایط آب و هوایی، جزء نواحی مرطوب و نیمه‌مرطوب کشور هستند. آب بعضی از این دریاچه‌ها شور و برخی دیگر آب شیرین دارند. (قید «همگی» نادرست است.)

گزینهٔ «۲»: طبق متن کتاب، دریاچه‌های روی قله‌های آتشفشانی (مانند سبلان) دائمی هستند.

گزینهٔ «۳»: دریاچهٔ مهارلو دائمی است، اما نیریز طبق متن کتاب جزء دریاچه‌های فصلی محسوب می‌شود.

(جغرافیای ایران، منابع آب ایران، صفحهٔ ۵۷)

فلسفهٔ یازدهم

۱۳۱- گزینهٔ «۴» *(حسین آفوندی راهنماپی)*

جامعهٔ آتن در زمان سقراط متأثر از اندیشه‌های سوفسطائیان بود. آنها معتقد بودند جهان را نمی‌توان شناخت و آنچه که علم و دانش می‌نامیم ساخته و پرداختهٔ ذهن ماست و مطابق واقعیت نیست. سوفیست‌ها با ابزار مغالطه و جدل و فن سخنوری توانستند اندیشه‌های خود را انتشار دهند و بر زندگی مردم تأثیر بگذارند. تحت تأثیر چنین اندیشه‌هایی، اخلاق و فضیلت در میان مردم کم‌رنگ شده بود و بسیاری از مردم به دنبال حق جلوه‌دادن باطل بودند.

نکته: شخص سقراط برای زنده‌کردن تفکر عقلانی و استواری فضیلت قیام کرد و پرچم علم و فضیلت را برافراخت.

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحهٔ ۳۷)

۱۳۲- گزینهٔ «۲» *(حسین آفوندی راهنماپی)*

سقراط در دادگاه می‌گوید: «اکنون که خداوند مرا مأمور کرده تا در جست‌وجوی دانش بکوشم و آن را به دیگران بیاموزم، آیا پسندیده است که از ترس مرگ یا هر خطر دیگری از فرمان الهی سربتابم؟»

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحهٔ ۴۱)

۱۳۳- گزینهٔ «۲» *(پرگل رحیمی)*

گزینهٔ «۲» درست است، زیرا در این رویکرد پرسش‌ها به گونه‌ای هدایت می‌شوند که تناقض‌های درونی پاسخ‌ها آشکار شده و تعریف دقیق‌تری از مفاهیم بنیادین مورد پرسش شکل گیرد. هدف نهایی نزدیک شدن به حقیقت از طریق تحلیل عقلانی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: نادرست است، چون این روش مبتنی بر مشاهدهٔ تجربی و داده‌های حسی نیست بلکه بر تحلیل مفهومی و عقلانی استوار است.

گزینهٔ «۳»: نادرست است، زیرا هدف روش سقراطی تأیید باورهای عمومی نیست، بلکه به چالش کشیدن آنهاست.

گزینهٔ «۴»: نادرست است، چون هدف صرفاً اقناع یا خطابه نیست، بلکه جست‌وجوی حقیقت و اصلاح فهم است.

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۳۴- گزینهٔ «۳» *(پرگل رحیمی)*

سقراط با رد ادعای دانایی خود، تعریف رایج از دانش را دگرگون می‌کند و دانایی را در آگاهی به نادانی خویش می‌داند. این رویکرد، نوعی نقد مفهومی و بازتعریف معرفت است.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: سقراط دانش را به انباشت اطلاعات طبیعی یا کیهانی تقلیل نمی‌دهد.

گزینهٔ «۲»: او اتهام را نمی‌پذیرد و دفاع او مبتنی بر بازاندیشی فلسفی است، نه سازش با باور عمومی.

گزینهٔ «۴»: او منکر امکان شناخت نیست، بلکه حد آن را مشخص می‌کند و نوعی معرفت اخلاقی-عقلی را حفظ می‌کند.

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۳۵- گزینهٔ «۲» *(فیروز نژادنجف - تبریز)*

اساساً پرسش و پاسخ سقراطی یا هر نوع پرسش و پاسخ دیگری بیانگر امکان شناخت است. یعنی ما توانایی شناخت آن چیزهایی را که درباره‌شان سؤال می‌پرسیم داریم و از طریق مطرح‌کردن پرسش‌ها و گفت‌وگو در باب آنها می‌توانیم به شناخت صحیحی از آن موضوعات دست یابیم.

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه و امکان شناخت، صفحه‌های ۳۷، ۳۸، ۴۵ و ۴۶)

۱۳۶- گزینهٔ «۴» *(موسی سپاهی - سراوان)*

متن درس می‌گوید: «ما می‌دانیم که شناختمان محدود است و حقایق بسیاری وجود دارد که نمی‌دانیم.» این یک مشاهدهٔ معرفت‌شناختی دربارهٔ «محدودیت شناخت» است. اما این بدان معنا نیست که تنها راه منطقی «شکاکیت مطلق» است (اینکه بگوییم هیچ‌چیز را نمی‌توان دانست). کتاب درسی بر «کوشش برای تشخیص درست از غلط» تأکید دارد، درحالی‌که شکاکیتِ محض تلاش برای تشخیص درست از غلط را بی‌معنا می‌داند. در واقع، عبارت مذکور از کتاب درسی «آگاهی از محدودیت شناخت انسان» را مطرح کرده، اما گزینهٔ «۴» آن را به «انکار امکان شناخت» (شکاکیت مطلق) تعمیم داده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: شناخت «به‌تدریج افزایش می‌یابد» و با «آموختن» همراه است. در فلسفه، چیزی که از طریق یادگیری و گام‌به‌گام تغییر می‌کند، پدیده‌ای «تکوین‌یافته» و «پویا» است، نه پدیده‌ای که از ابتدا کامل و ثابت (ایستا) باشد. استدلال کاملاً منطقی است.

گزینهٔ «۲»: ما به «موجودات نامحسوس و جهانی غیر از جهان مادی» می‌اندیشیم. این یعنی شناخت ما (فکر و باور) می‌تواند موضوعاتی را در بر بگیرد که در قلمرو «محسوسات» (دیدن و شنیدن) نیستند.

گزینهٔ «۳»: «گاهی متوجه می‌شویم که دچار خطا شده‌ایم.» برای اینکه بفهمیم «خطا کرده‌ایم»، اول باید «خودمان» و «وضعیت فعلی دانشمان» را بشناسیم. پس این «آگاهی از خود» است که اجازه می‌دهد بفهمیم کجا اشتباه کرده‌ایم و سپس آن را اصلاح کنیم.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵، ۴۷، ۴۸)

۱۳۷- گزینهٔ «۲» *(امیرمحمد قلعه‌کاهی)*

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) شناخت ما به‌تدریج افزایش می‌یابد؛ ما در آغاز تولد چیزی نمی‌دانیم بلکه گام‌به‌گام با پدیده‌های جهان آشنا می‌شویم.

ج) ما می‌دانیم که علی‌رغم گستردگی شناخت و فهم ما از جهان و خود، باز هم شناخت ما بسیار محدود است.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۴، ۴۵، ۴۷ و ۴۸)

۱۳۸- گزینهٔ «۱» *(امیرمحمد قلعه‌کاهی)*

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: این گزینه تناقض ندارد، چراکه باورهای اشتباه قبلی مربوط به گذشته است و این جمله مربوط به حال است، پس بین اجزای این گزاره تفاوت وجود دارد.

گزینهٔ «۲»: این گزینه خود متناقض است، اگر هیچ چیز قابل دانستنی نیست، پس خود این جمله را هم نباید می‌دانستیم.

گزینهٔ «۳»: خود متناقض است، ادعای دانستن یک چیز، با محتوای انتهای جمله که ادعای نادانی مطلق است، تناقض دارد.

گزینهٔ «۴»: تناقض دارد، گوینده در حین بیان جمله دارد یک مفهوم را به دیگران منتقل می‌کند و عملش حرفش را نقض می‌کند.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۸)

۱۳۹- گزینهٔ «۳» *(فیروز نژادنجف - تبریز)*

نمی‌دانم سقراط بیانگر جهل ساده است. سقراط خود را در برخی امور نادان می‌داند، اما توانایی شناخت خود را نفی نمی‌کند. بنابراین اقرار به جهل باعث می‌شود تلاش در جهت دانایی در او شکل بگیرد. بنابراین «نمی‌دانم» سقراط معنای «هنوز نمی‌دانم» می‌دهد. درحالی‌که سوفسطائیان امکان شناخت را نفی می‌کنند و مرادشان از «نمی‌دانم» انکار توانایی شناخت در انسان است.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: تنها «نمی‌دانم سوفسطائیان» شک مطلق است که منجر به تناقض می‌شود.

گزینهٔ «۲»: تنها «نمی‌دانم سقراط» بیانگر این مفهوم است که «هنوز شناختی در مورد یک چیز نداریم، ولی می‌توانیم به شناخت برسیم».

گزینهٔ «۴»: «نمی‌دانم سقراط» شک در برخی علوم است، «نمی‌دانم سوفسطائیان» شک مطلق است و تمام دانش‌ها را در بر می‌گیرد.

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه و امکان شناخت، صفحه‌های ۴۰، ۴۲، ۴۷ و ۴۸)

۱۴۰- گزینهٔ «۴» *(پرگل رحیمی)*

استدلال متن کتاب درسی بر این نکته استوار است که وجود خطا یا اختلاف در ادراک‌ها، صرفاً نشان‌دهندهٔ محدودیت شناخت است نه نفی اصل امکان معرفت. همچنین شکاکیت مطلق (انکار هرگونه توانایی دانستن) خودمتناقض است، زیرا برای بیان آن نیز نوعی ادعا به دانستن لازم است.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: تغییرپذیری ادراک حسی به‌تنهایی نفی‌کنندهٔ امکان شناخت نیست.

گزینهٔ «۲»: اختلاف ادراک‌ها مستلزم انکار واقعیت مستقل نیست.

گزینهٔ «۳»: به نسبی‌گرایی معرفتی اشاره دارد، نه شکاکیت مطلق.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

منطق

۱۴۱- گزینهٔ «۲» *(جواد پاکدل - فاروج)*

اگر قضیهٔ «هر الف ب است» را عکس مستوی کنیم، تبدیل به قضیهٔ «بعضی ب الف است» می‌شود و متناقض قضیهٔ اخیر «هیچ ب الف نیست» خواهد شد. (رد سایر گزینه‌ها)

(منطق، احکام قضایا، صفحه‌های ۶۳، ۶۷ و ۶۸)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۴۲- گزینهٔ «۳» *(جواد پاکدل - فاروج)*

کذب هم‌زمان قضایای متداخل تحت تضاد و همین‌طور قضایای متناقض ممکن نیست و عبارت تا اینجا درست بیان شده است، اما ادامهٔ جمله که گفته است «اما صدق هم‌زمان آنها ممکن است» نادرست است، زیرا صدق هم‌زمان قضایای متناقض ممکن نیست. گرچه صدق هم‌زمان قضایای متداخل تحت تضاد ممکن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در قضایای متداخل تنها از صدق قضیهٔ کلیه و کذب قضیهٔ جزئیه می‌توان دربارهٔ صدق یا کذب قضیهٔ متداخل آن نتیجهٔ قطعی گرفت. در دو حالت دیگر نتیجه‌گیری قطعی امکان‌پذیر نیست.

گزینهٔ «۲»: صدق هم‌زمان دو قضیهٔ متضاد و متناقض محال و غیرممکن می‌باشد، اما کذب هم‌زمان دو قضیهٔ متضاد ممکن است.

نکته: صدق و کذب هم‌زمان قضایای متناقض محال است.

گزینهٔ «۴»: در قضایای متداخل از صدق قضیهٔ کلیه می‌توانیم صدق قضیهٔ متداخل جزئیهٔ آن را به دست آوریم و همین‌طور از کذب قضیهٔ جزئیه هم به کذب قضیهٔ متداخل کلیهٔ آن برسیم.

(منطق، احکام قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۷)

۱۴۳- گزینهٔ «۲» *(موسی اکبری)*

صورت سؤال به دنبال قضیه‌ای است که نه صادق باشد و نه حتی احتمال صدق آن برود.

متداخل قضیهٔ کاذب «بعضی الف ب نیست» قضیهٔ کاذب «هیچ الف ب نیست» خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: متداخل قضیهٔ صادق «هر الف ب است» قضیهٔ صادق «بعضی الف ب است» خواهد بود که عکس مستوی آن حتماً صادق است.

گزینهٔ «۳»: در تضاد، اگر یکی از طرفین تقابل کاذب باشد، طرف دیگر می‌تواند صادق یا کاذب باشد.

گزینهٔ «۴»: متناقض قضیهٔ کاذب «هر الف ب است» قضیهٔ صادق «بعضی الف ب نیست» می‌شود که عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد؛ یعنی صدق یا کذب عکس مستوی آن به‌صورت حتمی مشخص نیست و ممکن است صادق یا کاذب باشد.

(منطق، احکام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۱۴۴- گزینهٔ «۱» *(موسی سپاهی - سراوان)*

در منطق اگر قضیه‌ای کاذب باشد، نقیض آن (متناقض) حتماً صادق است (طبق قاعدهٔ تناقض). اما در مورد «تضاد» اگر قضیهٔ موجبهٔ کلیه کاذب باشد، صدق یا کذب قضیهٔ سالبهٔ کلیه (متضادش) «نامعلوم» است؛ یعنی ممکن است صادق باشد و ممکن است کاذب باشد. پس «قابل استنتاج نبودنِ» صدقِ متضاد در حالت کذب اصل کاملاً صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: رابطهٔ دو قضیهٔ مذکور در این گزینه تداخل است.

گزینهٔ «۳»: اگر دو قضیهٔ متضاد («هر الف ب است» و «هیچ الف ب نیست») هر دو کاذب باشند، طبق قواعد منطقی نقیض‌های آنها (که همان قضایای جزئیهٔ متناقضشان هستند) حتماً صادق می‌شوند، نه کاذب.

گزینهٔ «۴»: نقیض «موجبهٔ کلیه»، «موجبهٔ جزئیه» نیست، بلکه «سالبهٔ جزئیه» است.

(منطق، احکام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

۱۴۵- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور خارج از کشور ۹۴)*

سالبهٔ جزئیه عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد. در صورتی‌که برای سالبهٔ جزئیه عکس لازم‌الصدق در نظر بگیریم، دچار مغالطهٔ ایهام انعکاس شده‌ایم.

(منطق، احکام قضایا، صفحهٔ ۶۹)

۱۴۶- گزینهٔ «۴» *(حسین آخوندی راهنماپی)*

نمی‌توان از دو قضیه‌ای که ارتباطی با هم ندارند نتیجه‌ای گرفت. برای آنکه ارتباطی میان دو قضیه برقرار شود، باید جزء مشترکی میان آنها وجود داشته باشد. به عبارت دیگر لازم است موضوع یا محمول یکی از مقدمات قرین موضوع یا محمول دیگری باشد. به همین دلیل به این نوع از قیاس «قیاس اقترانی» می‌گویند.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحهٔ ۷۲)

۱۴۷- گزینهٔ «۳» *(حسین آخوندی راهنماپی)*

مغالطهٔ «عدم تکرار حد وسط» می‌تواند ناشی از اشتراک لفظی، وجود کلمه‌ای اضافی در یک مقدمه نسبت به مقدمهٔ دیگر و... باشد. مثلاً در مقدمات زیر حد وسط مشترک وجود ندارد و اشتراک لفظی هم نداریم. بلکه محمول قضیهٔ اول «دارای موش» است که ظاهر و مفهوم آن با «موش» (موضوع قضیهٔ دوم) کاملاً متفاوت است:

الف) دیوار دارای موش است.

ب) موش دارای گوش است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۴۸- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

قیاس مذکور نامعتبر است، زیرا هر دو مقدمهٔ آن سالبه هستند. (نقض شرط اول اعتبار قیاس اقترانی)

(منطق، قیاس اقترانی، صفحهٔ ۷۷)

۱۴۹- گزینهٔ «۱» *(فرهاد قاسمی‌نژاد)*

این قیاس از شکل اول است و در شکل اول حدوسط در مقدمهٔ اول محمول و در مقدمهٔ دوم موضوع است. اگر محمول مقدمهٔ اول علامت مثبت داشته باشد، آن مقدمه باید سالبه باشد که در این صورت طبق قانون نتیجهٔ قیاس نتیجه هم سالبه می‌شد. ازآنجاکه نتیجه موجبه است، بنابراین محمول هیچ‌کدام از مقدمه‌ها نمی‌تواند علامت مثبت داشته باشد و هر دو مقدمه موجبه‌اند. (تأیید نادرستی گزینهٔ «۱» و درستی گزینهٔ «۳»)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۲»: حد وسط در مقدمهٔ اول محمول است و علامتش منفی است. بنابراین طبق شرط دوم اعتبار قیاس در مقدمهٔ دوم باید علامت مثبت داشته باشد. پس مقدمهٔ دوم باید سور کلی داشته باشد تا موضوع آن (حد وسط) علامت مثبت داشته باشد.

گزینهٔ «۴»: «الف» در نتیجهٔ قیاس علامت مثبت دارد، پس طبق شرط سوم اعتبار باید در مقدمات هم علامتش مثبت باشد. ازآنجاکه موضوع نتیجه از مقدمهٔ اول می‌آید و حد وسط محمولِ مقدمهٔ اول است، پس «الف» موضوع مقدمهٔ اول است و باید این مقدمه سور کلی داشته باشد که علامت «الف» مثبت شود.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۹)

۱۵۰- گزینهٔ «۴» *(امیرمحمد قلعه‌کاهی)*

با توجه به قواعد و شرایط اعتبار قیاس اقترانی مقدمهٔ دوم این قیاس قضیهٔ «هر د ج است» می‌باشد. زیرا اولاً «د» در نتیجه علامت مثبت دارد و باید در مقدمات هم علامتش مثبت باشد (طبق شرط سوم اعتبار قیاس)، درثانی طبق شرط اول اعتبار قیاس باید حداقل یک مقدمه موجبه باشد و ازآنجاکه مقدمهٔ اول سالبه است، مقدمهٔ دوم موجبه خواهد بود؛ ازاین‌رو محمول مقدمهٔ دوم علامت منفی دارد و «ج» (حد وسط) در جایگاه محمول قرار می‌گیرد. «د» هم در جایگاه موضوع قرار می‌گیرد و سور مقدمهٔ دوم باید کلی باشد که علامت «د» مثبت شود.

بنابراین عکس مستوی این قضیه «بعضی ج د است» و سپس متداخل عکس مستوی آن «هر ج د است» می‌باشد.

(منطق، احکام قضایا و قیاس اقترانی، ترکیبی)

فلسفهٔ دوازدهم

۱۵۱- گزینهٔ «۳» *(حسین آفوندی راهنماچی)*

حمل نامی بر انسان ضروری است. ← حمل جسم بر انسان هم ضروری است.

مابقی حمل‌ها در گزینه‌های دیگر ضروری نیست، بلکه امکانی است.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۵۲- گزینهٔ «۲» *(حسین آفوندی راهنماچی)*

بین ممکن‌الوجود بالذات و ممتنع‌الوجود بالذات ← تباین برقرار است.

بین ممکن‌الوجود بالذات و واجب‌الوجود بالغیر ← عموم و خصوص مطلق برقرار است، زیرا هر واجب‌الوجود بالغیری ذاتاً ممکن‌الوجود است. اما برخی از ممکن‌الوجودهای بالذات به‌واسطهٔ اینکه علتشان پدید نیامده، هنوز واجب‌الوجود نشده‌اند.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۵۳- گزینهٔ «۴» *(فرهاد قاسمی‌نژاد)*

حمل محمول بر موضوع در گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» ضروری است؛ ولی در گزینهٔ «۴» معدوم‌بودن و یا معدوم‌نبودن برای انسان امکانی است.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۵۴- گزینهٔ «۳» *(سبا جعفرزاده صابری)*

باید به دنبال مفاهیمی باشیم که به‌ترتیب وجود و عدم برایشان ضروری و وجوبی باشد.

قضایای «واجب‌الوجود بالذات موجود است» و «شریک‌الباری (شریک خدا) معدوم است» از جمله قضایای ضروری می‌باشند. چرا که عقل نسبت به پذیرش کذب آن‌ها امتناع دارد و صدق‌شان اجتناب‌ناپذیر است.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: امکانی- امکانی

دقت شود که مفاهیم خیالی مانند دیو سه‌سر، سیمرغ، کوه طلا، دریای جیوه و ... با اینکه وجود ندارند اما ممتنع‌الوجود بالذات نیستند، بلکه رابطهٔ امکانی با وجود داشته و ممتنع‌الوجود بالغیراند.

گزینهٔ «۲»: امکانی ـ امتناعی

ذاتی که وجوب وجود یافته دیگر معدوم نیست. پس معدوم‌بودن برای واجب‌الوجود بالغیر امتناعی است و ممکن‌الوجود اگر معدوم شود، آنگاه ممتنع‌الوجود بالغیر است.

گزینهٔ «۴»: وجوبی ـ امکانی

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۱۵۵- گزینهٔ «۳» *(سبا جعفرزاده صابری)*

سلب سه‌ضلعی بودن از مربع کاملاً ضرورت عقلی دارد و صددرصد صادق بوده و نوع قضیه وجوبی است؛ یعنی عقل قطعاً قبول می‌کند که مربع سه‌ضلعی نیست.

در قضایای «وجوبی» صدق قضیه اجتناب‌ناپذیر است؛ یعنی قضیه قطعاً از جهت عقلانی صادق و ضروری است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: در قضایا از نوع «امتناعی» کذب قضیه اجتناب‌ناپذیر است؛ یعنی قضیه صددرصد کاذب است و امتناع عقلی دارد.

گزینهٔ «۲»: در قضایا از نوع «امکانی» است که عقل اجتنابی نسبت به صدق و کذب ندارد؛ یعنی ممکن است صادق یا کاذب باشد و ترجیحی نسبت به هیچ‌کدام ندارد.

گزینهٔ «۴»: محتوای قضیه تجربی نیست و با قواعد عقلی صدق آن مشخص است.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۵۶- گزینهٔ «۳» *(حسین آفوندی راهنماچی)*

در صورتی که کیفیت قضیهٔ امکانی را از سالبه به موجبه و یا برعکس تغییر دهیم، تفاوتی در نوع قضیه از لحاظ نسبت‌های سه‌گانه ایجاد نمی‌شود و همچنان امکانی باقی می‌ماند. پس نمی‌تواند وجوبی یا امتناعی شود.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۵۷- گزینهٔ «۳» *(سبا جعفرزاده صابری)*

اگر ماهیتی ممکن‌الوجود را در نظر بگیریم، اما مصداق آن را در جهان نیابیم، دلیل بر این نیست که این ماهیت ذاتاً نمی‌تواند موجود شود چراکه ممتنع‌الوجود بالذات نیست که ذاتش امتناع وجود داشته باشد.

اما سایر گزینه‌ها صحیح می‌باشد، چراکه چنین ماهیتی هنوز از حالت تساوی نسبت به وجود و عدم خارج نشده است؛ یعنی ذاتش ترجیحی بین وجود و عدم ندارد یا به عبارتی هنوز علتی که آن را از حالت امکانی دربیاورد موجود نیست.

توضیح نکات درسی:

دقت کنید که اگر در صورت سؤال گفته شده بود مفهومی که مصداقی در جهان خارج ندارد، در این صورت آن مفهوم می‌توانست ممکن‌الوجود باشد یا نباشد (ممتنع‌الوجود باشد)، اما صورت سؤال کلمهٔ ماهیتِ ممکن‌الوجود را ذکر کرده است.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۵۸- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

رابطهٔ میان علّت و معلول، رابطه‌ای وجودی است؛ زیرا علّت به معلول وجود می‌دهد. از این رو، گزینه‌های «۳» و«۴» درست نیستند. از سویی دیگر، در این رابطه فقط معلول به علّت وابسته است؛ بنابراین، گزینهٔ «۱» هم درست نیست.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحهٔ ۱۴)

۱۵۹- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

اگر علت وجود نداشته باشد، ممکن نیست معلول وجود پیدا کند. پس برداشت وجود «ب» از نبود «الف» نادرست است.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحهٔ ۱۴)

۱۶۰- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

وجود هر علتی مقدم بر معلول آن است و رابطهٔ علیت بدون این ترتیب وجودی، معنایی ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: رابطهٔ بین والدین و فرزندان از نوع روابط بعد از وجود است.

گزینهٔ «۲»: این رابطه، چیزی جز نیازمندی معلول به علت در اصل هستی و واقعیت خود نیست.

گزینهٔ «۴»: شاید نخستین مسئله‌ای که فکر بشر را به خود متوجه ساخته و او را به تفکر و اندیشه برای کشف معمای هستی وادار کرده است، مسئلهٔ چگونگی رابطهٔ علت و معلول باشد. حذف قید «شاید» باعث نادرستی این گزینه شده است.

(فلسفهٔ دوازدهم، جهان علّی و معلولی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

اقتصاد

۱۶۱- گزینهٔ «۱» *(احسان عالی‌نژاد)*

یکی از وظایف دولت‌ها در هر کشوری، اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت است. دولت‌ها موظف‌اند از طریق حمایت شرکت‌های تولیدی و مبارزه با فساد، با فقر و بیکاری مبارزه کنند.

مردم نیز برای حفاظت از پیشرفت‌های اقتصادی خود در مقابل ویروس فقر مسئولیت دارند. آنها می‌توانند از طریق ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه، کمک‌های مردمی و نیز تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه و فعالیت‌های جهادی، از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری، محافظت کنند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحهٔ ۹۰)

۱۶۲- گزینهٔ «۴» *(مهدی ضیائی)*

ـ بیکاری اصطکاکی: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. «ج»

بیکاری ساختاری: بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست، مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است. «ب»

بیکاری دوره‌ای: بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دورهٔ رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند. «الف»

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحهٔ ۸۷)

۱۶۳- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

الف) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیلهٔ مناسبی برای «پرداخت‌های آینده» نیز می‌باشد.

ب) نقش اصلی پول در مبادلات، «آسان‌سازی مبادله» است.

ج) افزایش نقدینگی معمولاً ناشی از «عملکرد بانک‌ها» است.

د) علاوه بر مخارج روزمره، برخی مخارج غیرقابل پیش‌بینی وجود دارد. افراد پول‌هایی را که نزد خود پس‌انداز کرده‌اند، به‌عنوان وسیلهٔ «حفظ ارزش» در زمان لازم مورد استفاده قرار می‌دهند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۹۸)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۶۴- گزینهٔ «۴» *(آفرین ساجدی)*

جمعیت زیر ۱۵ سال $= \frac{۳۰}{۱۰۰} \times ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۴,۵۰۰,۰۰۰$ نفر

جمعیت زیر ۱۵ سال + جمعیت بالای ۱۵ سال = جمعیت کل

جمعیت زیر ۱۵ سال − جمعیت کل = جمعیت بالای ۱۵ سال ⇒

$= ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۴,۵۰۰,۰۰۰ = ۱۰,۵۰۰,۰۰۰$ نفر

جمعیت غیرفعال + جمعیت فعال = جمعیت بالای ۱۵ سال

جمعیت غیرفعال − جمعیت بالای ۱۵ سال = جمعیت فعال ⇒

$= ۱۰,۵۰۰,۰۰۰ - ۵,۱۰۰,۰۰۰ = ۵,۴۰۰,۰۰۰$ نفر

$x =$ جمعیت شاغل

طبق فرض مسئله داریم: جمعیت بیکار $= \frac{۲}{۳} \times$ جمعیت شاغل $= \frac{۲}{۳}x$

جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

⇒ جمعیت فعال $= x + \frac{۲}{۳}x = \frac{۵}{۳}x$

$۵,۴۰۰,۰۰۰ = \frac{۵}{۳}x \Rightarrow x = \frac{۵,۴۰۰,۰۰۰ \times ۳}{۵} = ۳,۲۴۰,۰۰۰$

⇒ جمعیت شاغل $= ۳,۲۴۰,۰۰۰$ نفر

جمعیت بیکار $= ۳,۲۴۰,۰۰۰ \times \frac{۲}{۳} = ۲,۱۶۰,۰۰۰$ نفر

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: صحیح است. نرخ اشتغال $= \frac{\text{جمعیت شاغل}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰$

نرخ اشتغال $= \frac{۳,۲۴۰,۰۰۰}{۵,۴۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۶۰$ درصد

گزینهٔ «۲»: صحیح است. تعداد افراد بالای ۱۵ سال، ۱۰,۵۰۰,۰۰۰ نفر یا همان ۱۰/۵ میلیون نفر است.

گزینهٔ «۳»: صحیح است. طبق محاسبات جمعیت بیکار برابر با ۲,۱۶۰,۰۰۰ نفر است.

گزینهٔ «۴»: منظور از افراد بالای ۱۵ سالی که به‌دنبال کار نمی‌گردند و شغلی نیز ندارند، جمعیت غیرفعال است، تعداد جمعیت غیرفعال ۵,۱۰۰,۰۰۰ نفر و از جمعیت فعال (۵,۴۰۰,۰۰۰) کمتر است؛ بنابراین این گزینه صحیح نمی‌باشد.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۶۵- گزینهٔ «۴» *(محمدحسین متولی)*

الف) تقاضاکنندگان نیروی کار، صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند و گاهی در اقتصاد به آنها کارفرما هم می‌گویند، در نتیجه در نمودار رسم شده منحنی نزولی (منحنی **D**)، نشان‌دهندهٔ تقاضای نیروی کار است که این تقاضا از طرف کارفرمایان و یا در اصل همان صاحبان کسب‌وکارها و کارخانه‌ها می‌باشد.

ب) نقطهٔ برخورد منحنی‌های عرضه و تقاضای نیروی کار، نقطهٔ تعادل در بازار را نشان می‌دهد، دستمزد متناظر با آن دستمزد تعادلی را نشان می‌دهد، در نتیجه دستمزد ۲۰ میلیون تومان، دستمزد تعادلی در بازار است.

ج) در دستمزد ۲۵ میلیون تومان اگرچه ۲۵ نفر حاضر به کار هستند اما تنها ۱۲ نفر توسط کارفرمایان استخدام و مشغول به کار در بازار خواهند شد، در نتیجه مجموع دریافتی کارگران مشغول به‌کار در بازار در سطح دستمزد ۲۵ میلیون تومان برابر خواهد بود با:

$۱۲ \times ۲۵ = ۳۰۰$ میلیون تومان

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۶۶- گزینهٔ «۲» *(سارا شریفی)*

دولت برای مقابله و کنترل تورم باید میزان عرضهٔ کالاها را افزایش دهد. دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش دهد؛ روش اول آن است که ظرفیت‌های تولیدی را افزایش دهد؛ اما ازآنجا که این روش معمولاً زمان‌بر است، دولت‌ها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش واردات، بازار را تنظیم کنند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۱۰۳)

۱۶۷- گزینهٔ «۳» *(مهدی ضیائی)*

زمانی که پول طلا و نقره رایج بود، پشتوانهٔ پول همان طلا و نقرهٔ موجود در خود پول بود. پشتوانهٔ پول کاغذی هم پول‌های فلزی و شمش‌های طلا و جواهراتی بود که نزد صراف یا بانک بود؛ اما امروزه، پول‌های فلزی و کاغذی و تحریری و الکترونیکی که در دست افراد یا در حساب آنهاست، پشتوانه‌ای جز قدرت اقتصادی کشور ندارد. بنابراین نمی‌توان گفت هر کشوری که طلای بیشتری دارد، لزوماً پشتوانهٔ پول بیشتری نیز دارد.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۹۷)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۶۸- گزینهٔ «۲» *(آفرین ساجدی)*

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه‌پول

واحد ۲,۴۰۰ = مجموع حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت و بلندمدت = شبه‌پول

طبق فرض مسئله داریم:

(مجموع ارزش اسکناس و مسکوکات) ×۲ = حجم پول

واحد ۱۷,۸۰۰ = (۵۷۰۰ + ۳۲۰۰) × ۲ =

سپرده‌های دیداری + چک پول + اسکناس و مسکوکات = حجم پول

سپرده‌های دیداری + ۸۰۰ + ۳۲۰۰ + ۵۷۰۰ = ۱۷,۸۰۰

سپرده‌های دیداری + ۹,۷۰۰ = ۱۷,۸۰۰

واحد ۸,۱۰۰ = ۹,۷۰۰ − ۱۷,۸۰۰ = سپرده‌های دیداری ⇒

شبه پول + حجم پول = نقدینگی

واحد ۲۰,۲۰۰ = ۲,۴۰۰ + ۱۷,۸۰۰ = نقدینگی

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۹۸)

۱۶۹- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی پیمانه‌ای – کنکور سراسری ۱۴۰۲ نوبت اول دی‌ماه)*

$$\text{تورم} = \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}} \times ۱۰۰$$

تورم کشور C $= \frac{۲۸۰ - ۲۰۰}{۲۰۰} \times ۱۰۰ = ۴۰$ درصد

تورم کشور A $= \frac{۱}{۲}$ تورم کشور C $= \frac{۱}{۲} \times ۴۰ = ۲۰$ درصد

برای کشور A $\Rightarrow \frac{۲۰}{۱۰۰} = \frac{x - ۴۰۰}{۴۰۰} \Rightarrow ۰/۲ \times ۴۰۰ = x - ۴۰۰$

$\Rightarrow x = ۴۰۰ + ۸۰ = ۴۸۰$ واحد پولی

تورم کشور B $= ۳ \times$ تورم کشور A $= ۳ \times ۲۰ = ۶۰$ درصد

برای کشور B $\Rightarrow \frac{۶۰}{۱۰۰} = \frac{۴۴۸ - y}{y} \Rightarrow ۰/۶y = ۴۴۸ - y \Rightarrow ۱/۶y = ۴۴۸$

$\Rightarrow y = \frac{۴۴۸}{۱/۶} = ۲۸۰$ واحد پولی

راه‌حل میان‌بر:

در این‌گونه سؤال‌ها که نرخ تورم را به ما داده و قیمت ابتدای سال و یا انتهای سال را از ما می‌خواهد، می‌شود خیلی راحت به جواب رسید:

اول باید عدد تورم را به صورت اعشاری بنویسیم، و بعد آن را با عدد ۱ جمع کنیم:

حال دو حالت پیش می‌آید:

حالت اول (مانند کشور A):

قیمت ابتدای سال را داریم و باید قیمت انتهای سال را به‌دست بیاوریم. در نتیجه باید عدد به دست آمده (۱/۲۰) را در قیمت سال قبل ضرب کنیم.

$۱/۲ \times ۴۰۰ = ۴۸۰$

حالت دوم (مانند کشور B):

قیمت انتهای سال را داریم و باید قیمت ابتدای سال را به‌دست بیاوریم. پس باید قیمت انتهای سال را بر عدد به دست آمده (۱/۶۰) تقسیم کنیم.

$\frac{۴۴۸}{۱/۶} = ۲۸۰$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحهٔ ۱۰۱)

۱۷۰- گزینهٔ «۳» *(مهدی کاردان)*

الف) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد بانک مرکزی معمولاً سیاست پولی انبساطی (افزایش نقدینگی در گردش) را اعمال می‌کند.

ب) علل به وجود آمدن تورم در جامعه عبارتند از:

۱- نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد به صورت فزونی تقاضا بر عرضه

۲- هماهنگ نبودن افزایش نقدینگی با افزایش تولید در کشور

۳- جنگ، سیل یا زلزله

۴- در کشور ما افزایش درآمدهای نفتی و نوسانات نرخ ارز

ج) کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش سیاست پولی انقباضی یا سیاست‌های کاهش نقدینگی در گردش مانند روش سیاست بازار باز فروش اوراق مشارکت را اعمال می‌کنند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

.....

.....

.....

.....

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

پاسخنامه

دوازدهم علوم و معارف اسلامی

۳۱ مردادماه ۱۴۰۵

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

۰۲۱-۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

عربی زبان قرآن (۲)

۱۷۱- گزینهٔ «۳» *(محمدمهدی یعقوبی)*

«هو الّذی»: او کسی است کـه (رد گزینـه‌هـای ۲ و ۴) / «یُصـلّی عَلَـیکُم و مَلائکَتُه»: با فرشتگان خود بر شما درود می‌فرستد (رد گزینه‌هـای ۲ و ۴) / «لِیُخرِجَکُم»: تا شما را بیرون آورد (رد گزینهٔ ۱) / «مِن الظّلُمات إلی النّـور»: از تاریکی‌ها به سوی نور (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۱۷۲- گزینهٔ «۴» *(ابوطالب درانی)*

«الحروف الفارسیة»: حروف فارسـی (رد گزینـه‌هـای ۲ و ۳؛ در گزینـهٔ «۳»، «تمامی» اضافی است.)/ «لا توجَد»: وجود ندارد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «فی لغتهم»: در زبانشان (رد گزینهٔ ۱)/ «حروف قریبـة مـن مخارجهـا»: حروفـی نزدیک به مخارج آن (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۱۷۳- گزینهٔ «۲» *(امیرعلی فردین - گنبدکاووس)*

«إن أردتُم معرفةَ القلوب»: اگر می‌خواهید (خواستید) دل‌ها را بشناسـید (رد گزینهٔ ۴)/ «لا تَسألوا»: (فعـل نهـی مخاطـب) سـؤال نکنیـد (رد گزینـهٔ ۳) / «الصّلاة و الصّیام»: نماز و روزه (رد گزینـه‌هـای ۱ و ۳)/ «سَـلوا»: (فعـل امـر مخاطب) بپرسید / «صدقِ الحَدیث و أداءِ الأمانَة»: راستگویی و به جـا آوردن امانت (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

در گزینهٔ «۴»، «اصلاً» هم اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه)

۱۷۴- گزینهٔ «۲» *(ولی برهی - ابهر)*

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «نعتصم» فعل مضارع است و همراه «کـانَ» بـه صـورت ماضـی استمراری (چنگ می‌زدیم) ترجمه می‌شود.

گزینهٔ «۳»: «برنامج» مفرد است که به صورت جمع ترجمه شـده اسـت، در این گزینه «یساعد» نیز جمله وصفیه است و باید به صورت ماضی استمراری (کمک می‌کرد) ترجمه شود.

گزینهٔ «۴»: «کادَ یَقتل» به معنای «نزدیک بود بکشد» اسـت. (دقـت کنیـد «کادَ» را با «کانَ» اشتباه نگیرید!)

نکات مهم درسی:

۱) هرگاه جمله وصفیه به صورت مضارع بیاید و فعل در جملهٔ قبلی، ماضـی باشد، معمولاً جمله وصفیه (مضارع) به صورت «ماضـی اسـتمراری» ترجمـه می‌شود.

۲) هرگاه فعل «أخَذَ» قبل از فعل مضارع بیاید، در ترجمهٔ آن از (شروع کـرد به ....) استفاده می‌شود، مانند:

«أخذ الشابُّ یُنادی»: جوان شروع کرد به صدا زدن

«أخذنا نُطالِعُ دروسنا»: شروع کردیم به مطالعهٔ درس‌هایمان

(ترجمه)

۱۷۵- گزینهٔ «۴» *(مصطفی قدیمی‌فرد)*

«منتقل شده است»: (مجهول) قَد نُقِلت (رد گزینهٔ ۳) / «واژه‌هایی» (نکـره): مفردات، کلمـات (رد گزینـه‌هـای ۱ و ۳) / «آن واژگـان»: المفـردات، تلـک المفردات (رد گزینهٔ ۳) / «مربوط می‌شود»: ترتبطُ (رد گزینـه‌هـای ۱ و ۲) / «کالاها»: (جمع) البضائع (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

نکات مهم درسی:

۱) اسم «الـ» دار + الّذی، الّتی، الّذینَ ← اسم «الـ» دار معمـولاً بـه شـکل «...ـی که» ترجمه می‌شود؛ مثال: «المفردات الّتی»: واژگانی که

۲) هرگاه یک اسم نکره بیاید و جلوتر همان اسم به‌صورت معرفـه همـراه بـا «الـ» تکرار شود، «الـ» به شکل «این، آن» ترجمه می‌شود؛ مثال:

مفرداتٌ (واژه‌هایی) ..... المفردات (آن واژگان)

(تعریب)

۱۷۶- گزینهٔ «۲» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

ترجمهٔ عبارت صورت سؤال: «بادها به سـمتی جریـان دارنـد کـه کشـتی‌هـا نمی‌خواهند!»؛ به بیان ساده، همیشه شرایط آن‌گونه که دلخواه ماست، پیش نمی‌رود، با توجه به این مفهوم، بیت گزینهٔ «۲» مناسب است.

(مفهوم)

۱۷۷- گزینهٔ «۱» *(کامران عبداللهی - کوهدشت)*

«الصادقونَ» (مفردش: الصادق) اسم فاعل بر وزن «فاعِـل» اسـت و از مصـدر ثلاثی مجرّد ساخته شده است.

نکات مهم درسی:

می‌دانیم اسم فاعل و اسم مفعول بر وزن «فاعِـل / مَفعـول» از مصـدر ثلاثـی مجرّد ساخته شده است، در حالی که اگر اسم فاعل یا اسم مفعـول بـا «مُـ» شروع شود (مثل: مُعلِّم، مُعیَّن)، از مصدر مزید (باب‌ها) گرفته شده است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۱۷۸- گزینهٔ «۲» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: با توجه به اسلوب جمله و فعل امر «ابتعِدوا»، «لا تنسون» فعـل نهی است و باید به صورت «لا تنسوا» بیاید. (ترجمهٔ عبارت: یکـی از مـردان گفت: از گناهان حتماً دور شوید و خدا را لحظه‌ای فراموش نکنید!)

گزینهٔ «۳»: فعل «لن یجعلوها» که معنای مستقبل منفی دارد، برای عبـارت داده شده مناسب نیست؛ می‌توان به‌جای آن فعل «لِیجعلوها» به معنـی «تـا آن‌ها را قرار دهند» را به کار برد. (ترجمهٔ عبـارت: همانـا عـاقلان بـه دنبـال دلایل پیشرفت دیگران گشته‌اند تا آن‌ها را مورد توجّهشان قرار دهند!)

گزینهٔ «۴»: با توجه به «الآتیة»، فعل جمله نبایـد بـه صـورت ماضـی بیایـد. (ترجمهٔ عبارت: کسـی از بازیکنـان نتوانسـته اسـت در مسـابقات آینـده بـه موفقیت دست یابد!)

(اعراب فعل مضارع)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۷۹- گزینهٔ «۳» *(خارج از کشور ۸۹)*

«تکونون» نادرست است، زیرا فعل شرط است و باید مجزوم با حذف «نـون» اعراب شود (تکونوا)، هم‌چنین «یَهدی» نیز جواب شرط است و باید مجزوم با حذف حرف علّه گردد (یَهدِ).

(اعراب فعل مضارع)

۱۸۰- گزینهٔ «۲» *(کنکور سراسری ۹۰، با تغییر)*

«لام» در این گزینه، که بر سر فعل «أُبعِد» آمده «لام» نصب اسـت. (بسـیار تلاش کردم تا خودم را از خشم دور کنم.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: حرف «لام» که بر سر فعل «یَعْلَم» آمـده، «لام» جـزم اسـت. (انسان باید بداند که عقل سالم اصلاح کننده‌ی امور است.)

گزینه‌ی «۳»: حرف «لام» که بر سر فعل «أجْعَل» آمده، «لام» جـزم اسـت. (باید تلاش را در مقابل دیدگانم قرار دهم تا به هدفم برسم.)

گزینه‌ی «۴»: حرف «لام» که بر سر فعل «نَتَجنّب» آمده «لام» جزم اسـت. (باید از مشورت کردن با هر دلسوز نادانی دوری کنیم.)

(اعراب فعل مضارع)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۸۱- گزینهٔ «۴» *(مرتضی کاظم شیرودی)*

«قُل»: بگو/ لا أملِکُ»: ندارم، مالک نیستم / «لِنَفسی»: بـرای خـودم (در جملـهٔ قبل از «إلّا» آمده است ← رد گزینهٔ ۳) / «نفعاً وَ لا ضَـراً»: سـود و زیـانی (رد گزینهٔ ۱) / «إلّا ما شاءَ الله»: جز آنچه خدا بخواهد (خواست) (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۱۸۲- گزینهٔ «۲» *(محمدرضا سوری - نهاوند)*

«یَطیرُ»: پرواز می‌کند (رد گزینهٔ ۴)/ «هذا الطّائر»: این پرنده (رد گزینه‌های ۳ و ۴)/ «لِیُعلن الخطر»: تا خطر را اعلام نماید (رد گزینه‌هـای ۱ و ۴)/ «یُحَـذِّر»: (در اینجا) هشدار دهد (رد گزینهٔ ۴)/ «بقیة الحَیوانات فی الغابة»: بقیهٔ حیوانات در جنگل (رد گزینهٔ ۳)/ «حتّی تَبتَعِد»: تا دور شوند (رد گزینـه‌هـای ۱ و ۳)/ «عن المِنطقة»: از منطقه (رد گزینهٔ ۱)

(ترجمه)

۱۸۳- گزینهٔ «۱» *(کامران عبداللهی - کوهدشت)*

«المَعالِمُ التّاریخیّةُ فی بِلادنا»: آثار تاریخی در کشور ما (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «لِیَتَعَرَّفوا عَلی تاریخها و جَمالها»: تا با تـاریخ و زیبـایی آن‌هـا آشـنا شـوند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «یَستمتعُ»: لذّت می‌برند (رد گزینهٔ ۳)/ «الأبراجِ القَدیمـةِ»: برج‌های قدیمی («آن» اضافی است ← رد گزینهٔ ۲)

(ترجمه)

۱۸۴- گزینهٔ «۳» *(کتاب آبی پیمانه‌ای، با تغییر)*

صورت صحیح ترجمه: «و کرمان در تولید پسته شناخته شده است.»

(ترجمه)

۱۸۵- گزینهٔ «۱» *(حمیدرضا قائدامینی - اصفهان)*

«آن بیماران»: أولئکَ المَرضی (رد سایر گزینه‌ها)/ «گیاهان دارویی»: الأعشـاب الطّبّیّـة (رد گزینـه‌هـای ۲ و ۳)/ «برخـی از گیاهـان»: بَعـض النّباتـات، بَعـض الأعشاب (رد گزینهٔ ۳)

همچنین «النّافعَة» در گزینهٔ «۲» و «المُفیـدَة» در گزینـهٔ «۴» زائـد و اضـافی آمده‌اند و معادل فارسی آن‌ها در متن وجود ندارد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

نکات مهم درسی:

۱) هرگاه بعد از اسم اشاره، اسم «الـ» دار بیاید، اسـم اشـاره بـه صـورت مفـرد ترجمه می‌شود؛ مثال: «أولئکَ المَرضَی: آن بیماران»

۲) به تفاوت معنایی کلمات شبیه به هم، دقّت کنید؛ مثال: «المَرَض: بیمـاری»، «المَریض: بیمار»، «المَرضَی: (جمع مکسّر «المَریض») بیماران»

(تعریب)

۱۸۶- گزینهٔ «۴» *(محمدمهدی یعقوبی)*

«إضاعَةُ الفُرصةِ غُصّةٌ!»: تباه کردنِ فرصت، اندوه است!

در گزینهٔ «۴»، شاعر به غنیمت‌شمردن فرصت تأکید می‌کند و در مصـراع دوم نیز، پیامد از دست دادن فرصت را افسوس و اندوه می‌داند؛ شاعر معتقـد اسـت اگر فرصت از دست برود، زاری و فریاد کردن یا افسوس‌خوردن به کار نمی‌آید.

در سایر گزینه‌ها، به غنیمت‌شمردن و ارزش دانستن وقت و فرصت تأکید شـده است، اما به نتیجهٔ تباه شدن آن، یعنی افسوس و اندوه، اشاره‌ای نشده است.

(مفهوم)

۱۸۷- گزینهٔ «۲» *(مصطفی قدیمی‌فرد)*

«الحِیوانات» ← الحَیَوانات / «بِرّیّة» ← بَرّیّة (خشکی)

نکات مهم درسی:

در سؤالات ضبط حرکات، مراقب موارد زیر باشید:

۱) تفاوت تلفّظ برخـی از کلمـات در فارسـی و عربـی (در فارسـی مـی‌گـوییم: مَنطقه، حِیوانات، فارْسی، نَفت و ... در عربی: مِنطقة، حَیَوانات، فارِسی، نِفط)

۲) کلمات شبیه به هم با حرکات متفاوت (حُبّ: دوستی / حَـبّ: قـرص، دانـه)، (بِرّ: نیکی / بَرّ: خشکی)، (ذَنَب: دم / ذَنْب: گناه)، (رِجْل: پا / رَجُل: مـرد)، (عـالِم: دانشمند / عالَم: جهان)، (مُزارِع: کشاورز / مَزارِع: مزرعه‌ها) و ...

(ضبط حرکات)

۱۸۸- گزینه‌ی «۴» *(سیدمحمدعلی مرتضوی)*

معرّف بأل (المعلّم و المدرسة)، اسم الإشارة (هذه)، الاسم الموصول (من)

توجه کنید که در ترکیب اضافی درصورتی مضاف، معرفه محسوب می‌شود که مضاف‌الیه آن معرفه باشد.

(اسم معرفه و نکره)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

۱۸۹- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

«عینٌ» فاعل و «البومةِ» مضاف‌إلیه این عبارت است.

در سایر گزینه‌ها به‌ترتیب کلمات «الحسناتِ، الحطَبَ، الأعشابَ و مئاتٍ» مفعول هستند.

(جمله فعلیه)

۱۹۰- گزینهٔ «۳» *(امیرعلی فردین - گنبدکاووس)*

ضمیر متّصل «نا» مفعول بـرای فعـل «وَعَـدَ» اسـت (خـدا بـه مـا وعـده داد). همچنین می‌دانیم ضمیرها همگی مبنی محسوب می‌شوند.

(جمله فعلیه)

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۹۱- گزینهٔ «۴» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

«لیتکم»: ای کاش شما (رد گزینـه‌هـای ۱و۲) / «تتعلّمـون»: بیاموزیـد، یـاد بگیریـد (رد گزینـهٔ ۳) / «مـن أبـیکم»: از پـدرتان (رد گزینـهٔ ۳) / «أن لا تخافوا»: که نترسـید (رد گزینـهٔ ۳) / «مشـکلة»: (اسـم نکـره) مشـکلی (رد گزینه‌های ۲و۳) / «قد تَحدث»: (قَد + فعل مضارع ← گاهی، شـاید) گـاهی پیش می‌آید (رد گزینه‌های ۱و۳) / «لکُم»: برایتان

(ترجمه)

۱۹۲- گزینهٔ «۲» *(رضا معصومی)*

«لا کنزَ»: هیچ گنجی ... نیست (رد گزینهٔ ۴)/ «أنفَع من العلم»: سودمندتر از علم (رد سایر گزینه‌ها)/ «لا قَرین سوء»: هیچ هم‌نشـین بـدی ... نیسـت (رد گزینه‌های ۳ و ۴)/ «شرٌّ من الجهل»: بدتر از جهل (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

۱۹۳- گزینهٔ «۱» *(کتاب آبی پیمانه‌ای)*

«کثیرٌ مِن النّاس»: بسیاری از مردم (رد گزینـه‌هـای ۲ و ۴؛ «أکثـر النّـاس» یعنی «بیشتر مـردم») / «یَسـعونَ»: (مضـارع اخبـاری) مـی‌کوشـند، تـلاش می‌کنند، سعی می‌کنند (رد گزینـهٔ ۴) / «أن یُرضـوا الجمیـع»: کـه همـه را خشنود (راضی) سازند (لفظ «مردم» در گزینه‌های «۲» و «۴» اضافی است.) (رد گزینـه‌هـای ۲ و ۴) / «لکـنّهم لا یَعلمـونَ»: ولـی (امّـا) نمـی‌داننـد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «لا أحد»: (لا نفی جنس) هیچ‌کسی (رد گزینه‌هـای ۳ و ۴) / «یَستَطیعُ»: (مضارع اخباری) نمـی‌توانـد (رد گزینـه‌هـای ۲ و ۳) / «أن یُرضِی الجَمیعَ»: همه را خشنود (راضی) کند.

(ترجمه)

۱۹۴- گزینهٔ «۳» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

ترجمهٔ صحیح عبارت: گویی بخشش در هنگام قدرت، بهترین چیز است!

(ترجمه)

۱۹۵- گزینهٔ «۴» *(سید محمدعلی مرتضوی)*

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: ترجمهٔ صحیح: ممکن نیست که همه را راضی کنی!

گزینهٔ «۲»: ترجمهٔ صحیح: همهٔ بازیکنان در مسابقهٔ تنیس روی میز شرکت کردند!

گزینهٔ «۳»: ترجمهٔ صحیح: هیچ شکی نیست که دانشمندان در طول تـاریخ مثل چراغ‌ها هستند!

(ترجمه)

۱۹۶- گزینهٔ «۱» *(محمدصادق محسنی)*

«کاش»: لیتَ (رد گزینه‌های ۲ و ۳)/ «دوستم»: صدیقی (رد گزینه‌هـای ۲ و ۴) / «در مسابقهٔ تنیس روی میز»: فی مسابقة کرة المنضدة / «برنده»: (خبر حروف مشبّهة بالفعل و مرفوع) فائزٌ (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(تعریب)

۱۹۷- گزینهٔ «۲» *(نوید امساکی)*

«المشفقة» صفت برای «الأمّ» است.

توضیح کلمات:

کأنَّ: از حروف مشبّهة بالفعل/ الأمّ: اسـم حـروف مشـبّهة بالفعـل/ المُشـفقة: صفت برای (الأمّ)/ تُنادی: خبر حروف مشبّهة بالفعل/ ولد: مفعول یا مفعول به برای فعل (تُنادی)/ ها: مضاف الیه/ باکیاً: حال

ترجمهٔ عبارت: مثل این که مادر دلسوز، فرزندش را در حالی که گریان است، صدا می‌زند!

(تحلیل صرفی و اعراب)

۱۹۸- گزینهٔ «۲» *(سیدمحمدعلی مرتضوی)*

«راضی» اسم منقوص و در حالت رفع، دارای اعراب تقـدیری اسـت و چـون بدون «ال» است و مضاف هم نیست، به جای حرف «ی» در آخرش، تنـوین کسره می‌گیرد (راضٍ).

(انواع اعراب)

۱۹۹- گزینهٔ «۱» *(موسی اکبری)*

«بشری» اسم مؤنثی است که تقدیراً منصوب شده است.

(قواعد اسم)

۲۰۰- گزینهٔ «۴» *(حسین رضایی)*

«عَطشی»: اسم مقصور بر وزن فَعْلَی / «الثمانی»: اسم منقوص / «هـواء»: بـه «اء» ختم شده و ممدود است / «الّذین»: موصول خاص جمع مذکر و مبنی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «الدراسیّ»: اسم منقوص نیسـت بلکـه صـحیح‌الآخـر اسـت. / «هؤلاء»: مبنی است.

گزینه‌ی «۲»: «شیء»: صحیح الآخر است و چون به «اء» ختم نشده، ممدود نیست. / «هذان»: اسم اشاره‌ی مثنی و معرب است.

گزینه‌ی «۳»: «أنتما»: مقصور نیست بلکه یک اسم مبنـی اسـت. / «جُـزء»: ممدود نیست. / «اللّذینِ»: اسم موصول مثنی و معرب است.

(قواعد اسم)

konkurirani.ir | Original exam publisher: Kanoon

تاریخ اسلام (۲)

۲۰۱- گزینهٔ «۲» *(زهرا دامیار)*

جنبش یعقوب بن لیث صفاری از سیستان آغاز شد و به سایر مناطق هم سرایت کرد. یعقوب از اطاعت خلیفه سرباز زد و به قصد تسخیر بغداد به عراق لشکرکشی کرد اما شکست خورد.

(تاریخ اسلام (۲)، امام حسن عسکری (ع)، صفحهٔ ۵۹)

۲۰۲- گزینهٔ «۱» *(زهرا دامیار)*

عصر امام حسن عسکری (ع) به جهت تدوین و نگارش آثار علمی و مذهبی شیعه اهمیت داشت، زیرا دورهٔ حدود دویست و شصت ساله‌ای که ائمهٔ اطهار مسئولیت انتقال تعالیم دینی به مردم را برعهده داشتند رو به پایان بود.

(تاریخ اسلام (۲)، امام حسن عسکری (ع)، صفحهٔ ۶۲)

۲۰۳- گزینهٔ «۳» *(علی‌محمد کریمی)*

کسانی که شهادت امام حسن عسکری (ع) را باور نداشتند و او را به عنوان مهدی آل محمد (ع) پذیرفتند که همچنان زنده است. آن‌ها به واقفه ـ کسانی که بر امامت امام عسکری (ع) توقف کرده‌اند- شهرت یافتند.

(تاریخ اسلام (۲)، امام مهدی (عج)، صفحهٔ ۶۸)

۲۰۴- گزینهٔ «۳» *(علیرضا رضایی)*

عواملی همچون محدودیت و فشار علیه نایبان خاص، حضور نداشتن امام زمان میان مردم برای پاسخگویی به شبهات، پراکندگی شیعیان در مناطق مختلف جهان اسلام و .. باعث شد که علما و اندیشمندان شیعه، علوم اهل بیت را جمع‌آوری کرده و به صورت مدوّن و مکتوب در اختیار مردم قرار دهند.

(تاریخ اسلام (۲)، امام مهدی (عج)، صفحهٔ ۶۹)

۲۰۵- گزینهٔ «۴» *(زهرا دامیار)*

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: شیعیان همچون دوره‌های قبل در فشار و محدودیت به سر می‌بردند.

گزینهٔ «۲»: مرجع علمی و فکری شیعیان، خود امامان معصوم بودند.

گزینهٔ: «۳»: شیعیان در مناطق مختلف جهان اسلام پراکنده بودند و به مراکز علمی و فرهنگی دسترسی نداشتند.

(تاریخ اسلام (۲)، امام مهدی (عج)، صفحه‌های ۶۵ تا ۷۳)

تاریخ اسلام (۱)

۲۰۶- گزینهٔ «۳» *(میلاد هوشیار)*

در غزوهٔ تبوک هرچند جنگی رخ نداد، اما آثار ارزشمندی به دنبال داشت:

۱- آزمودن میزان اطاعت و اخلاص مسلمانان نسبت به فرمان‌های الهی

۲- شناخت بهتر و بیشتر چهرهٔ منافقان و جداسازی آنان از مؤمنان

۳- کسب تجربه و آمادگی و فراگرفتن مسیر برای فتوحات بعدی در منطقهٔ شام

۴- تمرین عملیات نظامی در موقعیت‌های دشوار مکانی، زمانی و تدارکاتی

۵- نمایش قدرت و استقامت در برابر قدرت‌های کوچک و بزرگ جزیرةالعرب

عبارت گزینهٔ «۳» از نتایج واقعهٔ تخریب مسجد ضرار توسط یاران پیامبر (ص) به دستور ایشان می‌باشد.

(تاریخ اسلام (۱)، پیامبر در مدینه، صفحهٔ ۶۶)

۲۰۷- گزینهٔ «۱» *(میلاد هوشیار)*

در ماجرای سقیفه، تعدادی از انصار «سعد بن عبادهٔ خزرجی» را به عنوان خلیفهٔ رسول خدا (ص) مطرح کردند.

(تاریخ اسلام (۱)، دوران خلفای نخستین، صفحهٔ ۷۳)

۲۰۸- گزینهٔ «۳» *(میلاد هوشیار)*

پیدایش تشیّع را می‌توان با حادثهٔ «یوم‌الانذار» پیوند داد.

(تاریخ اسلام (۱)، دوران خلفای نخستین، صفحهٔ ۷۶)

۲۰۹- گزینهٔ «۲» *(میلاد هوشیار)*

عبدالله‌بن سعدبن ابی‌سَرح به علت ارتداد، در زمان رسول خدا (ص) از سوی آن حضرت مطرود و محکوم شده بود.

(تاریخ اسلام (۱)، دوران خلفای نخستین، صفحهٔ ۸۲)

۲۱۰- گزینهٔ «۲» *(کیانا یوسف‌زاده)*

یکی از رویدادهای مهم تاریخ اسلام در دوران خلفای نخستین، لشکرکشی اعراب مسلمان به سرزمین‌های مجاور شبه‌جزیرهٔ عربستان بود. در نتیجهٔ این لشکرکشی‌ها که از اواخر خلافت ابوبکر آغاز شد و تا پایان خلافت عثمان بدون وقفه ادامه یافت، سرزمین‌های ایران، شام و مصر فتح شد.

نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در دوران خلیفهٔ سوم، بذل و بخشش‌های فراوانی از بیت‌المال به افراد مختلف، به‌خصوص خاندان بنی‌امیه صورت گرفت. وی محدودیت‌هایی را که عمر برای ثروت‌اندوزی سران قریش ایجاد کرده بود، نادیده گرفت؛ از این‌رو، آنان اراضی و مزارع وسیعی را در ایران، شام و مصر تصرف کردند و بر ثروت خود افزودند.

گزینهٔ «۳»: خلیفهٔ اول در واپسین لحظات زندگی، طی وصیت‌نامهٔ مکتوبی، عمربن خطّاب را به جانشینی خود معرفی کرد.

گزینهٔ «۴»: خلیفهٔ سوم شماری از افراد خاندان اموی را بر سر کار آورد و دست آنان را در ادارهٔ امور خلافت بازگذاشت. برخی از صحابهٔ پیامبر نسبت به رفتار منصوبان خلیفه انتقاد و اعتراض کردند. خلیفه نیز تحت تأثیر اطرافیان و مشاوران خود انتقادکنندگان را تبعید نمود.

(تاریخ اسلام (۱)، دوران خلفای نخستین، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)